

2015. évi ... törvény
a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény módosításáról

1.§

(1) A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 1. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A törvény hatálya)

„c) az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatásokra és az ilyen szolgáltatást végző vasúti munkavállalókra,”

(terjed ki.)

(2) A Vtv. 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„Nemzetközi szerződéssel összhangban e törvény rendelkezéseit abban az esetben kell alkalmazni pályahálózat-működtető Magyarország területén kívül végzett vasúti pályahálózat működtetési tevékenységére, ha magyarországi kiinduló vagy célállomással rendelkező vasúti jármű közlekedése során Magyarország területén kívül eső pályahálózatot is igénybe vesz.”

2.§

A Vtv. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § E törvény alkalmazásában

(1) Általános fogalmak:

1. *engedélyező hatóság*: a működési engedély kiadásáért felelős hatóság;
2. *kapcsolt vállalkozás*: a számvitelről szóló törvény szerinti kapcsolt vállalkozás;
3. *keresztfinanszírozás tilalma*: az egyik vasúti tevékenységi területre kifizetett állami pénzeszközöknek vagy erről a vasúti tevékenységi területről származó bevételeknek más vasúti tevékenységi területre történő átirányításának tilalma;
3. *keskeny nyomtáv*: a normál nyomtávnál keskenyebb nyomtáv;
4. *működési engedély*: egy gazdasági társaságnak az engedélyező hatóság által kiadott felhatalmazása, elismerve annak vasúti szolgáltatások nyújtására vasúti társaságként való alkalmasságát; az alkalmasság korlátozható a szállítási szolgáltatások bizonyos típusainak nyújtására;
5. *normál nyomtáv*: az 1435 mm-es nyomtáv;
6. *nyomtáv*: a vasúti pálya két sínzálának egymástól való távolsága a sínfejek belső oldalai között, a vágánytengelyre merőlegesen mérve;
7. *széles nyomtáv*: a normál nyomtávnál szélesebb nyomtáv;
8. *térségi szolgáltatás*: az a szolgáltatás, amely esetében a szolgáltatással érintett pályahálózat hossza nem haladja meg a 400 kilométert, vagy amely legfeljebb három megyét érint;
9. *vasúti jármű*: a vasúti pályán közlekedő vontató, vontatott vagy önjáró, saját kerekein a vasúti sínen közlekedő jármű. A vasúti pályán történő közlekedés esetén vasúti járműnek minősül a kételtű jármű is az alkalmazott forgalmi szabályok, valamint a vasúti járművezetőre vonatkozó képzési feltételek szempontjából. A transzeurópai hagyományos és nagysebességű vasúti rendszerben a vasúti jármű az Átjárhatósági Műszaki Előírások szerinti egy vagy több alrendszerből, vagy ezen alrendszerek egy vagy több részéből áll.

(2) Vasúti pályákkal, vasúti létesítményekkel, vasúti pályahálózatokkal és azok létesítésével kapcsolatos fogalmak:

1. *egyéb vasútvonal*: az országos jelentőségű vasútvonalnak nem minősülő vasútvonal, beleértve az országos jelentőségű vasútvonalat és a saját célú vasúti pályahálózatot vagy iparvágányt összekötő vasúti pályát is;
2. *elővárosi vasúti pályahálózat*: elővárosi vasúti szolgáltatás végzéséhez szükséges vasúti pályahálózat;
3. *fejlesztési közreműködő*: olyan gazdasági társaság, amely a vasúti pályahálózat létesítését, fejlesztését, felújítását végzi, és nem minősül a pályahálózat-működtetőnek, valamint tevékenységének folytatásához nincs szüksége az e törvény szerinti működési engedélyre;
4. *gazdasági társaság*: a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerinti gazdasági társaság;
5. *GSM-R fejlesztő*: olyan gazdasági társaság, amely a vasúti pályahálózat részét képező, fejlett információs és kommunikációs technológiára alapozott GSM-R rendszer-hálózat létesítését végzi, és nem minősül pályahálózat-működtetőnek, valamint tevékenységének folytatásához nincs szüksége az e törvény szerinti működési engedélyre;
6. *hálózat*: a pályahálózat-működtető igazgatása alatt álló teljes vasúti pályahálózat;
7. *helyi vasúti pályahálózat*: a helyi vasúti szolgáltatás végzéséhez szükséges vasúti pályahálózat;
8. *iparvágány*: az ipari üzem, ipari létesítmény, ipari park területén lévő nem állami tulajdonú vágány vagy vasútvonal, amely fő feladata az ipari üzemben, ipari létesítményben, ipari parkban folyó tevékenységhez szükséges nyersanyag, félkész- és késztermék szállításához szükséges vasúti összeköttetés biztosítása;
9. *karbantartó létesítmény*: a közlekedési hatóság által a vasúti járművek javítását, karbantartását végző szervezetek (karbantartó műhelyek) engedélyezéséről és nyilvántartásáról szóló rendelet szerint engedélyezett vasúti műhely;
10. *kiszolgáló létesítmény*: olyan létesítmény – a földterületet, épületet és berendezést is beleértve –, amelyet egészében vagy részben úgy alakítottak ki, hogy az lehetővé tegye a 2. melléklet 2–4. pontja szerinti szolgáltatás nyújtását;
11. *közmű*: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet szerinti közmű;
12. *különálló vasúti pályahálózat*: olyan vasúti pályahálózat amelyik
 - a) nincs fizikai összeköttetésben semmilyen másik vasúti pályahálózattal, vagy
 - b) fizikai összeköttetésben van más vasúti pályahálózattal, azonban az üzemszerű átjárhatóság nem áll fenn;
13. *országos jelentőségű vasútvonalak*: az országos törzshálózati vasúti pályák és az országos vasúti mellékvonalak;
14. *országos törzshálózati vasúti pálya*: a nemzeti vagyonról szóló törvényben, valamint a 4. mellékletben meghatározott vasúti pálya;
15. *országos vasúti mellékvonal*: az országos vasúti mellékvonalak felsorolásáról szóló kormányrendeletben meghatározott vasútvonal;
16. *országos vasúti pályahálózat*: az országos jelentőségű vasútvonalak és az egyéb vasútvonalak;
17. *saját célú vasúti pályahálózat*: az a nem állami tulajdonban levő vasúti pályahálózat, amelyet kizárólag a pályahálózat tulajdonosa használ saját áruszállítási műveletekre és nem minősül iparvágánynak;
18. *stratégiai jelentőséggel nem bíró vasúti pályahálózat*: olyan vasúti pálya vagy pályahálózat, amelynek hossza nem haladja meg a 30 kilométert, és kihasználtsági szintje, valamint a rajta folyó szállítási forgalom nem éri el az elméleti kapacitás 10%-át;
19. *tároló vágánycsoport*: kifejezetten vasúti járművek két vonatba sorolás közötti, legfeljebb egyéves időtartamra történő tárolására szolgáló vágányok;
20. *térségi vasúti pályahálózat*: térségi vasúti szolgáltatás végzéséhez szükséges vasúti pályahálózat;

21. *vasúti pálya*: az 1. melléklet 1. pontjában felsorolt vasúti pályahálózat elem;
22. *vasúti pálya tartozéka*: az 1. melléklet 2. pontjában felsorolt vasúti pályahálózat elem;
23. *vasúti pályahálózat*: az 1. mellékletben felsorolt elemekből álló vasúti közlekedési hálózat;
24. *városi vasúti pályahálózat*: városi vasúti szolgáltatás végzéséhez szükséges pályahálózat.

(3) A vasúti pályahálózati kapacitás elosztásával és a díjképzéssel kapcsolatos fogalmak:

1. *díjbeszedés*: a pályahálózat-működtető által biztosított teljesítésigazolási dokumentumok alapján a hálózat-hozzáférési díj, illetve annak összetevőiről szóló számlák, azzal egyenértékű bizonylatok – továbbá külső számviteli szolgáltató alkalmazása esetén a számlakiállítás alapjául szolgáló bizonylat – kiállítása a pályahálózat-működtető nevében, és a hálózat-hozzáférési díjnak a pályahálózat-működtetőnél történő befolyásának ellenőrzése;
2. *elosztás*: a vasúti pályahálózat-kapacitás pályahálózat-működtető általi elosztása;
3. *ésszerű nyereség*: a kiszolgáló létesítmények üzemeltetői esetében a saját tőke olyan megtérülési aránya, amely figyelembe veszi a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által vállalt – többek között a bevételt érintő – kockázatot vagy annak hiányát, és amely összhangban van az érintett ágazatban az utolsó három évben mért átlagos mértékű nyereséggel;
4. *hálózat-hozzáférési díj*: a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtott – a 2. mellékletben meghatározott – szolgáltatások igénybevétele ellenében fizetendő díj;
5. *hálózati üzletszabályzat*: a díjképzési és kapacitáselosztási rendszerek általános szabályait, határidőit, eljárásait és kritériumait részletesen rögzítő dokumentum, amely tartalmazza a pályahálózat-kapacitásra történő alkalmazásához szükséges, az e törvényben és a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott információkat;
6. *hozzáférésre jogosult*:
- a) a belföldön bejegyzett vasúti társaság,
 - b) vasúti árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
 - c) nemzetközi személyszállítás céljából más EGT-államban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
 - d) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése vagy viszonyosság esetén,
 - e) vállalkozó vasúti társaságok nemzetközi csoportosulása;
7. *kapacitásbővítési terv*: a vasúti pályahálózat egy meghatározott szakaszának túlterhelt pályahálózattá való minősítéséhez vezető kapacitáshiány enyhítését célzó, meghatározott ütemterv szerint végrehajtandó intézkedés vagy intézkedések sorozata;
8. *kapacitásfoglalásra jogosult*: az a közszolgáltatást nyújtó, vagy a pályahálózat kapacitás megszerzésében kereskedelmi érdekeltséggel bíró nem hozzáférésre jogosult természetes vagy EGT-államban bejegyzett jogi személy, továbbá szállítató, szállítmányozó és kombinált fuvarozással foglalkozó szállító, aki a vasúti pályahálózat-működtetővel a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt;
9. *kapacitás-igénylő*: a kapacitásfoglalásra jogosult és a hozzáférésre jogosult;
10. *keretmegállapodás*: az a polgári jogi szerződés, amely rögzíti a kapacitás-igénylőnek és a pályahálózat-működtetőnek az egy üzemi menetrend érvényességénél hosszabb időtartamra elosztandó pályahálózat-kapacitással és a felszámítandó díjakkal kapcsolatos jogait és kötelezettségeit;
11. *menetvonal*: egy vonatnak két pont között adott időtartam alatt történő közlekedtetéséhez szükséges pályahálózat-kapacitás;

12. *nagymértékben kihasználatlan pályaszakasz*: az a pályaszakasz, amelynek kihasználtsága nem éri el az elméleti kapacitás 25%-át;
13. *összehangolási eljárás*: a pályahálózat-működtetőnek és a kapacitás-igénylőnek az az eljárása, amely során egyeztetik az egymással ütköző pályahálózat-kapacitási kérelmeket;
14. *pályahálózat-kapacitás*: a vasúti pályahálózat egy szakaszára, egy adott időszakra kért menetvonalak beállítási lehetősége;
15. *pályafenntartási munkák*: a vasúti pálya és tartozékai karbantartási, felújítási, fejlesztési és üzemeltetési munkái;
16. *túlterhelt pályahálózat*: a pályahálózat olyan szakasza, amelynek tekintetében a pályahálózat-kapacitás iránti igények adott időszakokban még az egyes kapacitáskérelmek összehangolását követően sem elégíthetők ki teljes mértékben;
17. *üzemi menetrend*: az érvényessége idején a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokban végbemenő összes tervezett vonatmozgást meghatározó adatokat tartalmazó előírás.

(4) Vasúti tevékenységek, szolgáltatások:

1. *átmenő vasúti szolgáltatás*: az Európai Unió területén keresztül történő vasúti áthaladás, amelynek során sem áru berakodás, sem áru kirakodás, sem utas felvétel, sem utas leszállás nem történik;
2. *elővárosi vasúti szolgáltatás*: a főváros vagy megyei jogú város és annak legfeljebb 70 km-es vonzaskörzete – a határokon átnyúló vonzaskörzeteket is beleértve –; között végzett szállítási szolgáltatás;
3. *helyi vasúti szolgáltatás*: olyan elővárosi vasúti szolgáltatásnak nem minősülő szállítási szolgáltatás, amely fő célja a meghatározó részében egy település közigazgatási határán kívül fekvő, különálló vasúti pályahálózaton történő szállítási igények kielégítése;
4. *nemzetközi vasúti árufuvarozás*: olyan vasúti árufuvarozás, amely során a vonat legalább egy EGT tagállam határán áthalad; a vonatokat egyesíthetik vagy szétválaszthatják, és az egyes részeknek eltérhet a kiinduló- és végállomása, feltéve, hogy minden kocsi áthalad legalább egy határon;
5. *országos vasúti szolgáltatások*: a városi, elővárosi, térségi és helyi vasúti szolgáltatásnak nem minősülő vasúti szolgáltatás;
6. *térségi vasúti szolgáltatások*: olyan vasúti szállítási szolgáltatások, amelyek fő célja egy térség vasúti szállítási igényeinek a kielégítése, a határokon átnyúló térséget is beleértve;
7. *vasúti árufuvarozás*: a vasúti járművel harmadik személy részére szerződés alapján, díj ellenében végzett vasúti fuvarozás, ideértve a vasúti járművel végzett kombinált fuvarozást is;
8. *vasúti áruszállítás*: áru vasúti járművel saját célból történő továbbítása;
9. *vasúti árutovábbítás*: vasúti árufuvarozás vagy vasúti áruszállítás;
10. *vasúti pálya üzemeltetése*: a vasúti pálya és tartozékai, valamint ezek működéséhez szükséges eszközök üzem- és forgalombiztos-állapotban tartása, folyamatos működésének biztosítása és műszaki felügyelete;
11. *vasúti pályahálózat működtetése*:
- a) a vasúti pályahálózat üzemeltetése (beleértve a vagyonkezelési tevékenységeket is), létesítése, felújítása, fejlesztése, amely utóbbi a hálózattervezést, pénzügyi és beruházás-tervezést, valamint az infrastruktúra építését és korszerűsítését foglalja magában,
 - b) a vasúti pályahálózat karbantartása, amely a vasúti pályahálózat rendeltetésszerű használatának biztosítását és az ahhoz szükséges tevékenységeket jelenti,
 - c) a vasúti pályahálózat megszüntetése, valamint az ezekhez közvetlenül kapcsolódó tevékenységek, továbbá
 - d) országos jelentőségű vasútvonalak esetén a forgalomirányítás, az ellenőrző-irányító, biztosító és a jelzőrendszer működtetése, továbbá vasúti pályahálózat használatával összefüggő – a 2. mellékletben meghatározott – szolgáltatások nyújtása;

12. *vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatás*: a vasúti pálya és tartozékai, valamint vasúti üzemi létesítmények létesítésével és a pályahálózat-működtetői feladatok ellátásával kapcsolatos szolgáltatás;
13. *vasúti személyközlekedtetés*: természetes személyek vasúti járművel, nem fő tevékenységként, saját célból, ellenszolgáltatás nélkül végzett szállítása;
14. *vasúti személyszállítás*: a vasúti személyszállítási szolgáltatás és a vasúti személyközlekedtetés;
15. *vasúti személyszállítási szolgáltatás*: a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvény szerinti vasúti személyszállítási szolgáltatás;
16. *vasút-villamos*: (Tram-train) az országos jelentőségű vasútvonalon és városi, helyi vagy elővárosi vasúti pályahálózaton egyaránt közlekedésre alkalmas vasúti járművekkel a két pályahálózaton nyújtott személyszállítási szolgáltatás;
17. *vállalkozó vasúti tevékenység*: a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvény szerinti vasúti személyszállítási szolgáltatás, vasúti áru fuvarozás és vontatási szolgáltatás;
18. *városi vasúti szolgáltatás*: olyan vasúti szállítási szolgáltatások, amelyek fő célja egy város közigazgatási határán belüli vasúti szállítási igények kielégítése.

(5) Vasúti szervezetek:

1. *döntéshozatali, jogi és szervezeti szempontból független pályahálózat-működtető*: az az országos jelentőségű vasútvonalat működtető pályahálózat-működtető, amely megfelel a pályahálózat-működtető függetlenségét biztosító jogi, szervezeti és döntéshozatali függetlenségi feltételekről szóló rendeletben meghatározott feltételeknek;
2. *integrált vasúti társaság*: olyan vállalkozó vasúti társaság, amely belföldön vasúti pályahálózat működtetését is végzi;
3. *kisvasút*: kizárólag különálló, keskeny nyomtávú vasúti pályahálózaton vasúti tevékenységet végző integrált vasúti társaság, amely a következő tevékenységek közül egyet vagy egyszerre mindkettőt végzi
- a) vasúti személyszállítási szolgáltatás turisztikai célból való nyújtása,
 - b) mezőgazdasági-erdészeti társaságként áruszállítás végzése, vagy ilyen társaság részére vasúti áru fuvarozási szolgáltatás nyújtása;
4. *kiszolgáló létesítmény üzemeltetője*: olyan gazdasági társaság, amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, a 2. melléklet 2-4. pontja szerinti szolgáltatást nyújt;
5. *múzeumvasút*: a múzeum vagy muzeális intézmény üzemeltetésében álló vasúti pályahálózat és vasúti járművek;
6. *nem független pályahálózat-működtető*: az a pályahálózat-működtető, amely a pályahálózat-működtető függetlenségét biztosító jogi, szervezeti és döntéshozatali függetlenségi feltételekről szóló rendeletben meghatározott feltételeknek nem felel meg;
7. *pályahálózat-működtető*: olyan gazdasági társaság, amely vasúti pályahálózat működtetését végzi, valamint – vagyonkezelési szerződés alapján – a pálya és annak tartozékai vagyonkezelését látja el;
8. *vasúti társaság*: a pályahálózat-működtető, a vállalkozó vasúti társaság, a vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti társaság, valamint a vasúti tevékenységet bejelentés alapján végző gazdasági társaság;
9. *vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti társaság*: olyan működési engedéllyel rendelkező gazdasági társaság, amely vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatást nyújt;
10. *vállalkozó vasúti társaság*: olyan, működési engedéllyel rendelkező gazdasági társaság, amelynek fő tevékenysége vasúti áru fuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás nyújtása, azzal a megkötéssel, hogy e vállalkozásnak kell a vontatást biztosítania. Ide értendők a csak vontatást nyújtó társaságok is.

(6) A vasúti rendszer átjárhatóságával kapcsolatos fogalmak

1. *ÁME*: kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírások, az alrendszerek közötti szükséges kölcsönös kapcsolat létrehozására és a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságának megteremtésére vonatkozó alapvető követelmények teljesítése érdekében meghatározott, az egyes alrendszerekre vagy alrendszer-részekre vonatkozó műszaki feltételek vagy előírások összessége;
2. *kölcsönös átjárhatóság*: egy vasúti pályahálózat azon képessége, amely lehetővé teszi az ezen a pályahálózaton előírt teljesítményt elérő vonatok biztonságos és zavartalan haladását. Ez a képesség azoktól a szabályozási, műszaki és üzemeltetési feltételektől függ, amelyeket az alapvető követelményeknek való megfelelés érdekében be kell tartani;
3. *nagysebességű vasúti rendszer*: a 200 km/h vagy azt meghaladó sebességű közlekedésre alkalmas vasúti pályahálózat és járművek;
4. *üzemszerű átjárhatóság*: két vasúti pályahálózat olyan tulajdonsága, amely biztosítja a pályahálózatok közötti rendszeres vasúti közlekedés lehetőségét azáltal, hogy a két pályahálózat közötti fizikai összeköttetésen túl a két pályahálózat között a lényeges műszaki paraméterek – a nyomtáv, úrszelvény, tengelyterhelés, jelző- és biztosítóberendezések, az áramellátás módja és a vonatbefolyásoló berendezések –, valamint a vasúti járművekre érvényes műszaki előírások és a pályahálózatokra vonatkozó forgalmi szabályok tekintetében nincs eltérés, vagy – az áramellátás módja, a vonatbefolyásoló berendezések vagy a vasúti járműre érvényes műszaki szabályok és a pályahálózatokra vonatkozó eltérő forgalmi szabályok esetében – ez az eltérés mindkét hálózaton való közlekedésre alkalmas vasúti járművel megoldható.

(7) A vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos fogalmak:

1. *biztonsági jelentés*: a 2004/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8. cikk (2) és (4) bekezdésében, továbbá 32. cikkében előírt jelentés;
2. *biztonságirányítási rendszer*: a pályahálózat-működtető vagy a vállalkozó vasúti társaság által az üzemeltetés biztonságos irányítására létrehozott szervezeti egység és az e szervezeti egység által meghozott intézkedések összessége;
3. *közös biztonsági célok*: azon biztonsági szint megfogalmazása, amelyet a vasúti rendszer különböző részein (így különösen a hagyományos vasúti rendszer, nagysebességű vasúti rendszer, kizárólag áruszállításra használt hosszú vasúti alagutak vagy vonalak) és a rendszer egészén meg kell valósítani. A közös biztonsági célokat az utasokkal, a személyzettel – beleértve az alvállalkozók személyzetét is – a vasúti átjárók használóival és más személyekkel kapcsolatos egyedi kockázatokra, és a vasúti létesítményeken tartózkodó illetéktelen személyekkel kapcsolatos egyedi kockázatokra, továbbá a társadalmi kockázatokra vonatkozóan a kockázatfogadási feltétel fejezi ki;
4. *közös biztonsági módszerek*: a biztonsági szintek, a biztonsági célok megvalósítása és más biztonsági követelmények teljesítése értékelésének szabályait meghatározó előírások, amelyek a következőkre terjednek ki:
 - a) kockázatelemzési és értékelési módszerek,
 - b) a biztonsági tanúsítványok és biztonsági engedélyek követelményeinek való megfelelés értékelésére szolgáló módszerek, és
 - c) annak ellenőrzésére szolgáló módszerek, hogy a nagysebességű és hagyományos transzeurópai vasúti rendszer strukturális alrendszereinek üzemeltetése és karbantartása megfelel-e a rájuk vonatkozó alapvető követelményeknek. Utóbbiak nem alkalmazhatóak akkor, ha az ÁME-k meghatározzák ezeket a követelményeket;
5. *vasúti rendszer*: a hagyományos és a nagysebességű vasúti rendszerek strukturális és működési alrendszereinek összessége, valamint ezek irányítása és üzemeltetése.

(8) A vasúti munkavállalókra vonatkozó fogalmak:

1. *éjszakai idő*: a közép-európai időzónában a huszonkét és hat óra közötti idő;
2. *mozdonyvezető*: az a vasúti járművezető, aki az országos jelentőségű vasútvonalakon a szakképesítési előírásoknak megfelelően önállóan, felelős és biztonságos módon képes és jogosult

vasúti járműveket – beleértve a mozdonyokat, tolatómozdonyokat, munkaszerelvényeket, karbantartó vasúti járműveket vagy vasúti pályahálózaton személy- és áruszállításra szolgáló vasúti járműveket – vezetni;

3. *lakóhelyen kívüli pihenőidő*: napi pihenőidő, amely az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatásokat ellátó utazó vasúti munkavállaló lakóhelyén, ennek hiányában tartózkodási helyén nem vehető igénybe;

4. *országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatás*: az országhatárokon átnyúló olyan szolgáltatás, amely végzéséhez a vasúti társaságnak legalább kettő európai uniós tagállam illetékes szervei által kiállított tanúsítvánnyal kell rendelkeznie;

5. *országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállaló*: minden olyan utazó vasúti munkavállaló, aki a napi munkaidőn belül összesítve egy óránál hosszabb időre országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatásokat végez;

6. *utazó vasúti munkavállaló*: a vasúti társaságok azon munkavállalója, aki munkaköre alapján vonatszemélyzet tagja;

7. *vasúti járművezető*: olyan utazó vasúti munkavállaló, akinek munkaköre szerinti feladata vasúti járművek működtetése, vezetése;

8. *vezetési idő*: a munkaidő azon része, amely alatt a vasúti járművezető a vasúti járműért a munkaviszonya alapján felel, kivéve a vasúti jármű üzembe helyezésének és üzemben kívül helyezésének ideje, de beleértve az olyan beütemezett megszakításokat, amikor a vasúti járművezető a vasúti járműért továbbra is felelős;

9. *vonatkísérő*: a vasúti járművezetőn kívül a vonaton utazó, szolgálatot teljesítő személyzet tagjai, akik hozzájárulnak a vonat, az utasok és a továbbított áruk biztonságához;

10. *vonatszemélyzet*: a vasúti járművezető és a vonatkísérő.

(9) Egyéb fogalmak:

1. *alternatív útvonal*: az azonos kiindulási és célállomás közötti másik útvonal, ha a vállalkozó vasúti társaság az érintett árutovábbítás vagy személyszállítási szolgáltatás működtetése érdekében gazdasági és forgalmi szempontból helyettesíteni tudja egymással a két útvonalat;

2. *felszín alatti vasút*: metró és a kéregvasút (kisföldalatti);

3. *határforgalmi egyezmény*: két vagy több tagállam között vagy tagállamok és harmadik országok között létrejött olyan megállapodás, amely célja a határokon átnyúló vasúti szolgáltatások nyújtásának az elősegítése;

4. *jelentős karbantartás*: a transzeurópai nagysebességű vasúti járművön végzett olyan munkálatok, amelyek nem tartoznak bele a mindennapos működés során rutinszerűen elvégzett karbantartásba, és szükségessé teszik a jármű szolgálatból való kivonását;

5. *különleges vasút*: a magasvasút, a függővasút, a fogaskerekű és a sikló;

6. *működőképes alternatíva*: kiszolgáló létesítmény rendelkezésre állása hiányában egy másik kiszolgáló létesítményhez való hozzáférés, amely gazdaságilag elfogadható a vállalkozó vasúti társaság számára, és lehetővé teszi számára az érintett árutovábbítási vagy személyszállítási szolgáltatás működtetését.”

3.§

A Vtv. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő 3/A-3/C. §-sal egészül ki:

„3. § (1) A Magyar Állam feladata az országos jelentőségű vasútvonalak tervezése, valamint az országos pályahálózat működtetése igénybevételeinek szabályozása.

(2) Az országos jelentőségű vasútvonalak közé tartozó vasúti pályaszakasz, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és

egyszerűsítéséről szóló törvény szerinti kiemelt jelentőségű egyéb vasúti pályaszakasz létesítése, felújítása, fejlesztése közérdekű és közcélú tevékenység.

3/A. § A Kormány feladata:

- a) a vasúti közlekedéspolitikára, valamint a vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó – a környezet, továbbá az emberi egészség védelmével összehangolt, a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott – koncepció jóváhagyása,
- b) a vasúti közlekedéssel összefüggő nemzeti érdekek érvényesítése és kötelezettségek teljesítése nemzetközi kapcsolatokban, kétoldalú kormányközi megállapodások kötése a vasúti határforgalom általános feltételeiről,
- c) a vasúti pályahálózati (infrastruktúra) fejlesztési stratégia jóváhagyása,
- d) az országos vasúti mellékvonalak rendeletben történő megállapítása,
- e) a honvédelemmel, a polgári védelemmel és a katasztrófa-elhárítással összefüggő vasúti feladatok ellátása.

3/B. § (1) A közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) készíti elő a vasúti közlekedéspolitikát és a vasúti fejlesztési koncepciót, a vasúti pályahálózati (infrastruktúra) fejlesztési stratégiát és szervezi ezek végrehajtását, az országos jelentőségű vasútvonalak fenntartására és üzemeltetésére gazdasági társaságokat alapít vagy jelöl ki.

(2) A miniszter biztosítja a vasúti pályahálózat működtetését végző társaság, valamint a nem független pályahálózat-működtető alapvető feladatainak ellátását végző gazdasági társaság működését és megköti a pályahálózat-működtetési szerződéseket.

(3) A miniszter felel a vasútbiztonság fenntartásáért és fejlesztéséért, továbbá a vasúti balesetek megelőzésének érdekében – figyelemmel a műszaki és tudományos fejlődésre – nyílt és megkülönböztetéstől mentes, rendszerszintű megközelítésű vasútbiztonsági szabályrendszer meghatározásáért és érvényesítéséért, valamint gondoskodik a vasúti közlekedés igazgatási és hatósági feladatainak ellátása útján a biztonsági jelentés közzétételéről és az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) részére történő elküldéséről.

(4) A miniszter – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – meghatározza az országos jelentőségű vasútvonalakat magában foglaló vasúti pályahálózat működtetésének hálózat-hozzáférési díját, gondoskodik a díjbevételel és a pályahálózat-működtető egyéb üzleti tevékenységeből, vagy az ilyen vasúti pályahálózatot működtető integrált vasúti társaság egyéb pályahálózat-működtető üzleti tevékenységeből eredő bevétellel nem fedezett – indokoltnak elismert – költségeinek a központi költségvetésből történő megtérítéséről a vasúti pályahálózat-működtetésére kötött szerződés alapján.

(5) A miniszter értesíti a transzeurópai hagyományos és nagysebességű vasúti rendszerekre vonatkozó, a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő átjárhatósági műszaki előírásokban szabályozott esetekben a Bizottságot.

Az országos pályahálózat fejlesztési stratégia

3/C. §(1) A vasúti pályahálózat fejlesztési stratégia (továbbiakban: fejlesztési stratégia) az országos jelentőségű vasútvonalakra terjed ki.

(2) A fejlesztési stratégia figyelembe veszi az Európai Unió (a továbbiakban: Unió) általános érdekeit, az uniós tagsággal nem rendelkező, Magyarországgal szomszédos országokkal való együttműködés szükségességét, a vasúti pályahálózat karbantartása, felújítása és fejlesztése tekintetében a jövőbeli mobilitási igényeket és azt, hogy a vasúti pályahálózat karbantartása, felújítása és fejlesztése a vasúti rendszer fenntartható finanszírozása elvének alapul vételével történjen.

(3) A miniszter a fejlesztési stratégia előkészítése során a pályahálózat-működtetőkkel és a vállalkozó vasúti társaságokkal egyeztet.

- (4) Az egyeztetés keretében a fejlesztési stratégia tervezetét a Kormány honlapján, legalább 15 napra teszi közzé. A beérkezett véleményeket a tervezet véglegesítése során a miniszter figyelembe veheti.
- (5) A fejlesztési stratégia legalább ötéves időtartamra készül és meghosszabbítható.”

4.§

A Vtv. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) A vasúti közlekedéssel összefüggő igazgatási és hatósági tevékenységet a közlekedési igazgatási szervezet látja el.

(2) A közlekedési igazgatási szervezet részei:

- a) a vasúti igazgatási szerv,
- b) a közlekedési hatóság.

(3) A 2012/34/EU irányelv szerinti engedélyező hatóság és igazgatási szervezet Magyarországon a vasúti igazgatási szerv.

(4) A 2004/49/EK irányelv szerinti vasútbiztonsági hatóság Magyarországon a közlekedési hatóság.

(5) A vasúti közlekedés igazgatásának szervezete jogi, szervezeti és döntéshozatali szempontból a pályahálózat-működtetőktől, a VPSZ-től, a kapacitásfoglalásra jogosultaktól, a vállalkozó vasúti társaságoktól továbbá a beszerző egységektől és szervezetektől függetlenül működik.

(6) Az (5) bekezdésben foglaltakon túl a vasúti igazgatási szerv a vasúti személyszállítási közszolgáltatási szerződések odaítélésében részt vevő állami, önkormányzati szervektől függetlenül működik.”

5.§

A Vtv. 5. §-a és azt megelőző alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„A települési önkormányzatok önként vállalt feladatai

5. § (1) A települési (fővárosban a fővárosi) önkormányzat (a továbbiakban együtt: önkormányzat), valamint az önkormányzatok társulásának önként vállalt feladata lehet:

- a) a városi és helyi vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó – az országos és a térségi vasúti közlekedéssel, valamint az épített és természeti környezet védelmével összehangolt, a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott – koncepciók készítése, valamint azok végrehajtásának megszervezése,
- b) az önkormányzat tulajdonában és használatában lévő vasúti pályák fejlesztése, működtetése,
- c) városi és helyi vasúti társaság alapítása.

(2) Az Országos Területrendezési Tvről szóló 2003. évi XXVI. törvény 9. §-ában foglaltakra tekintettel, a miniszter kezdeményezésére a környezetvédelmi engedélyben meghatározott és kormányrendeletben kijelölt vasúti nyomvonalakat az érintett települési, a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatoknak a településrendezési eszközeikben figyelembe kell venniük és a vasúti nyomvonalakat kijelölő kormányrendelet hatálybalépésétől számított hat hónapon belül a településszerkezeti tervükben, illetve a helyi építési szabályzatukban át kell vezetniük. Az ehhez szükséges pénzügyi fedezetet a Kormány biztosítja az önkormányzatok számára.”

6. §

A Vtv. XIV. Fejezet „Működési engedély” alcíme 6-9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép, és az alcím a következő 9/A-9/F. §-sal egészül ki:

„6. § (1) E törvény alapján a vasúti személyszállítás, az árutovábbítás, a vontatási szolgáltatás és a vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatás hatósági működési engedélyhez (a továbbiakban: működési engedély) kötött tevékenység. A működési engedély önmagában a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférésre nem jogosít.

(2) A működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv a belföldön bejegyzett gazdasági társaság részére adja ki.

(3) A Magyarországon hatályos működési engedéllyel egy tekintet alá esik valamely más EGT-államban a 2012/34/EU irányelv alapján kiadott működési engedély.

(4) A vasúti igazgatási szerv a kiadott működési engedélyekről nyilvántartást vezet, amely nyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(5) A működési engedély határozatlan időtartamra szól.

7. § (1) Országos vasúti tevékenység végzésére vonatkozó működési engedély valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton való közlekedésre jogosít.

(2) Helyi, városi, elővárosi, térségi vállalkozó vasúti tevékenységre vonatkozó működési engedélyben meg kell határozni azt a vasúti pályahálózatot, amelyen az adott vállalkozó vasúti tevékenység végezhető.

(3) A működési engedélyben meghatározott vasúti pályahálózaton kívüli vasúti pályahálózatot a vasúti társaság a működési engedélyében meghatározott legközelebbi vasúti csomópontig a pályahálózat-működtető előzetes hozzájárulásával veheti igénybe.

(4) A vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatásra vonatkozó működési engedély valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton való közlekedésre jogosít.

8. § (1) A működési engedély kiadásának feltétele – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel –, hogy a kérelmező megfeleljen

a) az üzleti jó hírnévvel,

b) országos működési engedély esetén – a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a pénzügyi teljesítőképességgel,

c) a szakmai alkalmassággal,

d) a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmassággal

kapcsolatos, a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről szóló rendeletben meghatározott követelményeknek.

(2) A vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatásra vonatkozó működési engedély kiadásának a feltétele, hogy a kérelmező megfeleljen az (1) bekezdés a), c) és d) pontjában meghatározott követelményeknek.

(3) Az (1) bekezdés szerinti feltételek fennállásának igazolása érdekében a működési engedély iránti kérelmet előterjesztő gazdasági társaság köteles a vasúti igazgatási szerv részére a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről szóló rendeletben meghatározott információkat rendelkezésre bocsátani.

(4) Az országos vasúti személyszállítási működési engedéllyel rendelkező vasúti társaságnak a pénzügyi teljesítőképességét a vasúti személyszállítási közszolgáltatási szerződéssel nem fedezett tevékenységre vonatkozóan kell igazolnia.

9. § (1) Üzleti jó hírnévvel nem rendelkezik az a kérelmező, amelynek – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a Ptk. szerinti vezető tisztségviselője (a továbbiakban: vezető) büntetett előéletű.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, a vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatásra vonatkozó működési engedély iránti kérelem esetében kizárólag a vasútüzemi tevékenységért felelős vezető esetén kell vizsgálni az üzleti jó hírnév követelményének való megfelelést.

(3) A vezető a működési engedély kiadása iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a vasúti igazgatási szerv részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, vagy

kéri, hogy az e tényre vonatkozó adatokat a bünygyi nyilvántartó szerv a vasúti igazgatási szerv részére – annak a működési engedély iránti kérelem elbírálása céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a vezető büntetlen előéletű-e.

(4) A működési engedély kiadása feltételeinek felülvizsgálata során a vasúti igazgatási szerv hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a vezető büntetlen előéletű-e. A hatósági ellenőrzés céljából a vasúti igazgatási szerv adatot igényelhet a bünygyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a vezető büntetlen előéletű-e.

(5) A vasúti igazgatási szerv a (2) és (3) bekezdés alapján megismert személyes adatokat

- a) a működési engedély kiadása iránti eljárás jogerős befejezéséig vagy
- b) a működési engedély kiadása esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy az engedély visszavonására irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig

kezeli.

9/A. § (1) A vasúti társaság a működési engedély jogerőre emelkedésétől számított 6 hónapon belül köteles megkezdeni a működési engedélyben meghatározott tevékenységét. E határidő elmulasztása, vagy a tevékenység végzésének hat hónapot meghaladó szüneteltetése esetén a vasúti igazgatási szerv a feltételek fennállásának felülvizsgálatát rendelheti el, továbbá indokolt esetben a működési engedélyt felfüggesztheti. A tevékenység megkezdésére irányadó határidő kérelemre a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről szóló rendeletben meghatározott esetekben egy alkalommal legfeljebb további hat hónappal meghosszabbítható.

(2) A vasúti társaság köteles a működési engedély feltételeivel kapcsolatos minden változásról annak bekövetkezését követően legfeljebb 8 napon belül tájékoztatni a vasúti igazgatási szervet, ideértve különösen a csőd- és felszámolási eljárás megindításáról szóló tájékoztatást.

(3) A vasúti igazgatási szerv elrendeli a működési engedély felülvizsgálatát a vasúti társaság jogi helyzetére befolyást gyakorló változás, így különösen más társasággal való egyesülése esetén.

(4) A vasúti társaság tevékenysége jelentős mértékű megváltoztatása esetén köteles a működési engedély módosítását kérelmezni. A tevékenység jelentős mértékű megváltoztatásának minősül, ha tevékenységét más vállalkozó vasúti tevékenységgel bővíti, vagy korábbi tevékenységével felhagy és helyette más vasúti tevékenységet kíván folytatni.

(5) A vasúti társaság köteles bejelenteni a vasúti igazgatási szervnek, amennyiben működési engedélyköteles tevékenységét szüneteltetni kívánja vagy azzal felhagy.

9/B. §. (1) Ha a vasúti igazgatási szerv a vasúti társaság bejelentése alapján, vagy hatósági ellenőrzése során megállapítja, hogy a vasúti társaság

- a) nem teljesíti a működési engedély kiadásának valamely feltételét vagy
- b) a vasúti közlekedési tevékenységét az engedélyben foglaltaktól eltérően gyakorolja vagy
- c) e tevékenységét szünetelteti,

a működési engedélyt hivatalból felfüggeszti.

(2) A felfüggesztés hatálya alatt vasúti közlekedési tevékenység nem végezhető.

(3) A felfüggesztést elrendelő határozat hatályon kívül helyezésének akkor van helye, ha a vasúti társaság igazolta, hogy a felfüggesztés elrendelésének oka megszűnt vagy bejelenti, hogy a felfüggesztett tevékenységet tovább kívánja folytatni.

(4) A vasúti igazgatási szerv a működési engedélyt visszavonja

- a) a vasúti társaság kérelmére,
- b) amennyiben a vasúti társaság a felfüggesztés elrendelésének alapjául szolgáló körülményt hat hónapon belül nem hárítja el,
- c) amennyiben a vasúti társaság a pénzügyi teljesítőképességgel kapcsolatos feltételnek a 85. § (2) bekezdése szerint nem felel meg, valamint

d) amennyiben az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság csődeljárás iránti kérelmet terjesztett elő vagy a felszámolását a bíróság jogerős végzéssel elrendelte, és erre tekintettel a vasúti igazgatási szerv a működési engedély pénzügyi teljesítőképességgel kapcsolatos feltételének hiányát állapította meg.

(5) A vasúti igazgatási szerv a működési engedélyben – a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről szóló rendeltben meghatározottak szerint – a működési engedély felfüggesztésének és visszavonásának a 9/A. § a 9/C. § és az (1)-(4) bekezdések keretei között egyedi eseteit is meghatározhatja.

9/C. § (1) A pénzügyi teljesítőképességgel kapcsolatos valamely követelmény nem teljesítése esetén a működési engedély felfüggesztése vagy visszavonása mellett az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság részére, annak átszervezése idejére legfeljebb hat hónapos határozott időtartamra – a (2) bekezdésben foglaltak alapján – ideiglenes működési engedély adható, amennyiben a vasúti társaság további működése a vasúti közlekedés biztonságát nem veszélyezteti.

(2) Ha a vasúti társaság pénzügyi teljesítőképessége kevesebb, mint 12, de több mint 6 hónapra igazolt, a vasúti igazgatási szerv ideiglenes működési engedélyt adhat ki. Ha a vasúti társaság tevékenységére vonatkozóan a pénzügyi teljesítőképessége kevesebb, mint 6 hónapra igazolt, a vasúti igazgatási szerv ideiglenes működési engedély kiadása nélkül az engedélyt visszavonja.

(3) Az (1) bekezdés értelmezése szempontjából, ha a vasúti társaság felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmassággal vagy vasútbiztonsági tanúsítvánnyal nem rendelkezik, akkor úgy kell tekinteni, hogy a vasúti társaság működése a vasúti közlekedés biztonságát veszélyezteti.

(4) Ha a vasúti igazgatási szerv olyan információról szerez tudomást, amely alapján alappal feltételezheti, hogy a más EGT-államban a kiadott működési engedélyt szerzett vállalkozó vasúti társaság nem teljesíti a működési engedély kiadásának valamely feltételét, a vasúti igazgatási szerv a működési engedélyt kiállító külföldi hatóságot haladéktalanul értesíti.

9/D. § (1) A miniszter a működési engedélyezés részletes szabályai körében meghatározza különösen

- a) az engedélyezési eljárás részletes szabályait,
- b) az engedély kiadásának és módosításának feltételeit,
- c) a kérelem és az engedély tartalmi elemeit,
- d) az üzleti jó hírnév, a pénzügyi teljesítőképesség, a szakmai alkalmasság, valamint a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmasság igazolásának módját,
- e) a vasúti igazgatási szervnek a vasúti társaságokkal kapcsolatos ellenőrzési tevékenységének részletes szabályait,
- f) az engedély felfüggesztésének és visszavonásának részletes szabályait,
- g) a működési engedélyhez nem kötött tevékenység esetén a bejelentés szabályait,
- h) azokat az eseteket, amelyekben a vasúti társaság a működési engedély felülvizsgálatát köteles kérni.

(2) A vasúti igazgatási szerv haladéktalanul tájékoztatja az Európai Vasúti Ügynökséget az országos vállalkozó vasúti működési engedély (ideiglenes működési engedély) kiadásáról, módosításáról, felfüggesztéséről vagy visszavonásáról.

9/E. § (1) A vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadása feltételeinek fennállását évente – felügyeleti díj ellenében – ellenőrzi.

(2) Az éves felügyeleti díj mértéke:

a) országos vállalkozó vasúti	1 363 000 forint
b) vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatás	284 000 forint
c) elővárosi, vállalkozó vasúti	136 000 forint
d) térségi, vállalkozó vasúti	14 000 forint

e) helyi, városi, vállalkozó vasúti

14 000 forint

Bejelentés

9/F. § (1) A működési engedélyhez nem kötött vasúti tevékenység és a pályahálózat-működtetés a vasúti igazgatási szerv részére történő bejelentés mellett végezhető.

(2) A működési engedély megszerzésére nem kötelezett vasúti társaság, valamint a vasútbiztonsági engedély megszerzésére nem kötelezett pályahálózat-működtető a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmasságával kapcsolatos, a vasúti tevékenység megkezdésének és folytatásának bejelentéséről szóló rendeletben meghatározott követelményeknek eleget kell tennie. Az alkalmasságot a vasúti igazgatási szerv – a vasúti tevékenység megkezdésének és folytatásának bejelentéséről szóló rendeletben meghatározottak szerint – vizsgálja.

(3) A bejelentési eljárás részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.”

7. §

A Vtv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) E törvény alapján műszaki hatósági engedély (a továbbiakban: műszaki engedély) szükséges

a) jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a vasúti pálya és tartozékai építéséhez, létesítéséhez, korszerűsítéséhez, átalakításához, használatbavételéhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez,

b) vasúti jármű típusának engedélyezéséhez és a vasúti jármű üzembe helyezéséhez, valamint vasúti jármű – a vasúti járművek üzembehelyezése engedélyezéséről, időszakos vizsgálatáról és hatósági nyilvántartásáról szóló rendeletben meghatározott – átalakításához,

c) vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló kazánok, nyomástartó edények üzembe helyezéséhez és üzemben tartásához, valamint átalakításához,

d) vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló kazánok és nyomástartó edények vizsgálatát végző személyek és szervezetek tevékenységéhez,

e) vasúti járművek, vasúti járművek közlekedésbiztonsági berendezései (futómű, fék, kocsiszekrény, vonatbefolyásoló berendezés) javítását, karbantartását és időszakos vizsgálatát végző személyek és szervezetek tevékenységéhez.

(2) A műszaki engedélyt a vasúti közlekedési hatóság (a továbbiakban: közlekedési hatóság) – külön jogszabályban meghatározottak szerint – adja ki.”

8.§

A Vtv. III-IV. fejezete helyébe a következő fejezetek lépnek:

„III. fejezet

A vasúti infrastruktúra működtetése

A vasúti pályahálózat működtetése

11. § (1) Az országos törzshálózati vasúti pálya működtetésének jogosultságát – a 4. mellékletben meghatározott vasúti pályák kivételével – a nemzeti vagyonról szóló törvény határozza meg.

- (2) A 4. mellékletben meghatározott vasúti pályák működtetését olyan gazdasági társaság is végezheti, amelyben a Magyar Állam legalább többségi befolyással rendelkezik.
- (3) Az országos vasúti mellékvonalakat magába foglaló vasúti pályahálózat – amelynek országos törzshálózati vasúti pálya vagy tartozéka nem része – működtetését a Kormány által kijelölt gazdasági társaság végezheti.
- (4) Az egyéb vasútvonal működtetését bármely gazdasági társaság végezheti.
- (5) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatáért fizetendő hálózat-hozzáférési díj az azt működtető pályahálózat-működtetőt illeti, aki köteles hálózat-hozzáférési díjból keletkező bevételét a nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére fordítani.
- (6) Az országos pályahálózat-működtető és a fejlesztési közreműködő éves üzleti tervének tartalmaznia kell a beruházási és pénzügyi tervet. Az üzleti tervnek biztosítania kell az országos jelentőségű vasútvonalak optimális és hatékony használatát és fejlesztését, valamint a pénzügyi és egyéb eszközöket e célok eléréséhez.
- (7) Az állam közvetlen vagy közvetett tulajdonába lévő vagy irányítása alá tartozó pályahálózat-működtető a díjképzési és a vasúti pályakapacitás-elosztási keretek betartásán túl felelős saját üzemeltetéséért, adminisztrációjáért és belső ellenőrzéséért.

A pályahálózat-működtető üzleti terve

12. § (1) A 3/C. §-ban meghatározott stratégia, valamint a 29/A. §-ban meghatározott finanszírozás – különösen az azokban biztosított állami támogatás mértékének – figyelembevételével a pályahálózat-működtető az adott üzleti évre szóló beruházási és pénzügyi programot tartalmazó üzleti tervet készíti.
- (2) Az üzleti terv elősegíti a pályahálózat optimális és hatékony használatát, rendelkezésre bocsátásának és fejlesztésének biztosítását, lehetővé teszi a pénzügyi egyensúly elérését, és biztosítja az ehhez szükséges eszközöket.
- (3) A pályahálózat-működtető az üzleti terv tervezetének a pályahálózathoz való hozzáféréssel, a pályahálózat használatával, rendelkezésre bocsátásával és fejlesztésével foglalkozó részeit – az üzleti terv elfogadására összehívott közgyűlés napját legalább 30 nappal megelőzően – a honlapján közzéteszi. A honlapon megadott elektronikus levélcímen keresztül a közzétételt követő 15 napon belül bárki véleményt nyilváníthat a közzétett tervezetről. A vélemények beérkezéséről visszaigazolást kell küldeni. A névtelenül beérkezett véleményeket azok figyelembevétele nélkül törölni kell.
- (4) A beérkezett vélemények alapján a pályahálózat-működtető az üzleti terv tervezetét felülvizsgálja és szükség szerint módosítja.
- (5) Az elutasított vélemények esetében a pályahálózat-működtető az elutasítás indokairól összefoglalót készít, amelyet a honlapon közzétesz.

13. § (1) A pályahálózat-működtető a beérkezett véleményeket, a véleményező nevét és elektronikus levélcímét – visszaigazolás küldése céljából – legkésőbb az üzleti terv elfogadásától számított egy hónapig kezeli.
- (2) A véleményező adatainak kezeléséhez szükséges hozzájárulást az (1) bekezdésben foglalt adatkezelések tekintetében megadottnak kell tekinteni. E tényre és a véleményező adatait érintő adatkezelés szabályaira a vélemény megadása előtt a véleményező figyelmét megfelelően fel kell hívni.
- (3) A pályahálózat-működtető legalább két hónapig köteles közzétenni a tervezeteket.

A kiszolgáló létesítmények

14. § (1) Kiszolgáló létesítmény üzemeltető lehet
- a) pályahálózat-működtető,

- b) vállalkozó vasúti társaság,
- c) olyan gazdasági társaság, amely nem minősül sem pályahálózat-működtetőnek, sem vállalkozó vasúti társaságnak,
- d) természetes személy, vagy
- e) egyéni vállalkozó.

(2) Azon kiszolgáló létesítményeken, amelyeken pályahálózat-működtető alapszolgáltatást nyújt (minimális szolgáltatási csomag), a járulékos szolgáltatásokat, mint a kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés biztosítását és a kiszolgáló létesítményekkel nyújtott szolgáltatásokat a pályahálózat-működtető jogosult és köteles nyújtani, a kiegészítő szolgáltatásokat és a mellékszolgáltatásokat a pályahálózat-működtető nyújthatja.

(3) A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői a 2. melléklet 2-4. pontjában meghatározott szolgáltatásokat nyújtják.

(4) Ha a (2) bekezdésben meghatározott szolgáltatásokat a pályahálózat-működtető nyújtja, rá a törvény pályahálózat-működtetőre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) Ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a pályahálózat-működtető, vagy a pályahálózat-működtető közvetlen vagy közvetett irányítása alatt áll, a 15. §-ban meghatározott rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

(6) A kiszolgáló létesítmény használati díjait a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője részére kell megfizetni. A díjakat a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a kiszolgáló létesítmény üzemeltetésének finanszírozására használja fel.

15. § (1) E § alkalmazásában gazdasági erőfölényben lévő vállalkozó vasúti társaság az a vállalkozó vasúti társaság, amely egy kiszolgáló létesítmény üzemeltetője felett a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvényben meghatározott gazdasági erőfölényben van legalább egy olyan vasúti áru- vagy személyszállítási piacon, amely piac szereplői az adott kiszolgáló létesítmény által nyújtott szolgáltatásokat is igénybe veszik.

(2) Ha a 2. melléklet 2. pont a), b), c), d), g) és i) alpontjában meghatározott szolgáltatást nyújtó kiszolgáló létesítmény üzemeltetője egy erőfölényben lévő vállalkozó vasúti társaság közvetlen vagy közvetett irányítása alatt áll, akkor a vállalkozó vasúti társaságon belül külön szervezeti egységet hoz létre a kiszolgáló létesítmény üzemeltetésére, amely szervezeti egység

a) vezetője a vállalkozó vasúti társaság vezető tisztségviselőjének közvetlen irányítása alá tartozik, és

b) tekintetében külön szervezeti és működési szabályzatot kell készíteni, amelyet a vállalkozó vasúti társaság legfőbb döntéshozó szerve hagy jóvá. A szervezeti és működési szabályzatban a szolgáltatások nyújtásának feltételeit úgy kell meghatározni, hogy valamennyi vállalkozó vasúti társaság számára a létesítményekhez a létesítményen belül található vasúti pályahálózathoz, valamint az ezen létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz való megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosítva legyen.

(3) Ha a 2. melléklet 2. pontjában meghatározott szolgáltatást nyújtó kiszolgáló létesítmény üzemeltetője gazdasági erőfölényben lévő vállalkozó vasúti társaság közvetlen vagy közvetett irányítása alatt áll, akkor

a) a gazdasági erőfölényben lévő vállalkozó vasúti társaságnak a kiszolgáló létesítmény üzemeltetése tekintetében a vállalkozó vasúti tevékenységetől elkülönítve,

b) a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének a vasúti tevékenységet a más, e törvény hatálya alá nem tartozó tevékenységetől elkülönítve,

a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről szóló rendeletben meghatározottak szerint kell vezetnie számviteli nyilvántartásait.

(4) A 2. melléklet 2. pontjában meghatározott szolgáltatást nyújtó kiszolgáló létesítmény – vagy amennyiben egy vagy több szolgáltatás nyújtása a vasúti kiszolgáló létesítmény egy részén is lehetséges, akkor a vasúti létesítmény ezen részének – üzemeltetését a kiszolgáló létesítmény tulajdonosa bérbeadás vagy lízing céljára meghirdeti, ha

- a) a kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben nem használták, és
- b) legalább két vállalkozó vasúti társaság a szolgáltatások igénybevétele iránt ajánlatot tett a kiszolgáló létesítmény tulajdonosa részére és csatolták az igény megalapozottságát bizonyító okiratokat.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott bérletre vagy lízingbe vételre ajánlattal kapcsolatban a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjét nem terheli szerződéskötési és birtokbaadási kötelezettség.

(6) A (3) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni, ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője bizonyítja, hogy a kiszolgáló létesítmény használata folyamatban lévő átalakítás miatt nem lehetséges.”

9.§

A Vtv. VII. fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„VII. FEJEZET

Vasúti szolgáltatások

A vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat-működtetők függetlenségének általános alapelvi szabályai

19. § (1) Az irányítás, az adminisztráció és az üzemeltetési, gazdasági és könyvelési ügyekre kiterjedő belső ellenőrzés tekintetében a Magyar Állam közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alá tartozó vállalkozó vasúti társaságok gazdasági társaságokként működnek, és ennek megfelelően független státusszal és elsősorban a Magyar Államtól elkülönített vagyonnal, a költségvetéstől eltérő üzleti tervvel és pénzügyi-számviteli nyilvántartásokkal rendelkeznek.

(2) A pályahálózat-működtető az e törvény által kialakított díjképzés és kapacitás-elosztási keretek és további feltételek betartása mellett felelős saját működési rendszeréért, üzemeltetési feltételei biztosításáért, adminisztrációjáért és belső ellenőrzéséért.

A vállalkozó vasúti társaságok kereskedelmi elvek alapján történő működtetése

20. § (1) Annak érdekében, hogy hatékony és megfelelő szolgáltatásokat nyújthassanak a szolgáltatás megkívánt minőségéhez szükséges lehető legalacsonyabb árakon, a vállalkozó vasúti társaságok tevékenységeiket a piaci viszonyok szerint végzik, és e tevékenységeiket vezető testületeik hatáskörében kezelhetik.

(2) A vállalkozó vasúti társaságokat a gazdasági társaságokra alkalmazandó elvek szerint kell igazgatni, a tulajdonosi viszonyoktól függetlenül. Ez érvényes a közszolgáltatások nyújtására vonatkozó, az állam által előírt kötelezettségeikre, valamint a megkötött közszolgáltatási szerződéseikre is.

(3) A vállalkozó vasúti társaságok meghatározzák saját üzleti terveiket, beleértve saját finanszírozási és befektetési programjaikat is. A tervek célja a társaságok pénzügyi egyensúlyának megteremtése és az egyéb műszaki, kereskedelmi és pénzügyi igazgatási célok elérése. A tervekben fel kell tüntetni a fenti célok elérésének eszközeit is.

(4) A Kormány által elfogadott általános közlekedéspolitika alapján, figyelembe véve a nemzeti terveket és szerződéseket, beleértve a beruházási és pénzügyi terveket is, a vállalkozó vasúti társaságok szabadon

- a) alakíthatják ki belső szervezetüket az alapvető funkciók függetlensége, a hálózat-hozzáférési díjak kialakítására, megállapítására és beszedésére, valamint a vasúti pályahálózat kapacitás elosztására vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül,
- b) szabályozhatják a szolgáltatások nyújtását és értékesítését, valamint meghatározhatják ezek árát,
- c) hozhatnak döntést a személyzetről, az eszközökről és a saját beszerzésekről,
- d) terjeszthetik ki piaci részesedésüket, új technológiákat és új szolgáltatásokat fejleszthetnek ki, és elfogadhatnak bármilyen innovatív igazgatási technikát,
- e) indíthatnak új tevékenységeket a vasúti üzletághoz kapcsolódó területeken.

(5) A (4) bekezdésben foglaltak nem érintik az 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseit.

(6) A (3) bekezdésben foglaltak mellett a Magyar Állam közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alá tartozó vállalkozó vasúti társaságok részvényesei számára biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy előírják azt, hogy – a magántulajdonban lévő részvénytársaságok részvényesei számára az Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerint biztosított előjoghoz hasonlóan – előzetes jóváhagyásuk szükséges a jelentős üzleti döntésekhez. E § rendelkezései nem sérthetik a felügyelőbizottság tagjainak kinevezése tekintetében biztosított hatásköröket.

Számviteli elkülönítés

21. § (1) Az országos működési engedéllyel rendelkező integrált vasúti társaság a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről szóló rendeletben meghatározottak szerint elkülönítve vezeti számviteli nyilvántartásait, valamint külön mérleget és eredménykimutatást készít és tesz közzé az alábbi tevékenységei tekintetében:

- a) a vasúti pályahálózat működtetése,
- b) a vasúti személyszállítás,
- c) a vasúti árufuvarozás,
- d) a vontatás.

(2) A vasúti pályahálózat működtetése és az integrált vasúti társaság egyéb tevékenységei között a keresztfinanszírozás tilalma érvényesül.

(3) Az integrált vasúti társaság a számviteli elkülönítésre vonatkozó kötelezettségének teljesítését a vasúti igazgatási szerv részére évente – a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről szóló rendeletben meghatározott módon – igazolni köteles.

(4) A személyszállítási szolgáltatások, a vasúti vontatási szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos tevékenységekért fizetett állami pénzeszközöket, mint közszolgáltatásért kapott összegeket elkülönítve, az 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkével összhangban kell kimutatni az elszámolásokban, és azok nem használhatóak fel más közlekedési szolgáltatások nyújtásához vagy egyéb üzleti tevékenységekre.

(5) Az (1) és (4) bekezdésben meghatározott különböző tevékenységi területek könyvelését úgy kell végezni, hogy az nyomon követhetővé tegye a keresztfinanszírozás tilalmának betartását, valamint a hálózat-hozzáférési díjakból származó jövedelmek és az egyéb üzleti tevékenységekből származó bevételek felhasználását.

Vállalkozó vasúti szolgáltatások

22. § Vállalkozó vasúti szolgáltatás a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvényben meghatározott vasúti személyszállítási szolgáltatás, a vasúti árufuvarozási szolgáltatás és a vontatási szolgáltatás.

Vasúti árufuvarozási szolgáltatás

23. § (1) A vasúti árufuvarozásra kötött szerződésekre a Ptk. szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a fuvarozási szerződésekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben, valamint a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról szóló kormányrendeletben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) A vasúti árufuvarozás részletes feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

Vontatási szolgáltatás

24. § A kizárólag vontatási működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság saját eszközeivel vagy szerződés útján biztosított vontató járművekkel nyújthat vontatási szolgáltatást más vállalkozó vasúti társaságoknak.

Országos vasúti személyszállítás és árufuvarozás, valamint vontatási szolgáltatás

24/A. § (1) Az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság – a XII. fejezetben meghatározott feltételek teljesítése esetén – valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatára jogosult.

(2) Határon átmenő árutovábbítási tevékenység végzésére az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság a vonatkozó nemzetközi szerződések rendelkezései szerint jogosult.”

10.§

A Vtv. VIII. fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„VIII. FEJEZET

Vasúti ágazati szerződések

A Magyar Állam és a vasúti társaságok közötti szerződések

25. § (1) A Magyar Állam az állami tulajdonban lévő vasúti pályahálózatok vagyonkezelésére a vasúti pályahálózatot működtető pályahálózat-működtetővel vagyonkezelési szerződést (a továbbiakban: vagyonkezelési szerződés) köt.

(2) A Magyar Állam az országos jelentőségű vasútvonalak, valamint az állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi vagy elővárosi vasúti pályahálózat működtetésére szerződést (továbbiakban: pályahálózat-működtetési szerződés) köt.

(3) A Magyar Állam a pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasúti társaság részére szerződésben a (2) bekezdésben meghatározott vasúti pályahálózatok, valamint – az EUMSZ 107. és 108. cikkeivel összhangban – a kombinált forgalom fejlesztéséhez, a vasúti foglalkoztatásra, képzésre és szerkezet-átalakításra egyedi támogatást nyújthat.

(4) A pályahálózat-működtetővel a (2) és a (3) bekezdés szerinti szerződéseket – az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével – a Magyar Állam nevében a miniszter köti meg.

(5) Az e fejezetben foglaltakat az önkormányzat és a városi, elővárosi és helyi vasúti társaság közötti szerződésre megfelelően alkalmazni kell.

Vagyongkezelési szerződés

26. § (1) A Magyar Állam tulajdonában lévő vasúti pályahálózat vagyongkezelésére

- a) pályahálózat-működtető,
- b) az integrált vasúti társaság,
- c) központi költségvetési szerv vagy
- d) az állam 100%-os tulajdonába tartozó más nem pályahálózat-működtető vagyongkezelő gazdasági társaság (a c) és d) pont a továbbiakban együtt: nem pályaműködtető vagyongkezelő.)

a vagyongkezelési szerződést – a miniszter és az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével – a Magyar Állam nevében eljáró Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel (a továbbiakban: MNV Zrt.) köti meg.

(2) A vasúti pályahálózatra vonatkozó vagyongkezelési tevékenység közfeladatnak minősül.

(3) A Magyar Állam nevében az MNV Zrt. jogosult megkötni a vasúti pályahálózat működtetéséhez szükséges valamennyi vagyonelemnek az állam tulajdonába kerülésére vonatkozó szerződéseket és vasúti pályahálózat működtetéséhez szükséges valamennyi vagyonelem vagyongkezelésbe adására vonatkozó szerződéseket.

(4) Az állam tulajdonába kerülő és a már állami tulajdonban lévő, a vasúti pályahálózat működtetéséhez szükséges vagyonelem tekintetében az állam nevében a tulajdonosi jogokat az MNV Zrt. gyakorolja.

(5) Állami tulajdonba kerülés esetén a vasúti pályahálózat működtetéséhez szükséges vagyonelemekre vonatkozó szerződéses jogviszonyokban az állam a korábbi tulajdonos jogutódjának minősül. Az ezen vagyonelemekre korábban kötött szerződések az abban rögzített feltételek szerint továbbra is hatályban maradnak, a felek külön rendelkezése nélkül.

27. § (1) A nem pályaműködtető vagyongkezelő az MNV Zrt.-vel megkötött vagyongkezelési szerződés alapján a pályahálózat hasznosítási jogát a pályahálózat-működtetőnek – a hasznosítási jog átengedésére, fejlesztési, felújítási és karbantartási feladatok ellátására vonatkozó szerződés keretében – ingyenesen átengedi. A nem pályaműködtető vagyongkezelő a vagyongkezelte vagyonra vonatkozó indokolt költségeit és ráfordításait a pályahálózat-működtetőre átháríthatja.

(2) A nem pályaműködtető vagyongkezelő és az MNV Zrt. közötti vagyongkezelési szerződésben rögzíteni kell a vagyongkezelés keretében átadásra kerülő vagyon rendezésével és a nyilvántartások egységesítésével összefüggésben alkalmazandó eljárásokat, ideértve az egyes vagyoni kimutatások között fellelt eltérések rendezésével és átvezetésével összefüggésben alkalmazandó szabályokat is.

(3) A legalább többségi állami tulajdonú országos pályahálózat-működtető a Kormány egyedi döntése vagy a közigazgatási szerv megkeresése alapján köteles biztosítani a személyforgalom lebonyolítására és kiszolgálására szolgáló létesítményben (pályaudvar, vasútállomás) közigazgatási szervek számára az ügyintézészt nyújtó szervezet elhelyezését, annak akadálymentes megközelítését, az állomás és a távközlési hálózat használatát és üzemeltetését. Az ügyintézészt helyszínét biztosító helyiségek igénybevételel és használatával kapcsolatos szabályokról, valamint a helyiség üzemeltetésével kapcsolatos költségek viseléséről az érintett országos pályahálózat-működtető és az érintett közigazgatási szerv szerződésben rendelkezik.

A vasúti pályahálózat működtetésére kötött szerződés

28. § (1) Az állam nevében a miniszter – az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével – legalább ötéves szerződésben kötelezettséget vállal az országos jelentőségű vasútvonalakat tartalmazó vasúti pályahálózat működtetését végző pályahálózat-működtetőnek a pályahálózat működtetésével kapcsolatban felmerült, és a hálózat-hozzáférési díjból, valamint a vasúti társaság egyéb üzleti tevékenységéből nem fedezett, indokoltnak elismert költségei megtérítésére (a továbbiakban: pályaműködtetési szerződés).

(2) A pályaműködtetési szerződés feltételeit úgy kell meghatározni, hogy

- a) a szokásos üzleti feltételek mellett, öt éves időszakon belül az országos jelentőségű vasútvonalakat tartalmazó vasúti pályahálózat működtetését végző pályahálózat-működtető eredménykimutatásában a hálózat-hozzáférési díjakból származó bevétel, az egyéb üzleti tevékenységekből származó eredmény, a magánforrásokból származó vissza nem térítendő támogatás és az állami finanszírozás – ideértve az állami előlegfizetéseket is – legalább egyensúlyban legyen a nyílt hozzáférésű pályahálózathoz kapcsolódó kiadásokkal, beleértve a pályahálózat működtetéséhez szükséges felújítások kiadásait is,
- b) a pályahálózat-működtetőt – a vasúti közlekedés biztonságának és a szolgáltatások minőségének fenntartása és javítása mellett – a működtetés költségeinek, illetve a hálózat-hozzáférési díjak csökkentésére ösztönözze,
- c) azok a 3. mellékletben meghatározott alapelveknek és feltételeknek megfeleljen.

(3) A pályaműködtetési szerződést naptári évenként – a benne foglaltak teljesítésének értékelésével – felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani kell.

(4) A felek a szerződés teljes időtartamára szóló érvénnyel előzetesen megállapodnak a szerződés feltételeiben és a pályahálózat-működtető számára finanszírozást biztosító fizetési konstrukcióban.

(5) A pályaműködtetési szerződésben kell meghatározni az országos jelentőségű vasútvonalakkal kapcsolatos egyéb központi költségvetési támogatás jogcímét és mértékét is. A jogcím lehet:

- a) a vasúti pálya és tartozékai létesítése, fejlesztése, felújítása, megszüntetése,
- b) közlekedéspolitikai célú beruházások,
- c) környezetvédelmi fejlesztés,
- d) kutatás-fejlesztés.

(6) A pályaműködtetési szerződésnek tartalmaznia kell:

- a) a költségvetési támogatás mértékét,
- b) a támogatás folyósításának jogcímét, ezen belül a vasúti pályára vonatkozóan a vasúti pálya és tartozékai fejlesztésének és felújításának fő irányait és pénzügyi forrásait,
- c) a támogatás folyósításának módját és ütemezését,
- d) a támogatás felhasználásának célját,
- e) az (1) bekezdés szerint megtérítendő indokoltnak elismert költség meghatározásának módját,
- f) a szerződéstől eltérő teljesítés jogkövetkezményeit,
- g) a támogatás felhasználásával való elszámolás és a felhasználás ellenőrzésének szabályait, valamint
- h) a 3. mellékletben meghatározott feltételeket.

29. § (1) A pályahálózat-működtető üzleti tervének összhangban kell lennie a pályaműködtetési szerződéssel.

(2) A pályahálózat-működtető az (1) bekezdésben meghatározott szerződés végleges tervezetét a honlapján közzéteszi. A honlapon megadott elektronikus levélcímen keresztül a közzétételt követő 15 napon belül bárki véleményt nyilváníthat a közzétett tervezetről. A vélemények beérkezéséről visszaigazolást kell küldeni.

(3) A névtelenül beérkezett véleményeket azok figyelembevétele nélkül törölni kell.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott szerződést a megkötését követő 30 napon belül a pályahálózat-működtető a honlapján közzéteszi.

(5) A pályahálózat-működtető a tulajdonában és üzemeltetésében lévő eszközökről nyilvántartást készít, amely alapján felmérhető az ezen eszközök javításához vagy cseréjéhez szükséges finanszírozás nagysága. A nyilvántartásban rögzíteni kell a pályahálózat felújítására és korszerűsítésére fordított kiadások részleteit is.

29/A. § A Magyar Állam a pályahálózat-működtetőnek – az EUMSZ 93., 107. és 108. cikkének tiszteletben tartásával – a pályahálózat-működtetői feladatokkal, a pályahálózat méretével és a pénzügyi szükségletekkel összhangban lévő finanszírozást biztosíthat elsősorban új beruházások fedezése céljából. E beruházásokat a közvetlen állami finanszírozástól eltérő eszközök révén is finanszírozzák. Az ilyen finanszírozás esetén a pályahálózat-működtető pénzügyi egyensúlyára vonatkozó rendelkezéseket be kell tartani.

Határforgalmi egyezmények

29/B. § (1) A határforgalmi egyezmények nem tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek a vállalkozó vasúti társaságok közötti hátrányos megkülönböztetésre vezetnek, vagy amelyek korlátozzák a vállalkozó vasúti társaságoknak a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtással kapcsolatos szabadságát.

(2) A nem tagállam szomszédos állam esetében a hatályos határforgalmi egyezmény módosítására vagy új határforgalmi egyezmény megkötésére irányuló tárgyalás megkezdése, valamint a módosítás vagy az új határforgalmi egyezmény aláírása előtt a miniszter – az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás sérelme nélkül – értesíti a Bizottságot.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti értesítés Bizottsághoz történő érkezését követő két hónapon belül a Bizottság arról értesíti Magyarországot, hogy a tárgyalások veszélyeztethetik az érintett harmadik országokkal folyamatban lévő uniós tárgyalások céljait, vagy azok előreláthatóan az uniós joggal összeegyeztethetetlen megállapodáshoz vezetnek, akkor a tárgyalásokat haladéktalanul be kell fejezni.

(4) A miniszter a tárgyalásokról, azok eredményéről az egyes tárgyalási szakaszokat követően tájékoztatja a Bizottságot. A miniszter felkérheti a Bizottságot, hogy megfigyelők útján vegyen részt a tárgyalásokon.

(5) Ha a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján felhatalmazza Magyarországot, hogy ideiglenesen harmadik országokkal új, vagy felülvizsgált határforgalmi egyezményeket alkalmazzon vagy ilyen megállapodásokat kössön, akkor a határforgalmi egyezménynek összhangban kell lennie az uniós joggal, és nem veszélyezteti az Unió közlekedéspolitikája tárgyát és célját.

Az EUROFIMA finanszírozás

29/C. § (1) A Magyar Állam kezesként felel a közvetett vagy közvetlen többségi állami tulajdonú vasúti társaságoknak vagy e társaságok többségi befolyása alatt álló vasúti társaságoknak a vasúti gördülőállományuk fejlesztésére, felújítására vagy új vasúti gördülőállomány beszerzésére szolgáló, az EUROFIMA Európai Vasúti Gördülőállomány-finanszírozási Társaság által nyújtott finanszírozásból eredő fizetési kötelezettségek teljesítéséért, amennyiben a Kormány nyilvános határozatában jóváhagyja a vasúti társaság forrásbevonását.

(2) Az állami kezességért fizetendő, az uniós állami támogatási szabályoknak megfelelő, támogatástartalmat nem, vagy azt az uniós állami támogatási szabályokkal összeegyeztethető módon tartalmazó kezességvállalási díj mértékét a Kormány állapítja meg az (1) bekezdés szerinti nyilvános határozatában.

(3) Az EUROFIMA Európai Vasúti Gördülőállomány-finanszírozási Társaság az állami kezesség mellett az EUROFIMA Európai Vasúti Gördülőállomány-finanszírozási Társaság által nyújtott gördülőállomány-finanszírozás esetében további fedezet előírására, valamint a hitelcél teljesítésének vizsgálatára nem köteles.

(4) Az (1) bekezdés szerinti állami kezesség melletti forrásbevonás éves keretét a költségvetési törvényben kell meghatározni.”

A Vtv. 30-36/A. §-a, valamint a 30. §-át megelőző alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„Nemzeti szabályok

30. § (1) A vasútbiztonsággal kapcsolatos kötelező rendelkezéseket (a továbbiakban: nemzeti vasútbiztonsági szabályok) a miniszter rendeletben állapítja meg.

(2) A kölcsönös átjárhatósággal jellemzett vasúti rendszerekre vonatkozó nemzeti vasútbiztonsági szabályoknak összhangban kell lennie az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közös biztonsági módszerekkel és célokkal és elő kell segíteniük az egységes európai vasúti szállítási rendszer kialakítását, figyelemmel az ezekhez kapcsolódó mentességekre.

(3) Ha a közös biztonsági célok elfogadása után a miniszter olyan új nemzeti vasútbiztonsági szabályt kíván bevezetni, amely a közös biztonsági céloknál magasabb szintű biztonságot követel meg, vagy ha a tervezett új nemzeti vasútbiztonsági szabály hatással lehet valamely más EGT-államban létrejött vállalkozó vasúti társaságok belföldi működésére, a miniszter a nemzeti vasútbiztonsági szabály tervezetét a közlekedési hatóság által a biztonsági keretszabályokra vonatkozó előírások szerint lefolytatott egyeztetést követően megküldi a Bizottságnak, és ismerteti bevezetésének indokait.

(4) Ha a Bizottság a nemzeti vasútbiztonsági szabály ellen kifogást emel, a tervezet – a Bizottság határozatának meghozataláig, de legfeljebb a kifogást tartalmazó értesítés megérkezésétől számított hat hónapig – nem hirdethető ki.

31. § (1) A pályahálózat-működtető által alkotott biztonsági szabályzat hatálya – a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – az adott vasúti pályahálózaton vasúti járművet közlekedtető vasúti társaságokra is kiterjed.

(2) A nemzeti vasútbiztonsági szabályokban meghatározott tárgykörökben és keretek között a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő vasúti társasági előírásokat a vasúti társaság – működési jellemzőik szerint – biztonsági szabályzatban állapítja meg. Ha az ilyen biztonsági szabályok alkalmazása érinti a pályahálózat-működtető, vagy bármely más vasúti társaság tevékenységét a szabályok végrehajtása során, azt a vasúti társaság egyezteti az érintett társasággal. Az egyeztetett és elfogadott biztonsági szabályzatot úgy kell hatályba léptetni, hogy annak alkalmazására a megfelelő képzést követően kerüljön sor.

(3) A közlekedési hatóság a pályahálózat-működtetőt, vagy a vasúti társaságot a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben meghatározottak szerint a biztonsági szabályzatának módosítására kötelezi, ha

a) a biztonsági szabályzat uniós jogszabállyal ellentétes,

b) a biztonsági szabályzat jogszabállyal ellentétes,

c) a balesetvizsgáló szervezet bekövetkezett vasúti baleset vagy súlyos vasúti baleset vizsgálata során olyan ajánlást ad ki, amelynek értelmében a további hasonló balesetek elkerülése érdekében a biztonsági szabályzat módosítása szükséges.

(4) A biztonsági szabályzatot a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

A vasúti forgalom lebonyolítása

32. § (1) A vasúti forgalom lebonyolításának alapvető szabályait a miniszter

a) a vasúti közlekedés biztonságának,

b) nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat esetében a hozzáférésre jogosultak közötti egyenlő bánásmód elvének

figyelembevételével, rendeletben állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott tárgykörökben és keretek között a vasúti forgalom operatív lebonyolításával összefüggő folyamatokat a pályahálózat-működtető szabályzatokban (a továbbiakban: hálózati forgalmi szabályzatok) állapítja meg.

(3) A pályahálózat-működtető által alkotott hálózati forgalmi szabályzatok hatálya az adott vasúti pályahálózaton vasúti járművet közlekedtető vasúti társaságokra is kiterjed.

(4) A hálózati forgalmi szabályzatot a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

A vasúti társaságoknak a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos jogai és kötelezettségei

33. § (1) A pályahálózat-működtető a vasúti pályát, a vasúti pálya tartozékait, a vasúti üzemi létesítményeket, a vállalkozó vasúti társaság az általa üzemben tartott vasúti járműveket köteles üzembiztos állapotban tartani. A pályahálózat-működtető, a vasúti pályahálózatot használó vállalkozó vasúti társaságok, a fejlesztési közreműködő és a GSM-R fejlesztő a vasúti közlekedés biztonságának fenntartása érdekében együttműködésre kötelesek.

(2) A vasúti közlekedés biztonsága érdekében

a) a közlekedési hatóság azonnali intézkedés keretében a vasúti pálya, vasúti pálya tartozéka vagy a vasúti jármű műszaki állapota vagy az állomási-, a vonat- vagy mozdony személyzet állapota miatt kialakult vagy várható katasztrófa, rendkívüli esemény, súlyos káresemény (a továbbiakban együtt: veszélyhelyzet) elkerülése érdekében rendelkezhet úgy, hogy a vasúti közlekedést meghatározott időre, vagy meghatározott feltétel teljesüléséig felfüggeszti vagy bizonyos járművek közlekedését megtiltja,

b) a pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasúti társaság a veszélyhelyzet esetén köteles a veszélyhelyzetre az érintetteket figyelmeztetni,

c) a pályahálózat-működtető a veszélyhelyzet megszűnéséig, vagy ha az infrastruktúrát ideiglenesen használhatatlanná tevő üzemzavar azt elkerülhetetlenné teszi, az érintett rendszer megjavításához szükséges ideig jogosult a veszélyeztetett vasúti pályának vagy pályaszakasznak a lezárására, továbbá az adott pályaszakasza kiadott menetvonalak visszavonására, a 2. melléklet 2-4. pontjában meghatározott szolgáltatások felfüggesztésére – a közúti átjárót érintő lezárás esetén a közút kezelőjének értesítése mellett – ,

d) a vasút területét igénybe vevő, vagy a vasút területén tartózkodó személyeknek az ott érvényben lévő biztonsági rendelkezéseket és szabályokat meg kell tartaniuk.

(3) A pályahálózat-működtető köteles haladéktalanul intézkedni a veszélyhelyzet megszüntetése, valamint üzemzavar vagy baleset esetén a megfelelő működés mielőbbi helyreállítása érdekében. A pályahálózat-működtető ennek érdekében jogosult a vasúti pályahálózatot használó vasúti társaság eszközeit igénybe venni. Az igénybevétel módjára vonatkozóan a hálózat-hozzáférési szerződésben kell rendelkezni.

(4) A (3) bekezdés szerinti feladat teljesítése céljából a pályahálózat-működtető katasztrófavédelmi tervet dolgoz ki, amely felsorolja azokat a szervezeteket, amelyeket a vasúti közlekedésben bekövetkezett súlyos balesetek és zavarok esetén értesíteni kell.

(5) A vasutat keresztező vagy megközelítő út, vezeték, légi jármű leszálló-pálya, vagy egyéb építmény (pl. közvilágítás, reklám, közúti jelzőlámpák) létesítéséhez, átalakításához vagy megszüntetéséhez, a terep szintjét megváltoztató földmunka és fásítás vagy bányászati tevékenység végzéséhez – jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – a pályahálózat-működtető hozzájárulása is szükséges.

(6) A vasúti társaság a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő feladatkör betöltésére a jogszabály által előírt képesítéssel és szaktudással rendelkező személyt köteles alkalmazni.

Biztonságirányítási rendszer

34. § (1) A pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasúti társaság a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben foglaltaknak megfelelően köteles biztonságirányítási rendszert létrehozni.

(2) A pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasúti társaság a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos biztosításához szükséges üzemi követelményeket, valamint a biztonsági intézkedéseket belső szabályzatában határozza meg.

(3) A pályahálózat-működtető és a vállalkozó vasúti társaság a biztonságirányítási rendszer működéséről – külön jogszabályban meghatározottak szerint – évente biztonsági jelentést nyújt be a közlekedési hatósághoz.

Biztonsági szervezet

35. § (1) A vasúti közlekedés biztonsága érdekében a vasúti társaság vezetője közvetlen irányításában biztonsági szervezetet tart fenn. A vasúti társaság a biztonsági szervezet működtetésére más vasúti társasággal szerződést köthet. A biztonsági szervezettel rendelkező vasúti társaságok a biztonsági szervezetük feladatainak hatékony ellátása érdekében együttműködési szerződést köthetnek.

(2) Az országos pályahálózat-működtető a biztonsági szervezetet maga működteti.

(3) A vasúti társaság a biztonsági szervezet feladatait a biztonságirányítási rendszerben látja el. Vasútbiztonsági tanúsítvány és vasútbiztonsági engedély megszerzésére nem kötelezett vasúti társaság esetében a biztonsági szervezet feladatait a vasútüzem-vezetői képesítésű munkavállaló is elláthatja.

(4) Ha a biztonsági szervezet a biztonságirányítási rendszer részét képezi,

a) azt a pályahálózat-működtető és az integrált vasút társaság esetében a vasútbiztonsági engedélyben,

b) egyéb esetben a vasútbiztonsági tanúsítványban

hagyja jóvá a közlekedési hatóság.

(5) Ha a biztonsági szervezet a biztonságirányítási rendszer létrehozására nem kötelezett vasúti társaságban működik, a vasúti társaság e tevékenységére vonatkozó belső szabályzatát a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

35/A. § (1) A közlekedési hatóság – a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló törvényben meghatározott szakmai vizsgálattal összefüggésben történő kapcsolattartás biztosítása céljából – tájékoztatja a közlekedésbiztonsági szervet a kiadott és visszavont vasútbiztonsági engedélyekről és vasútbiztonsági tanúsítványokról, valamint a jóváhagyott szabályzatokról.

(2) A biztonsági szervezet gondoskodik a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események haladéktalan bejelentéséről, valamint a szükséges intézkedések meghozataláról, továbbá – a biztonságirányítási rendszerben foglalt kötelezettségekkel összhangban – az üzembentartói vizsgálat lefolytatására eseményvizsgáló szolgálatot tart fenn.

(3) A biztonsági szervezettel kapcsolatos részletes szabályokat a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események vizsgálatának részletes szabályairól szóló rendelet állapítja meg.

Vasútbiztonsági tanúsítvány

35/B. § (1) A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot – a XV. fejezetben meghatározott kivételekkel – kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány birtokában használhatja. A vasútbiztonsági tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság

létrehozta a biztonsági rendszerét, és a kockázatok korlátozása és a vasúti pályahálózaton biztonságos vasúti közlekedési tevékenység végzése érdekében képes megfelelni az ÁME-kben, valamint a nemzeti biztonsági szabályokban meghatározott követelményeknek.

(2) A vasútbiztonsági tanúsítvány a következő részekből áll:

- a)* vasútbiztonsági tanúsítvány a jogosult biztonságirányítási rendszerének elfogadásáról,
- b)* vasútbiztonsági tanúsítvány a jogosultnak az igénybe venni kívánt vasúti pályahálózaton való biztonságos közlekedéséhez szükséges – az ÁME-k, a nemzeti vasútbiztonsági szabályok és a vasúti pályahálózatok üzemeltetésére vonatkozó szabályok alkalmazásával, a személyzet bizonyítványainak elfogadásával, és a jogosult által használt vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezésével kapcsolatos – sajátos követelmények teljesítése érdekében tett intézkedései elfogadásáról, a jogosult által benyújtott dokumentáció alapján.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontja szerinti vasútbiztonsági tanúsítványban részletezni kell a vasútbiztonsági tanúsítvány által érintett vasúti tevékenység jellemzőit.

(4) Az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság részére a (2) bekezdés *a)* pontja szerint kiadott vasútbiztonsági tanúsítvány valamennyi EGT-állam területén hatályos az egyenértékű vasúti szolgáltatásokra.

(5) A vasútbiztonsági tanúsítvánnyal már rendelkező vasúti társaságnak a vasútbiztonsági tanúsítvány hatálya alá nem tartozó vasúti pályahálózat használatához kiegészítő vasútbiztonsági tanúsítványt kell kérnie. A kiegészítő vasútbiztonsági tanúsítványban a közlekedési hatóság azt igazolja, hogy a vasúti társaság e további vasúti pályahálózatra vonatkozóan is megfelel a (2) bekezdés *b)* pontjában foglalt feltételeknek. E rendelkezést megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha más EGT-államban a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiadott működési engedély alapján működő és ott vasútbiztonsági tanúsítványt szerzett vasúti társaság Magyarország területén lévő vasúti pályahálózatot kívánja használni.

(6) A kiegészítő vasútbiztonsági tanúsítvány vonatkozásában alkalmazni kell a 35/D. § (2)-(5) és 35/E. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltakat.

Vasútbiztonsági engedély

35/C. § (1) Vasúti pályahálózat irányítása, működtetése – a XV. fejezetben meghatározott kivétellel – kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági engedély alapján végezhető.

(2) A vasútbiztonsági engedély a következő részekből áll:

- a)* vasútbiztonsági engedély a jogosult biztonságirányítási rendszerének elfogadásáról,
- b)* vasútbiztonsági engedély a pályahálózat-működtető által az adott vasúti pályahálózat, és a forgalomirányító és jelzőrendszer biztonságos tervezéséhez, karbantartásához és üzemeltetéséhez szükséges sajátos követelmények teljesítése érdekében tett intézkedéseinek elfogadásáról.

(3) A vasútbiztonsági engedély megszerzésére kötelezett pályahálózat-működtetőnek a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmasságával kapcsolatos, a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben meghatározott követelményeknek eleget kell tennie. Az alkalmasságot a közlekedési hatóság a vasútbiztonsági engedély kiadására irányuló eljárás keretében – a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben meghatározottak szerint – vizsgálja.

Vasútbiztonsági tanúsítványra és vasútbiztonsági engedélyre vonatkozó közös szabályok

35/D. § (1) A jogosultnak a vasútbiztonsági tanúsítvány vagy a vasútbiztonsági engedély megszerzéséhez teljesítenie kell a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben meghatározott műszaki, működési követelményeket, valamint a személyzetre, vasúti járműre és a vasúti társaság belső szervezetére vonatkozó biztonsági követelményeket.

(2) A közlekedési hatóság a vasútbiztonsági tanúsítványt, valamint a vasútbiztonsági engedélyt ötéves időtartamra adja ki. A vasútbiztonsági tanúsítvány, valamint a vasútbiztonsági engedély újabb öt évre történő meghosszabbítását a jogosultnak kell kérelmeznie legalább fél évvel a lejárat előtt. A tevékenység jellegének vagy mértékének lényeges megváltozása esetén a vasútbiztonsági tanúsítvány, a pályahálózat lényeges elemei – a vasúti pálya, a jelző- és biztosítórendszer, az energiaellátás, valamint a működési vagy karbantartási szabályok – változása esetén a vasútbiztonsági engedély módosítását a jogosult köteles kérelmezni.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában a tevékenység jellege tekintetében jelentős megváltozásnak minősül, ha a vasúti társaság által végzett vállalkozó vasúti tevékenységek köre megváltozik.

(4) A (2) bekezdés alkalmazásában a tevékenység mértéke tekintetében jelentős megváltozásnak minősül, ha egy üzleti éven belül

a) a társaság által üzemben tartott összes vasúti jármű darabszáma 10%-kal, de legalább 5 darabbal nő,

b) a társaság által üzemben tartott összes vasúti jármű darabszáma 20%-kal, de legalább 10 darabbal csökken,

c) a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos munkakörökben foglalkoztatottak létszáma 10%-kal, de legalább 5 fővel nő vagy

d) a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos munkakörökben foglalkoztatottak létszáma 20%-kal, de legalább 10 fővel csökken.

(5) A jogosultnak – a lejárat előtt – új vasútbiztonsági tanúsítványt, vagy vasútbiztonsági engedélyt kell beszereznie, ha az (1) bekezdésben felsorolt engedélyezési feltételek megváltoznak. A vasútbiztonságra vonatkozó jogszabályok jelentősebb megváltozása esetén a közlekedési hatóság a vasútbiztonsági tanúsítvány, vagy a vasútbiztonsági engedély felülvizsgálatát előírhatja.

35/E. § (1) A jogosult 8 napon belül köteles tájékoztatni a közlekedési hatóságot a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal, vagy a vasútbiztonsági engedéllyel kapcsolatos feltételekben bekövetkezett, a 35/D § (4) bekezdésben meghatározott mértéket elérő változásról, valamint minden olyan esetben, amikor új személyi állományi kategóriák vagy új típusú vasúti járművek bevezetésére kerül sor.

(2) A vasúti társaság köteles a közlekedési hatóság részére bejelenteni, ha a 35/D. § (4) bekezdés *a)*-*b)* pontjában meghatározottak tekintetében a változások mértéke egy üzleti éven belül a 10%-ot, de járművek esetén legalább a 3 darabot, a munkavállalók esetén legalább a 3 főt meghaladja.

(3) Ha a közlekedési hatóság megállapítja, hogy a jogosult nem elégíti ki a vasútbiztonsági tanúsítványban vagy a vasútbiztonsági engedélyben megfogalmazott feltételeket, haladéktalanul visszavonja a vasútbiztonsági tanúsítványt vagy a vasútbiztonsági engedélyt. A kiegészítő vasútbiztonsági tanúsítvány visszavonása esetén a közlekedési hatóság a döntéséről, valamint annak indokairól haladéktalanul tájékoztatja a más EGT-államban létrejött vállalkozó vasúti társaság vasútbiztonsági tanúsítványát kiállító vasútbiztonsági hatóságot. A közlekedési hatóság a vasútbiztonsági tanúsítvány visszavonásáról értesíti a visszavonással érintett pályahálózat-működtetőt.

(4) A közlekedési hatóság a miniszter útján a határozat jogerőre emelkedéstől számított egy hónapon belül tájékoztatja az Európai Vasúti Ügynökséget a vasútbiztonsági tanúsítvány és a vasútbiztonsági engedély kiadásáról, meghosszabbításáról, módosításáról vagy visszavonásáról. A tájékoztatás kiterjed az érintett vasúti társaság nevére, székhelyére, a vasútbiztonsági tanúsítvány és vasútbiztonsági engedély kiállításának időpontjára, a vasútbiztonsági tanúsítvány és vasútbiztonsági

engedély hatályára és érvényességére, valamint a vasútbiztonsági tanúsítvány és vasútbiztonsági engedély visszavonása esetén a döntése indokolására.

(5) A vasútbiztonsági tanúsítvánnyal, kiegészítő vasútbiztonsági tanúsítvánnyal és a vasútbiztonsági engedéllyel kapcsolatos részletes szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg. A rendeletben meg kell határozni

- a) a városi, elővárosi és helyi vasúti pályahálózatra vonatkozó vasútbiztonsági engedélyre, és a városi, elővárosi és helyi vasúti társaságra vonatkozó vasútbiztonsági tanúsítvánnyal,
- b) a városi, elővárosi és helyi integrált vasúti társaságokra vonatkozó vasútbiztonsági engedélyre, és a városi, elővárosi és helyi integrált vasúti társaságra vonatkozó vasútbiztonsági tanúsítvánnyal,
- c) az országos jelentőségű vasútvonalakhoz közvetlenül nem kapcsolódó, kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott térségi és elővárosi vasúti pályahálózatra vonatkozó vasútbiztonsági engedéllyel, és a kizárólag e vasúti pályahálózatokon közlekedő vasúti társasággal

kapcsolatos szabályokat.

35/F. § (1) A közlekedési hatóság évente – felügyeleti díj ellenében – ellenőrzi, hogy a vasútbiztonsági tanúsítvány, valamint a vasútbiztonsági engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek fennállnak-e.

(2) Az éves felügyeleti díj mértéke vasútbiztonsági tanúsítvány esetén:

- a) vállalkozó vasúti társaság, valamint integrált vasúti társaság vállalkozó vasúti tevékenységet végző szervezeti egysége esetén, a vállalkozó vasúti tevékenységenként külön-külön
 - aa) 1-50 darab vasúti járművet üzembentartó vasúti társaság esetén 601 000 forint,
 - ab) 51-100 darab vasúti járművet üzembentartó vasúti társaság esetén 782 000 forint,
 - ac) 100 darab feletti vasúti járművet üzembentartó vasúti társaság esetén 1 024 000 forint,
- b) kiegészítő biztonsági tanúsítvány esetén
 - ba) 1-50 darab vasúti járművet üzembentartó vasúti társaság esetén 601 000 forint,
 - bb) 51-100 darab vasúti járművet üzembentartó vasúti társaság esetén 782 000 forint,
 - bc) 100 db feletti vasúti járművet üzembentartó vasúti társaság esetén 1 024 000 forint.

(3) Az éves felügyeleti díj mértéke pályahálózat-működtető, valamint integrált vasúti társaság pályahálózatot működtető szervezeti egysége vasútbiztonsági engedélye esetén:

- a) 200 km üzemeltetett vasúti hálózati: 1 016 000 forint,
- b) 200 km feletti üzemeltetett vasúti hálózati: 1 845 000 forint.

A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók képzése és vizsgáztatása

35/G. § (1) A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő – a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól szóló rendeletben meghatározott – munkakörök betöltése hatósági alapvizsgálathoz (a továbbiakban: alapvizsga) kötött. Alapvizsga a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól szóló rendeletben meghatározott alapképzés elvégzése esetén tehető.

(2) A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállaló köteles a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély

kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól szóló rendeletben meghatározott időközönként időszakos oktatáson részt venni és időszakos hatósági vizsgát tenni.

(3) Alapképzés és időszakos oktatás a közlekedési hatóság által kiadott engedély (a továbbiakban: képzési engedély) alapján végezhető. Alapképzés, és időszakos oktatás végzésére a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól szóló rendeletben meghatározott személyi és tárgyi feltételeket teljesítő, a közlekedési hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező képzőszervezet és vasúti társaság jogosult. Képzési engedély annak a szervezetnek adható, amelynek legalább egy személyesen közreműködő tagja vagy alkalmazottja – egyéni vállalkozó esetén, ha a tevékenységet nem maga látja el, legalább egy foglalkoztatottja – rendelkezik a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól szóló rendeletben meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek (a továbbiakban: vasútszakmai oktató). Vasútszakmai oktatóként az foglalkoztatható, aki büntetlen előéletű, és nem áll az e tevékenység folytatását kizáró foglalkoztatástól eltiltás hatálya alatt.

(4) A vasútszakmai oktató a névjegyzékbe vételt megelőzően igazolja, hogy megfelel a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól szóló rendeletben meghatározott feltételeknek, valamint

a) hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű vagy

b) kéri, hogy az arra vonatkozó adatokat, amely szerint büntetlen előéletű, a bűnügyi nyilvántartó szerv a közlekedési hatóság részére – annak a névjegyzékbe való felvétel céljából benyújtott adatigénylése alapján – továbbítsa.

(5) A közlekedési hatóság hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a névjegyzékben szereplő vasútszakmai oktató büntetlen előéletű-e. A hatósági ellenőrzést folytató közlekedési hatóság adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a vasútszakmai oktató büntetlen előéletű-e.

(6) A közlekedési hatóság

a) a (4) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a névjegyzékbe való felvétel iránti eljárás jogerős befejezéséig,

b) az (5) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy névjegyzékből való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig

kezeli.

36. § (1) Az alapvizsga és az időszakos vizsga lebonyolítását, valamint az alapképzés és az időszakos oktatás szakmai irányítását a Kormány által a vasúti vizsgaközpont kijelöléséről szóló kormányrendeletben kijelölt vasúti vizsgaközpont végzi, amely tanúsító szervként jár el az alap- és időszakos vizsgák vonatkozásában.

(2) Az alapképzést és az időszakos oktatást a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(3) Az alapvizsgáztatást és az időszakos vizsgáztatást a külön jogszabályban előírt feltételeknek megfelelő, a közlekedési hatóság vizsgabiztosi névjegyzékébe felvett és a közlekedési hatóság elnöke által kinevezett vizsgabiztosok végzik. A közlekedési hatóság eljárása során a vizsgák eredménye alapján adja ki a hatósági bizonyítványokat.

36/A. § Az alapvizsga és az időszakos vizsga megszerzéséhez előírt képesítéshez szükséges képzést és vizsgáztatást végző személy és szervezet köteles biztosítani, hogy a képzés és a vizsgáztatás

lehetősége valamennyi érintett számára az egyenlő bánásmód követelményei szerint rendelkezésre álljon, amelyet a közlekedési hatóság ellenőriz.”

12.§

A Vtv. 36/C-36/F. §-a, valamint a 36/C. §-át megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„A vasúti járművezetői engedély

36/C. § (1) Vasúti jármű vezetése a közlekedési hatóság által kiállított vasúti járművezetői engedélyhez (a továbbiakban: engedély) kötött tevékenység. Engedélyt az kaphat, aki 20. életévét betöltötte, valamint teljesíti az alapvető oktatásra és vizsgára, az egészségi alkalmasságra és az általános szakmai készségekre vonatkozó, a vasúti járművezetői engedélyről és a vasúti járművezetői tanúsítványról szóló rendeletben meghatározott feltételeket. Az engedély jogosultja a járművezető.

(2) Az országos jelentőségű vasútvonalon vasúti jármű vezetésére jogosító – a vasúti járművezetői engedélyről és a vasúti járművezetői tanúsítványról szóló rendeletben meghatározott formában kiadott – engedély valamennyi EGT-állam területén hatályos.

(3) Az engedéllyel szemben támasztott tartalmi követelményeket és az engedély megszerzésének és hatályának részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

(4) A járművezetőnek – amennyiben nem a vasúti járművezetői engedélyről és tanúsítványról szóló miniszteri rendelet szerinti meghatalmazott útján jár el – az engedély iránti kérelmet személyesen kell előterjesztenie.

(5) Ha a közlekedési hatóság azt állapítja meg, hogy a járművezető nem teljesíti az (1) bekezdésben meghatározott valamely feltételt, az engedélyt felfüggeszti, és erről értesíti a Bizottságot.

(6) Ha a közlekedési hatóság azt állapítja meg, hogy egy másik EGT-államban működő hatóság által kiállított engedélyben foglalt feltételeket a járművezető nem teljesíti, megkeresi a kibocsátó hatóságot további ellenőrzés elvégzésére vagy az engedély felfüggesztésére irányuló javaslattal. A közlekedési hatóság egyidejűleg tájékoztatja a Bizottságot és az egyéb illetékes hatóságokat a megkeresésről. A közlekedési hatóság a más EGT-államban illetékes hatóság határozatáról szóló értesítésig megtilthatja a járművezetőknek, hogy az országos jelentőségű vasútvonalon közlekedjenek.

(7) Amennyiben másik EGT-állam hatósága megkeresi a közlekedési hatóságot, hogy valamely járművezető nem teljesíti az engedélyben foglalt feltételeket, négy héten belül megvizsgálja a kérelmet, és határozatáról értesíti a megkereső hatóságot, valamint a Bizottságot és az illetékes hatóságokat.

A vasúti járművezetői tanúsítvány

36/D. § (1) Ha e törvény vagy a vasúti járművezetői engedélyről és a vasúti járművezetői tanúsítványról szóló rendelet eltérően nem rendelkezik, a vasúti közlekedés lebonyolításában részt vevő vasúti járművezetőnek a használt vasúti pályahálózat és a vezetni jogosult vasúti jármű tekintetében a foglalkoztató vasúti társaság által kiállított vasúti járművezetői tanúsítvánnyal (a továbbiakban: tanúsítvány) kell rendelkeznie.

(2) A tanúsítványban külön-külön kell megjelölni a járművezető által önálló munkavégzés keretében használt infrastruktúrát, amelyen vezetni jogosult, és a vasúti járművet, amelyet vezetni jogosult. A tanúsítvány az abban meghatározott infrastruktúrákon és járműveken hatályos.

(3) Ha a közlekedési hatóság azt állapítja meg, hogy a járművezető nem teljesíti a vasúti járművezetői engedélyről és a vasúti járművezetői tanúsítványról szóló rendeletben a tanúsítványra vonatkozóan meghatározott valamely feltételt, megkeresi a tanúsítványt kiállító munkáltatót további ellenőrzés elvégzésére vagy a tanúsítvány felfüggesztésére irányuló javaslattal. A tanúsítványt kiállító szerv 30 napon belül tájékoztatja a közlekedési hatóságot az ellenőrzés eredményéről és az intézkedéseiről. A

tanúsítványt kiállító munkáltató jelentéséig a közlekedési hatóság megtilthatja a járművezetőknek, hogy az országos jelentőségű vasútvonalon közlekedjenek, és erről értesíti a Bizottságot és az illetékes hatóságokat.

(4) A tanúsítvánnyal szemben támasztott tartalmi követelményeket és a tanúsítvány megszerzésének részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg.

36/E. § (1) Tanúsítványt vasúti járművezetői engedéllyel rendelkező járművezető szerezhethet, ha:

- a) rendelkezik a vasúti járművezetői engedéllyről és a vasúti járművezetői tanúsítványról szóló rendeletben megállapított nyelvtudással, vasúti pályahálózat ismerettel, szakismereti és alkalmassági vizsgával a tanúsítvánnyal érintett vasúti pályahálózat tekintetében, és
- b) rendelkezik a vasúti járművezetői engedéllyről és a vasúti járművezetői tanúsítványról szóló rendeletben meghatározott szakismereti és alkalmassági vizsgával a tanúsítvánnyal érintett járműre vonatkozóan.

(2) A foglalkoztató vasúti társaság biztonságirányítási rendszere részeként meghatározza

- a) a tanúsítványok kiadása vagy megújítása, meghosszabbítása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása vagy elvesztése alkalmával követendő eljárást,
- b) a tanúsítvány kiállítására, megújítására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó indoklással ellátott munkáltatói döntés meghozatalára vonatkozó eljárást, valamint
- c) a vasúti járművezetők biztonságirányítási rendszerre vonatkozó képzésének szabályait.

(3) A vasúti társaság biztosítja és ellenőrzi, hogy az alkalmazásában álló vasúti járművezetők engedélyei és tanúsítványai hatályosak legyenek, ennek érdekében belső ellenőrzési rendszert működtet.

36/F. § (1) A tanúsítvány hatályban tartásához annak birtokosa a tanúsítvány megszerzésére vonatkozó követelményekkel azonos ismeretanyagból a vasúti társaság biztonság-irányítási rendszerében meghatározott rendszerességgel, de legalább háromévente, valamint egy évet meghaladó távollét esetén a távollét megszűnését követően időszakos vizsgára kötelezett.

(2) A járművezetőként történő foglalkoztatás megszűnésekor a tanúsítvány hatályát veszti. Ebben az esetben a járművezető jogosult a tanúsítvány hiteles másolatára, valamint a képzettségének, képesítéseinek, tapasztalatának és szakmai alkalmasságának bizonyítékául szolgáló összes okmányra, melyeket az új foglalkoztató vasúti társaság a tanúsítvány kiadása során figyelembe vesz.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott okmányokat a munkáltató a járművezető részére az utolsó munkában töltött napon köteles átadni.”

13.§

A Vtv. 36/I. §-a, és a 36/I. §-át megelőző alcíme helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá a § a következő 36/J. §-sal egészül ki:

„A vasúti járművek üzembe helyezése, javítása, időszakos vizsgálata és a karbantartásért felelős szervezet

36/I. § (1) A vasúti jármű üzembe helyezését a közlekedési hatóság engedélyezi.

(2) A vasúti jármű üzemben tartója a műszaki állapot megvizsgálása érdekében a vasúti járművet a vasúti járművek üzembehelyezése engedélyezéséről, időszakos vizsgálatáról és hatósági nyilvántartásáról szóló rendeletben meghatározottak szerint időszakos vizsgálatra bocsátja.

(3) A közlekedési hatóság az üzembe helyezés előtti vizsgálatában a közlekedési hatóság által kiadott műszaki engedéllyel rendelkező személy vagy szervezet tanúsító szervezetként közreműködhet. A műszaki engedélyhez kötött tevékenység folytatását a közlekedési hatóság annak engedélyezi, aki rendelkezik a vasúti járművek időszakos műszaki vizsgálatát végző szervezetek engedélyezéséről és

nyilvántartásáról szóló rendeletben meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek. A közlekedési hatóság a műszaki engedélyhez kötött tevékenységet folytató személyekről és szervezetekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait.

(4) Az üzembehelyezés vagy a pályahálózaton való használat előtt valamennyi járműnek rendelkeznie kell karbantartásért felelős szervezettel. A karbantartó szervezetet a közlekedési hatóság a nemzeti vasúti járműnyilvántartásban nyilvántartásba veszi.

(5) Típus- vagy üzembehelyezési engedéllyel, valamint pályaszámmal nem rendelkező egyedi vasúti jármű országos vasúti pályahálózaton való közlekedtetéséhez különleges menet iránti kérelmet kell benyújtani a hatósághoz. A különleges menetre vonatkozó szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg.

36/J. § (1) A közlekedési hatóság évente – felügyeleti díj ellenében – ellenőrzi, hogy

- a) a vasúti járművek gyártását, javítását végző személyek és szervezetek,
- b) a vasútüzemi célt szolgáló tartály vagy kazán megfelelőségértékelését, az időszakos és soron kívüli vizsgálatát, valamint az üzemi vizsgálóhely felügyeletét ellátó vizsgáló szervezetek,
- c) a vasúti járművek időszakos vizsgálatát végző szervezet, valamint
- d) a vasúti alrendszerek, rendszerelemek karbantartásáért felelős szervezetek

műszaki hatósági engedélye kiadásának alapjául szolgáló feltételek fennállnak-e.

(2) Az éves felügyeleti díj mértéke

- a) a vasúti járművek gyártását, javítását végző személyek és szervezetek
 - aa) járműgyártása, főjavítás végzése esetén: 967 000 forint,
 - ab) fővizsgák végzése esetén: 725 000 forint,
 - ac) közlekedés biztonságával összefüggő részegységek gyártása, javítása esetén: 484 000 forint,
- b) az (1) bekezdés b)-d) pontban meghatározott szervezetek esetén: 727 000 forint.”

14.§

A Vtv. 38-41. §-a, helyébe a következő rendelkezés lép:

„38. § (1) Az országos törzshálózati vasúti pályákkal és azok tartozékaival történő rendelkezésre, a vagyonkezelésre, használatára, a hasznosítás részletes feltételeire, tulajdonjogának átruházására – a 4. mellékletben meghatározott vasútvonalak kivételével – a nemzeti vagyonról szóló törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

(2) Nem vonható ki az országos törzshálózati vasúti pályák köréből a transzeurópai vasúti közlekedési hálózat részeként működő vasútvonal.

(3) A kizárólag a Magyar Honvédség által honvédelmi célra használt saját célú vasúti pályahálózatok a Magyar Állam tulajdonában és az MH Katonai Közlekedési Központ üzemeltetésében állnak.

39. § A Fertővidéki Helyi Érdekű Vasúti Zrt. vasúti pályáinak és tartozékainak a tulajdonjogára és használatára a fertővidéki helyi érdekű vasúti engedélyezése tárgyában hozott 1896. évi XXIX. törvényben meghatározott – meghosszabbított – engedély lejártáig az abban foglaltakat kell alkalmazni.

40. § (1) A Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.) működtetésében lévő vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pályák és tartozékaik tulajdonjogára és használatára a Győrtől Sopronon át Ebenfurt irányában az ország határáig vezetendő gőzmozdonyvasút kiépítéséről szóló 1872. évi XXVII. törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

(2) A GYSEV Zrt. tulajdonában lévő vasúti pályahálózatnak Magyarország területére eső részére az országos jelentőségű vasútvonalakra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

41. § (1) Az országos vasúti mellékvonalakat magában foglaló vasúti pályahálózat az állam többségi tulajdonába tartozó gazdasági társaság tulajdonában állhat.

(2) A 19-21. § hatálya alá nem tartozó vasúti pálya – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – bármely természetes vagy jogi személy tulajdonában állhat.

(3) A kizárólag a Magyar Honvédség által honvédelmi célra használt saját célú vasúti pályahálózatot az állam többségi tulajdonába tartozó pályahálózat-működtető működtetheti.”

15.§

A Vtv. 43. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„43. § (1) A vasúti pályával szomszédos ingatlan tulajdonosa (használója) tűrni köteles, hogy a pályahálózat-működtető vagy a fejlesztési közreműködő az ingatlanon, az alatt vagy felett gyengeáramú vezetéket, elektronikus hírközlési hálózati elemeket, ehhez tartószerkezetet, jelzőkövet, egyéb jelzést vagy ideiglenes eszközt helyezzen el, ezeket javítsa, karbantartsukat elvégezze. A legfeljebb 1000 V vontatási üzemszűltséggel villamosított vasúti pálya pályahálózat-működtetőjét megilleti ezen jogosultság az erősáramú vezetékek és az ehhez tartozó tartószerkezet elhelyezése, javítása és karbantartásának elvégzése során is. Az elhelyezés, a javítás és a karbantartás során a környezet- és természetvédelmi érdekeket figyelembe kell venni.

(2) A vasúti pályával szomszédos ingatlan tulajdonosa (használója) tűrni köteles, hogy a GSM-R fejlesztő az ingatlanon, az alatt vagy felett GSM-R hálózati elemeket, vagy ideiglenes eszközt helyezzen el. Az elhelyezés során a környezet- és természetvédelmi érdekeket figyelembe kell venni.

(3) A pályahálózat-működtető, a GSM-R fejlesztő és a fejlesztési közreműködő – az ingatlan tulajdonosának (használójának) kártalanítása mellett – jogosult a vasúti pályán és a vasúti pálya közvetlen közelében a szabad kilátást akadályozó, továbbá a vasúti vezetékek nyomvonalában lévő növényzet eltávolítására, ha azt a közlekedés biztonsága, üzemzavar megelőzése vagy vezetékek létesítése, javítása, karbantartása indokolja. A növényzet eltávolítása nem okozhat aránytalan sérelmet az érintett lakosság érdekei, vagy a környezet- és természetvédelmi érdekek szempontjából.

(4) A vasúti közlekedés célját szolgáló erősáramú vezetékek és tartószerkezetek idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemben tartására a villamos energiáról szűló törvényben foglaltakat kell alkalmazni.”

16.§

A Vtv. 44-46. §-a , valamint a 44. §-át megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Vasút-létesítési jog

44. § (1) A vasúti pályahálózat működtetésének elemei közül a létesítést, felújítást és fejlesztést a pályahálózat-működtető vagy a fejlesztési közreműködő, a GSM-R rendszer-hálózat létesítését a fent meghatározottakon felűl a GSM-R fejlesztő is végezheti (a továbbiakban együtt: építűtű). Ha a létesítést, felújítást és fejlesztést a fejlesztési közreműködő végzi, a létesítésben, felújításban és fejlesztésben az érintett pályahálózat-működtető közreműködik. A pályahálózat-működtető és a fejlesztési közreműködő, valamint a GSM-R fejlesztő a feladatok megosztásáról együttműködési szerződést köt.

(2) A fejlesztési közreműködőként eljáró NIF Nemzeti Infrastrűktűra Fejlesztű Zrt. (a továbbiakban: NIF Zrt.), mint építűtű az országos jelentűségű vasűtvonalakon, valamint az

azokhoz kapcsolódó ingatlanokon központi költségvetési és uniós támogatásból létesítési, felújítási és fejlesztési feladatokat lát el az állam nevében és állami tulajdonon megvalósuló fejlesztés esetén az állam javára, amely tevékenység fontos közérdekű és közcélú tevékenységnek minősül.

(3) A vasúti társaság tulajdonában vagy vagyonkezelésében álló területen megvalósuló vasútfejlesztés esetén a vasúti társaság a beruházás jogerős használatba vételéig a beruházás megvalósításához szükséges beavatkozásokat tűrni köteles.

(4) A jelen §-ban szabályozott vagyonkezelői jog ingatlan-nyilvántartásban történő bejegyzésére valamint törlésére irányuló eljárások mentesek az igazgatási szolgáltatási díj fizetése alól.

(5) Ellenérték nélkül kerül a NIF Zrt. vagyonkezelésébe az (2) bekezdés szerinti közcélú tevékenység folytatása érdekében az az állam tulajdonában álló földrészlet, amely a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 1. § (2g) bekezdése alapján nem képezi a Nemzeti Földalap részét. A vagyonkezelői jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére és törlésére a (4) bekezdést kell alkalmazni.

45. § (1) Az országos jelentőségű vasútvonalak építési beruházásánál a nyomvonalat keresztező, kiváltásra kerülő és a vasúti pályahálózatot ellátó közmű a hatósági eljárásban közcélúnak minősül.

(2) Az építtető a létesítéssel, felújítással és fejlesztéssel érintett vasúti pályaszakasz meghatározását követően haladéktalanul köteles írásban értesíteni a létesítéssel, felújítással, fejlesztéssel érintett közmű üzemeltetőjét és tulajdonosát (a továbbiakban együtt: üzemeltető) arról, hogy a fejlesztési tevékenység során mely közműszakasz átalakítása, áthelyezése (a továbbiakban együtt: kiváltása) vagy fejlesztése szükséges.

(3) Az üzemeltető a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvétele után az abban feltüntetett határidőn belül köteles a közműszakasz kiváltását vagy fejlesztését elvégezni vagy elvégeztetni. Az építtető a körülmények által indokolt mértékű, a közműszolgáltatóval egyeztetett - 30 napnál nem rövidebb - határidőt határoz meg a közműszakasz kiváltására vagy fejlesztésére. Az üzemeltető a véleményét az annak közléséről szóló felhívás kézhezvételétől számított nyolc munkanapon belül köteles közölni az építtetővel. Az építtető köteles a közműkiváltás vagy - fejlesztés indokolt költségeit az üzemeltetőnek megfizetni, vagy az építtető által létrehozott közművet, közműrészt ingyenesen az üzemeltetőnek átadni. Az ingyenes átadás feltétele, hogy a közműszakasz kiváltására a műszakilag feltétlenül szükséges mértékben került sor és a kiváltás költségei nem haladták meg a szokásos piaci költségeket; ezt meghaladó kiváltás vagy fejlesztés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül és csak az uniós állami támogatási szabályokkal összhangban finanszírozható vagy az üzemeltető annak költségeit köteles viselni. A közműkiváltás vagy fejlesztés elvégzését követő 90 napon belül az építtető és az üzemeltető kötelesek egymással tételesen elszámolni.

(4) Ha az üzemeltető neki felróható módon a (2) bekezdés szerinti értesítésben szereplő közműszakasz kiváltására vagy fejlesztésére vonatkozó közműkiváltási vagy -fejlesztési kötelezettségét késedelmesen teljesíti, vagy egyébként a közműkiváltást vagy -fejlesztést nem megfelelően végzi el, vagy annak elvégzését vagy elvégeztetését megtagadja, köteles az ezzel okozott kárt megtéríteni.

(5) A közműkiváltás vagy -fejlesztés elvégzésének vagy elvégeztetésének megtagadása esetén az építtető jogosult a közműkiváltást vagy -fejlesztést a megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkező vállalkozóval elvégeztetni, amelyet az üzemeltető tűrni köteles.

46. § (1) A NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (a továbbiakban: NISZ Zrt.), mint GSM-R fejlesztő a Magyar Állam tulajdonában álló vasúti pályahálózat részét képező GSM-R rendszer-hálózat tekintetében központi költségvetési és uniós támogatásból építtetői, létesítési feladatokat láthat el – a fejlesztési közreműködő mellett – a Magyar Állam javára eljárva. A GSM-R rendszer-hálózat megvalósítása fontos közérdekű és közcélú tevékenység.

(2) A pályahálózat-működtető, a fejlesztési közreműködő vagy a GSM-R fejlesztő a GSM-R rendszer-hálózat előkészítéseként teljes körűen elkészíti vagy elkészítteti a szükséges terveket,

tanulmányokat. A pályahálózat-működtető, a fejlesztési közreműködő vagy a GSM-R fejlesztő ügyfélként részt vesz a hatósági és egyéb igazgatási eljárásokban, a saját nevére megszerzi az építési és egyéb engedélyeket. A pályahálózat-működtető, a fejlesztési közreműködő vagy a GSM-R fejlesztő lefolytatja a közbeszerzési eljárásokat, megkötí a megvalósításra vonatkozó szerződéseket, elvégzi a teljesítések igazolását, gondoskodik az építési műszaki ellenőri tevékenység ellátásáról, valamint a műszaki átadás-átvétel lebonyolításáról.

(3) A létesített – a Magyar Állam tulajdonában álló vasúti pályahálózat tartozékát képező – GSM-R rendszer-hálózat és annak tartozékai e törvény erejénél fogva Magyar Állam tulajdonába kerülnek. A vasúti pályahálózat tartozékaként a GSM-R rendszer-hálózat és tartozékai a beruházásnak a – számvitelről szóló törvény szerinti – megvalósulásakor a vasúti pályahálózat vagyongazdálkodójának nyilvántartásában kerülnek aktiválásra, a beruházásnak a GSM-R fejlesztő nyilvántartásaiból – az elszámolásra kapott forrásokkal szemben – történő kivezetésével egyidejűleg.

(4) A fejlesztési közreműködő vagy a GSM-R fejlesztő által végzett GSM-R rendszer-hálózat létesítés során az érintett vasúti pályahálózat tulajdonosa, vagyongazdálkodója és működtetője köteles együttműködni.

(5) A vasúti pálya és tartozékai tervezésére, kivitelezésére, üzembe helyezésére és üzemeltetésére vonatkozó szabályokat a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló kormányrendelet tartalmazza.”

17.§

A Vtv. XII. fejezete helyébe a következő fejezet lép:

„XII. FEJEZET

Nyílt hozzáférés

A vasúti pályahálózathoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés

49. § (1) A pályahálózat-működtető a 2. melléklet 1. pontjában meghatározott szolgáltatásait a kapacitás-igénylők díj ellenében, egyenlő, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható feltételek mellett vehetik igénybe. Ez a jogosultság magában foglalja a kiszolgáló létesítményekhez vezető vasúti pályahálózathoz, valamint minden olyan vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférést is, amelyek több végfelhasználót szolgálnak ki vagy képesek kiszolgálni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti alapszolgáltatásoknak a kapacitás-igénylők által történő igénybevétele külön-külön nem kerülhet sor. Kivételt képez a 2. melléklet 1. pont e) alpontjában meghatározott felsővezetéki rendszer használata nem villamos meghajtású vasúti jármű közlekedtetése esetén.

(3) A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői egyenlő, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható feltételek mellett, díj ellenében nyújtják valamennyi kapacitás-igénylő számára a 2. melléklet 2. pontjában meghatározott szolgáltatásokat, beleértve a létesítményben lévő vasúti pályahálózathoz való hozzáférést is.

(4) Ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a 2. melléklet 3. pontjában meghatározott szolgáltatások valamelyikét kiegészítő szolgáltatásként, díj ellenében nyújtja az azt igénylő kapacitás-igénylő részére, akkor ezt egyenlő, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható feltételek mellett végzi.

(5) A kiszolgáló létesítmény üzemeltetője dönthet úgy, hogy a 2. melléklet 4. pontjában meghatározott mellékszolgáltatásokat kizárólag egyetlen kapacitás-igénylő részére nyújthatja. Ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője úgy dönt, hogy e szolgáltatások közül bármelyiket más kapacitás-igénylő számára is felkínálja, azokat köteles az azt igénylő kapacitás-igénylő részére –

díj ellenében – egyenlő, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható feltételek mellett nyújtani.

50. § A vasúti pályahálózathoz történő hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra, valamint az azok igénybevételére vonatkozó részletes rendelkezéseket a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendelet tartalmazza.

51. § (1) A transzeurópai vasúti közlekedési hálózat részeként működő vasútvonalak minden esetben a nyílt hozzáférés körébe tartoznak.

(2) A nyílt hozzáférés biztosítása szempontjából – a vasúti pálya tulajdonosának és üzemeltetőjének személyére tekintet nélkül – a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részének kell tekinteni a csatlakozó vasúti pályát.

(3) A pályahálózat-működtető nem köteles a nyílt hozzáférést biztosítani

- a) a kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott – nem átjárható – helyi, városi és térségi vasúti pályahálózathoz,
- b) a kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott elővárosi vasúti pályahálózathoz,
- c) a saját célú vasúti pályahálózathoz,
- d) az iparvágányhoz,
- e) a kizárólag honvédelmi célra használt vasúti pályahálózathoz.

A vasúti pályahálózat kapacitáshoz fűződő jogok elosztása

52. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitását – közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában – a pályahálózat-működtető osztja el.

(2) A hozzáférésre jogosult a részére biztosított vasúti pályahálózat-kapacitást harmadik személyre nem ruházhatja át, és azzal nem kereskedhet. Nem minősül átruházásnak, ha a hozzáférésre jogosult a kapacitást kapacitásfoglalásra jogosult kijelölése alapján használja.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott tilalomba ütköző magatartást tanúsító hozzáférésre jogosult számára a jogsértést megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 évig vasúti pályahálózat-kapacitás nem biztosítható.

(4) Az adott pályahálózat-kapacitás menetvonal formájában legfeljebb egy üzemi menetrend érvényességi időszakára adható a kapacitás-igénylőnek.

(5) A pályahálózat-működtetőnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy tájékoztassa a kapacitás-igénylőket a már elosztott pályahálózat-kapacitásról.

(6) A kapacitás elosztás folyamatának lehetővé kell tennie a pályahálózat-működtető számára a rendelkezésre álló pályahálózat kapacitás értékesítését és lehető leghatékonyabb kihasználását.

A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának alapelvei

53. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása során

- a) az átláthatóság és az egyenlő bánásmód követelményének a megtartásával kell eljárni,
- b) a kapacitáselosztási szabályok kialakítása során figyelembe kell venni a vasúti személyszállításra, vasúti árutovábbításra vagy vegyes használatra szolgáló vasúti pályák, vagy pályaszakaszok eltérő rendeltetését.

(2) A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása során lehetőség szerint minden igényt ki kell elégíteni, törekedve a vasúti közlekedés igénybevételének ösztönzésére. A túlterhelt és szakosított pályahálózatra vonatkozó esetek kivételével a vasúti pályahálózat-kapacitás valamennyi vasúti tevékenység végzése céljából használható.

(3) Az elosztás során a vasúti pályahálózat-kapacitás menetvonal formájában

- a) előre, 12 hónapot meg nem haladó időszakra vonatkozóan, vagy

b) eseti igénybejelentés alapján

biztosítható.

(4) A (3) bekezdés a) pontjában meghatározott időtartamra vonatkozó vasúti pályahálózat-kapacitási igénybejelentések alapján 12 hónapos időszakra vonatkozóan üzemi menetrendet kell készíteni.

(5) Az üzemi menetrend kialakításánál az egyes igénybejelentések teljesítése érdekében megfelelő vasúti pályahálózat-kapacitást kell biztosítani.

A kapacitásfoglalásra jogosult jogai és kötelezettségei

54. § (1) Vasúti pályahálózati kapacitást – díj ellenében – bármely kapacitás-igénylő igényelhet.

(2) A pályahálózat-működtető köteles a 2. mellékletben meghatározott szolgáltatásokat a kapacitásfoglalásra jogosult rendelkezésére bocsátani.

(3) A (2) bekezdésben foglalt szolgáltatások rendelkezésre bocsátására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

(4) A kapacitásfoglalásra jogosult és a vasúti pályahálózat-működtető között a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés jön létre (a továbbiakban: keretszerződés). A keretszerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal azoknak a feltételeknek és eljárásrendeknek a betartására, amelyeket a pályahálózat-működtető a 2. melléklet 1. pont a) és f) alpontjában foglalt szolgáltatásokra vonatkozóan az elosztási elvek részeként közzétesz. A keretszerződés pályahálózat-működtetővel történő megkötése előfeltétele a kapacitásigény benyújtásának.

55. § (1) A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt vasúti pályahálózat-kapacitást annak felhasználása céljából bármely hozzáférésre jogosult részére átruházhatja.

(2) A kapacitásfoglalásra jogosult – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – az e törvényben foglaltak szerint igényelheti a vasúti pályahálózat-kapacitást azzal, hogy ahol e törvény hozzáférésre jogosultat említ, azon e § alkalmazásában kapacitásfoglalásra jogosultat kell érteni.

(3) A keretszerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal arra, hogy megnevezi a szerződés tárgyát képező vasúti pályahálózat-kapacitás felhasználása céljából az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő hozzáférésre jogosultat, aki a vasúti pályahálózat-működtetővel vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó szerződést köt. Ha a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető közötti szerződés a hozzáférésre jogosult vagy a kapacitásfoglalásra jogosult érdekkörében felmerült okból nem jön létre az (5) bekezdés szerinti határidőig, a vasúti pályahálózat-működtető ezt az igényelt pályahálózat-kapacitás lemondásának tekintheti, és az erre vonatkozó feltételek szerint járhat el.

(4) Ha a szerződő felek a keretszerződésben a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól el kívánnak térni, a szerződés tervezetét a pályahálózat-működtető előzetes hozzájárulás céljából a vasúti igazgatási szerv részére megküldi. A szerződés a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól csak a vasúti igazgatási szerv előzetes hozzájárulásának megfelelően térhet el. A vasúti igazgatási szerv az előzetes hozzájárulási kérelem kézhezvételét követő harminc napon belül döntést hoz. A szerződés egy példányát a pályahálózat-működtető köteles a vasúti igazgatási szerv részére a mindkét fél által történő aláírástól számított tizenöt napon belül megküldeni.

(5) A (4) bekezdés szerinti vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó szerződés megkötésének határidejét a vasúti pályahálózat-működtető állapítja meg. A határidő legfeljebb harminc nappal előzheti meg a szerződés tárgyát képező vasúti pályahálózat-kapacitás felhasználásának időpontját. A határidőre vonatkozó feltételeknek megfelelőnek, átláthatónak és hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük, és azokat az elosztási elvek részeként közzé kell tenni.

(6) A kapacitásfoglalásra jogosult számára kiutalt kapacitásnak a hozzáférésre jogosult általi felhasználása után elszámolandó hálózat-hozzáférési díjat és a Hálózati Üzletszabályzatban

meghatározott fizetési kötelezettségeket a pályahálózat-működtető a kapacitásfoglalásra jogosult által kijelölt hozzáférésre jogosulttal számolja el.

Egyablakos ügyintézés

56. § (1) A kapacitás-igénylő – egyablakos ügyintézés keretében – több vasúti pályahálózat-működtető vasúti pályahálózatára kiterjedő kapacitást is igényelhet a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető pályahálózat-működtetőnél, a menetvonalon érintett pályahálózat-működtetők által létrehozott közös szervnél, vagy a nem független pályahálózat-működtető esetén a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezetnél (a továbbiakban: VPSZ), amely a kapacitás-igénylő nevében az érintett pályahálózat-működtetőnél eljár.

(2) Az (1) bekezdés szerinti rendelkezés nem érinti a 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltakat.

(3) A pályahálózat-működtetők együttműködnek az Unió területén belül működő pályahálózat-működtetőkkel az Unió területén fekvő vasúti rendszerekhez tartozó több hálózatra kiterjedő pályahálózat-kapacitás hatékony kialakításában és elosztásában, beleértve a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó keretmegállapodások alapján történő együttműködést is. A pályahálózat-működtetők részt vesznek a pályahálózat-kapacitás kialakításában és az elosztási eljárásokban. A pályahálózat-működtetők a több hálózatra kiterjedő menetvonalakat ezen eljárások szerint szervezik.

Hálózat-hozzáférési szerződés

57. § (1) Ha a hozzáférésre jogosult eleget tesz az e fejezetben meghatározott követelményeknek, úgy a pályahálózat-működtető a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozóan köteles a hozzáférésre jogosulttal – a felek jogait és kötelezettségeit tartalmazó – szerződést kötni.

(2) A pályahálózat-működtetőnek az (1) bekezdésben meghatározott szerződés megkötése során hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható feltételeket kell alkalmaznia.

58. § (1) A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint a 2. melléklet 1-4. pontjában meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó igényét a pályahálózat-működtetőnek bejelenti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igénybejelentés ajánlattételre történő felhívásnak minősül, amelyre a Ptk. szabályai az irányadóak.

(3) A pályahálózat-működtető a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően köteles a vasúti pályahálózat-kapacitásnak, valamint a 2. melléklet 1-4. pontjában meghatározott szolgáltatások igénybevételének – a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelően számított hálózat-hozzáférési díj ellenében történő – biztosítására vonatkozóan ajánlatot tenni.

(4) A felek között a vasúti pályahálózat-kapacitás rendelkezésre állására vonatkozó szerződés jön létre, ha a hozzáférésre jogosult elfogadja a pályahálózat-működtető ajánlatát. A kapacitásigény benyújtásának előfeltétele a hálózat-hozzáférési szerződés pályahálózat-működtetővel történő megkötése. Ha a szerződő felek a hálózat-hozzáférési szerződésben a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól el kívánnak térni, a szerződés tervezetét a pályahálózat-működtető előzetes hozzájárulás céljából a vasúti igazgatási szerv részére megküldi. A hálózat-hozzáférési szerződés a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól csak a vasúti igazgatási szerv előzetes hozzájárulásának megfelelően térhet el. A vasúti igazgatási szerv az előzetes hozzájárulási kérelem kézhezvételét követő harminc napon belül döntést hoz. A hálózat-hozzáférési szerződés egy példányát a pályahálózat-működtető köteles a vasúti igazgatási szerv részére a mindkét fél által történő aláírástól számított tizenöt napon belül megküldeni.

(5) Ha a pályahálózat-működtető a (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi kötelezettségének a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott határidőben nem tesz eleget, vagy a hozzáférésre jogosult a pályahálózat-működtető a

63. § (2) bekezdés szerinti eltérő ajánlatát nem fogadja el, a hozzáférésre jogosult jogvitás eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújthat be.

Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó keretmegállapodás

59. § (1) A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a pályahálózat-működtető (nem független pályahálózat-működtető esetén a VPSZ) és a kapacitás-igénylő a következő éves üzemi menetrend időbeli hatályát meghaladó időszakra vonatkozó keretmegállapodást köthetnek az EUMSZ 101., 102 és 106. cikkének sérelme nélkül. A keretmegállapodást kötött kapacitás-igénylő a keretmegállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keretmegállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférését.

(2) A keretmegállapodás létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges. A jóváhagyás nem tagadható meg, ha a keretmegállapodás az e törvényben, valamint a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

(3) A keretmegállapodás tartalmazza a kapacitás-igénylő által igényelt és a pályahálózat-működtető, vagy (nem független pályahálózat-működtető esetén) a VPSZ által felajánlott pályahálózat-kapacitás jellemzőit.

60. § (1) A keretmegállapodás a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel ötéves időtartamra köthető, és az eredeti időtartamával megegyező időtartammal meghosszabbítható, indokolt esetben azonban a keretmegállapodás hatálya rövidebb vagy hosszabb időtartamban is meghatározható. A keretmegállapodás öt évnél hosszabb időtartamra kereskedelmi szerződések, különleges beruházások vagy kockázatok által indokolt esetben köthető.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, a szakosított pályahálózatot használó, jelentős és hosszú távú befektetéseket igénylő szolgáltatás esetében – a kapacitás-igénylő kellő indokolása esetén – a keretmegállapodás 15 évre köthető meg. Az időtartam csak kivételes esetekben, elsősorban nagyléptékű, hosszú távú beruházások esetében haladhatja meg a 15 évet és különösen akkor, ha a beruházásra vonatkozó kötelezettségvállalásokat a többéves amortizációs tervvel együtt szerződésbe foglalták. A kapacitás-igénylő ebben az esetben megkövetelheti a számára a keretmegállapodás alatt biztosítandó kapacitásmutatók részletes meghatározását, ideértve a menetvonalak kihasználtságát, mennyiségét és minőségét.

(3) A keretmegállapodást a pályahálózat-működtető, vagy (nem független pályahálózat-működtető esetén) a VPSZ a vasúti igazgatási szerv előzetes hozzájárulásával egyoldalúan módosíthatja – ideértve a rögzített kapacitás mértékének korlátozását is –, akkor, ha:

a) a vasúti pályahálózat jobb kihasználása indokolja, és

b) a keretmegállapodás megkötésére a körülmények utóbb bekövetkezett változásából eredően már nem lenne jogszabályi lehetőség.

(4) A keretmegállapodás megszüntetésének és a (3) bekezdés szerinti módosításának esetére a keretmegállapodásban a kapacitás-igénylő részére arányos kártalanítás vagy kártérítés is kiköthető.

(5) Az üzleti titok sérelme nélkül az egyes keretmegállapodásokban lekötött kapacitások adatait a pályahálózat-működtető a Hálózati Üzletszabályzat mellékleteként közzé teszi.

Összehangolási eljárás

61. § (1) A vasúti pályahálózat valamely szakaszára vonatkozó vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközése esetén a pályahálózat-működtető az érintett igényeket bejelentő kapacitás-igénylők között egyeztetést kezdeményez, és összehangolási eljárás keretében egyezség létrehozását kíséri meg. Az egyezség létrehozása érdekében a pályahálózat-működtető az érintett

kapacitás-igénylők részére az általuk bejelentett igénytől eltérő vasúti pályahálózat-kapacitás igénybevételére tehet javaslatot és az érintett felek jogosultak a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényüket a bejelentési határidő elteltét követően is módosítani.

(2) Ha az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre, a pályahálózat-működtető – a kapacitáselosztás elvei alapján, szakosított és túlterhelt pályahálózatokra vonatkozó szabályokra is figyelemmel – dönt az összehangolási eljárással érintett igényekről, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett kapacitás-igénylők részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet.

(3) Ha a pályahálózat-működtető az 58. § (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi kötelezettségének a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott határidőben nem tesz eleget, vagy a kapacitás-igénylő a pályahálózat-működtetőnek a (2) bekezdés szerinti eltérő ajánlatát nem fogadja el, a kapacitás-igénylő a jogvitás eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújthat be.

Túlterhelt pályahálózat

62. § Ha a pályahálózat-kapacitás iránti igények a kért menetvonalak összehangolása és a kapacitás-igénylőkkel folytatott konzultációk után nem elégíthetők ki a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott mértékben, a pályahálózat-működtető haladéktalanul köteles a kérdéses pályahálózatot, vagy annak egy részét túlterheltnak minősíteni. Ugyanezt az eljárást kell alkalmazni, ha egy pályahálózaton, vagy annak egy részén – a kapacitásigények benyújtásától számítva – legfeljebb az érintett üzemi menetrend által érintett menetrendi időszakon belül kapacitáshiány lép fel.

63. § (1) A túlterhelt vasúti pályahálózaton a kapacitás elosztására vonatkozó eljárást a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendelet írja elő. Az eljárásban – elsősorban a pályahálózat-működtető túlterheltté minősítésnek a megszüntetésére irányuló kapacitás igénye, a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése, a vasúti árutovábbítás, különösen a nemzetközi árutovábbítás fejlesztése, a vasúti közlekedés folyamatos és kiegyensúlyozott működése vagy egyéb közlekedéspolitikai célok teljesítése érdekében – meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységeknek előnyben részesítését írhatja elő.

(2) Túlterhelt pályahálózat esetén a pályahálózat-működtető kapacitáselemzést végez, kivéve, ha a kapacitásbővítési terv megvalósítása már folyamatban van.

Kapacitáselemzés, kapacitásbővítési terv

64. § (1) A pályahálózat-működtető a pályahálózat vagy annak egy része túlterheltté nyilvánítását követő hat hónapon belül kapacitáselemzést készít.

(2) A pályahálózat-működtető a kapacitáselemzésben meghatározza a pályahálózat-kapacitás igények teljesítésének korlátait, valamint javaslatokat dolgoz ki a korlátok megszüntetésére. A kapacitáselemzés meghatározza a túlterheltség okait, valamint a túlterheltség enyhítésére irányuló rövid- és középtávú intézkedéseket.

(3) A kapacitáselemzés elvégzését követő hat hónapon belül a pályahálózat-működtető a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott módon és tartalommal kapacitásbővítési tervet készít.

(4) A pályahálózat-működtető – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – nem jogosult az 53. § (1) bekezdésben meghatározott díjat felszámítani, ha

a) nem készít kapacitásbővítési tervet vagy

b) nem halad ütemterv szerint a kapacitásbővítési tervben meghatározott intézkedések megvalósításával.

(5) A pályahálózat-működtető a (4) bekezdésben meghatározottaktól eltérően, a vasúti igazgatási szerv jóváhagyásával továbbra is felszámíthatja a 67/C. § (1) bekezdésében meghatározott díjat, ha:

- a) a kapacitásbővítési terv a pályahálózat-működtető érdekkörén kívül eső ok miatt nem valósítható meg, vagy
- b) a kapacitásbővítési terv a rendelkezésre álló lehetőségek miatt gazdaságilag vagy pénzügyileg nem valósítható meg.

Szakosított pályahálózat

65. § (1) A pályahálózat-működtető a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott keretek között a Hálózati Üzletszabályzatban – megfelelő alternatív vasútvonal biztosítása esetén – az érdekelt felekkel történő egyeztetési eljárást követően egyes pályahálózatokat vagy azok egy részét meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységek részére kijelölhet (szakosított pályahálózat kijelölése).

(2) A szakosított pályahálózaton a pályahálózat-működtető a pályahálózat-kapacitás elosztása során – az EUMSZ 101., 102. és 106. cikkének sérelme nélkül – elsőbbségben részesíti az (1) bekezdés szerinti vállalkozó vasúti tevékenységeket.

(3) A fel nem használt kapacitásra az (1) bekezdésen kívüli vasúti közlekedési tevékenység végzésére is lehet kapacitást igényelni.

Pályafenntartási munkák céljára igénybe vehető vasúti pályakapacitás

66. § (1) A pályafenntartási munkák elvégzéséhez szükséges pályakapacitási igényeket a menetrend-készítési folyamat során kell benyújtani.

(2) A pályahálózat-működtető figyelembe veszi a rendszeres pályafenntartási munkákra fenntartott pályahálózat-kapacitásnak a kapacitás-igénylőkre gyakorolt hatását.

(3) A pályahálózat-működtető a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott időn belül értesíti az érdekelt feleket, ha a nem tervszerű pályafenntartási munkák következtében a pályakapacitás nem vehető igénybe.

(4) A pályafenntartási munkák elvégzéséhez szükséges pályakapacitás igényekre vonatkozó részletes rendelkezéseket a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendelet tartalmazza.

A kiszolgáló létesítmény kapacitásának elosztása

67. § (1) A kiszolgáló létesítmények kapacitását a létesítményt üzemeltető pályahálózat-működtető, amennyiben a létesítményt nem pályahálózat-működtető üzemelteti, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője osztja el.

(2) A kapacitás-igénylőnek a kiszolgáló létesítményben nyújtott, a 2. melléklet 2. pontjában meghatározott szolgáltatásaihoz való hozzáférés, valamint azok nyújtása iránti kérelem tárgyában a vasúti igazgatási szerv által meghatározott – legfeljebb 15 napos – határidőben határozni kell. A kérelem csak abban az esetben utasítható el, ha működőképes alternatívák lehetővé teszik, hogy az érintett áru- vagy személyszállítási szolgáltatást ugyanazon vagy egy alternatív menetvonalon, gazdaságilag elfogadható feltételek mellett üzemeltessék. Ez nem kötelezi a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjét arra, hogy erőforrásokra vagy infrastruktúrára irányuló beruházásokat hajtson végre annak érdekében, hogy a kapacitás-igénylő valamennyi kérelmét teljesíteni tudja.

(3) Ha a kapacitás-igénylő kérelme a 15. § (2) bekezdésében meghatározott kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatáshoz való hozzáférésre, vagy a 15. § (2) bekezdésében meghatározott kiszolgáló létesítményben történő szolgáltatásnyújtásra irányul, a kiszolgáló

létesítmény üzemeltetője minden elutasító határozatot írásban megindokol, és megjelöli a működőképes alternatívákat.

(4) Ha a 2. melléklet 2. pontjában említett valamely kiszolgáló létesítmény üzemeltetője ellentmondásokat észlel a különböző kérelmek között, meg kell kísérelnie az összes kérelem lehetőség szerinti összeegyeztetését. Ha nem áll rendelkezésre működőképes alternatíva, és nem elégíthető ki az érintett létesítményre benyújtott kapacitáskérelmek mindegyike az igazolt szükségletek alapján, a kapacitás-igénylő panaszt nyújthat be a vasúti igazgatási szervhez. A vasúti igazgatási szerv a panaszt megvizsgálja, és adott esetben határozatot hoz annak érdekében, hogy a kapacitás megfelelő részét a panaszt benyújtó kapacitás-igénylő kapja meg.

(5) Ha a 2. melléklet 2. pontjában említett valamely kiszolgáló létesítményt legalább két egymást követő évben nem használták, és a hozzáférésre jogosult az adott infrastruktúrához való hozzáférés iránti indokolt igényét benyújtotta a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője számára, a tulajdonos a kiszolgáló létesítményt részben vagy egészben történő üzemeltetés céljára, bérbe- vagy lízingbeadásra meghirdeti. Ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője bizonyítja, hogy a létesítmény hozzáférésre jogosult általi használatát folyamatban lévő átalakítási munkálatok akadályozzák, mentesül a kötelező meghirdetés alól.

(6) A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó részletes rendelkezéseket a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendelet tartalmazza.

Hálózat hozzáférési díjak képzésének rendszere

67/A. § (1) A hálózat-hozzáférési díjak díjképzési rendszere

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető pályahálózat-működtető által nyújtott szolgáltatások díjképzési elveiből,
- b) díjképzési elvek alóli kivételekből,
- c) a biztosítható kedvezményekből,
- d) a kiegyenlítő juttatásokból

áll.

(2) A pályahálózat-működtető a megállapított díjképzési rendszerrel és díjképzési szabályokkal összhangban megállapítja és beszedi a pályahálózat használatáért fizetendő díjat.

Díjképzési elvek

67/B. § (1) A pályahálózat-működtető biztosítja, hogy

- a) a 67/A. § (1) bekezdésében meghatározott díjképzési rendszer – az 67/G. § (2) bekezdésében meghatározott díj-módosítás kivételével – a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonos elveken alapuljon,
- b) a díjképzési rendszer alkalmazása egyenértékű és hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat eredményezzen a hasonló vasúti szolgáltatási piacon azonos jellegű vasúti szolgáltatásokat nyújtó vállalkozó vasúti társaságok számára,
- c) a fizetett vagy elszámolt hálózat-hozzáférési díjak megfeleljenek az adott menetrendi évre vonatkozó hálózati üzletszabályzatban közzétett díjképzési rendszer szabályainak.

(2) A 67/C. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a 67/E. § és 67/G. §-ban meghatározott kivételekkel a 2. melléklet 1. pontjában meghatározott szolgáltatásért, valamint a 2. melléklet 2. pontja szerinti, a kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférést biztosító pályahálózat használatáért fizetendő díjak nem haladhatják meg a vonatközlekedtetésből közvetlenül eredő költségeket.

67/C. § (1) A vasúti pályahálózat hatékony kihasználásának elősegítése érdekében a 67/B. § (2) bekezdésében rögzített díjak a csúcsidőszakban fellépő kapacitáshiány esetén módosíthatóak a

túlterhelt pályahálózat egyértelműen azonosítható részei vonatkozásában úgy, hogy tartalmazhatnak kapacitáshiányt tükröző díjat.

(2) A 67/B. § (2) bekezdésében rögzített díjak az adott vonat közlekedtetése által okozott környezeti hatások költségének megfelelő mértékben módosíthatóak a környezeti hatás nagyságának megfelelő mértékben. Ha a meghatározott módosítások figyelembe veszik a zajhatások költségeit, úgy a módosításoknak támogatni kell a vasúti járművek elérhető leggazdaságosabb, alacsony zajszintű féktechnológiával történő utólagos felszerelését.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott, módosított díj mindaddig alkalmazható, ameddig az a pályahálózat-működtető összbevételeiben növekedést nem eredményez. Ha a díj a pályahálózat-működtető összbevételeiben növekedést eredményez, csak akkor tartható fenn, ha a közúti áru fuvarozás esetén is alkalmaznak a környezeti hatások költségeit magában foglaló díjat.

(4) Ha a (2) bekezdésben meghatározott, módosított díj a pályahálózat-működtetőnél többletbevételt eredményez, azt a vasúti pályahálózat állapotának javítására kell fordítani.

(5) A pályahálózat-működtető a (2) bekezdésben meghatározott díjak vonatkozásában köteles azokat az adatokat 5 évig megőrizni, amelyekből a környezetvédelmi díjak eredete és azok alkalmazása ellenőrizhető. A miniszter a Bizottság kérésére ezeket az adatokat a Bizottság részére megküldi.

(6) A díjak aránytalan ingadozásainak elkerülése érdekében a 2. mellékletben meghatározott vasúti szolgáltatásokra és meghatározott időszakokra, de legfeljebb egy menetrendi évre, a 67/B. § (2) bekezdésében, valamint az (1) és (2) bekezdésben meghatározott díjak átlagolhatóak a szokásos vonatszám és időszak alapján. A hálózat-hozzáférési díjak mértékének ebben az esetben is arányban kell lenniük a különböző szolgáltatások költségeivel.

67/D. § (1) Ha a 2. melléklet 2. pontjában meghatározott kiszolgáló létesítményekben nyújtott szolgáltatásokat csak egy szolgáltató kínálja, a szolgáltatásért fizetendő díj nem haladhatja meg a pályahálózat használatának és a szolgáltatás nyújtásának ésszerű nyereséggel megnövelt költségét.

(2) Ha a 2. melléklet 3. és 4. pontjában meghatározott kiegészítő- és mellékszolgáltatásokat csak egy szolgáltató kínálja, az e szolgáltatásokért felszámított díjak nem haladhatják meg a szolgáltatás nyújtásának ésszerű nyereséggel megnövelt költségét.

(3) A vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló rendeletben meghatározott esetekben felszámíthatók díjak a pályahálózat-fenntartás céljára felhasznált kapacitásra is. E díjak nem haladhatják meg a pályahálózat-működtető fenntartási munkákból származó nettó bevételevesztését.

(4) A 2. melléklet 2-4. pontjában meghatározott szolgáltatásokat nyújtó létesítmény üzemeltetője a pályahálózat-működtetőnek megküldi

- a) a díjakkal kapcsolatos, a kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatások igénybevétele érdekében szükséges, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által nyújtott naprakész információk felsorolásáról szóló rendeletben meghatározott adatokat és az adatszolgáltatás határidejét, amelyeket a hálózati üzletszabályzatnak tartalmaznia kell vagy
- b) olyan honlap elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetőek.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott díjak esetében a díj ésszerű nyereségtartalmát a vasúti igazgatási szerv a vasúti közlekedési piac felügyeletére irányuló eljárás keretében vizsgálja.

Kivételek a díjképzési elvek alól

67/E. § (1) Ha a vasúti szolgáltatások piaca lehetővé teszi, és a hálózat-hozzáférési díjak várhatóan nem fedezik a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető pályahálózat-működtetőnek összes indokolt költségét és ráfordítását, a 2. mellékletben meghatározott szolgáltatások díja legfeljebb az

összes indokolt költségre és ráfordításra fedezetet nyújtó mértékig olyan általános felárral növelhető, amely figyelembe veszi

- a) a vállalkozó vasúti társaságok termelékenységének növekedését,
- b) a vasúti pályahálózat hatékony használatának a követelményét,
- c) a vasúti piaci szegmensek optimális versenyképességének a követelményét, valamint
- d) az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvét.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott felárak mértéke nem zárhatja ki, hogy a pályahálózatot olyan piaci szegmensek használják, amelyek legalább a vasúti szolgáltatás nyújtása következtében közvetlenül felmerült költségeket, továbbá a piac által megengedett megtérülési arányt fedezni tudják.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott felárak alkalmazását megelőzően a pályahálózat-működtető – a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló rendeletben meghatározott eljárásban – értékeli a felárak hatásait az egyes piaci szegmensek vonatkozásában.

(4) A pályahálózat-működtető által meghatározott piaci szegmensek között legalább a következő három szegmensnek szerepelnie kell: vasúti teherszállítás, közszolgálati szerződés keretében végzett személyszállítás, valamint egyéb személyszállítás. A pályahálózat-működtető ezen túlmenően a szállított áruk vagy személyek szerint további piaci szegmenseket különböztethet meg.

(5) A hálózati üzletszabályzatnak tartalmaznia kell a piaci szegmensek listáját, amelyet legalább ötévente felül kell vizsgálni. A listát a vasúti igazgatási szerv piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

67/F. § (1) A hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében az egyes pályahálózat-működtetők pályahálózata egyenlő feltételek melletti használatáért kiszabott díjai átlagos és határértékeinek összehasonlíthatóaknak kell lenni. Az egy piaci szegmensen belüli, a hozzáférésre jogosultak számára nyújtott azonos szolgáltatások ugyanazon díjképzés alá esnek.

(2) A pályahálózat-működtető – az üzleti titokra vonatkozó rendelkezések figyelembevételével – a Hálózati Üzletszabályzat mellékletében teszi közzé, hogy díjazási rendszere megfelel az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek.

67/G. § (1) A normál nyomtávtól eltérő nyomtávú hálózatot üzemeltető nem EGT-államba irányuló vagy ilyen országokból érkező vasúti árufuvarozási szolgáltatások tekintetében a pályahálózat-működtető a szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerült költségek teljes megtérülése érdekében magasabb díjakat is meghatározhat.

(2) A meglévő vasúti pályahálózat meghatározott szakaszán végzett beruházások, valamint új vasúti pályaszakasz létesítése esetén a pályahálózat-működtető által készített hosszú távú költségterv alapján magasabb díj érvényesíthető az adott vasúti pályaszakaszra vonatkozóan, ha a beruházás a vasúti pályahálózat jobb kihasználását eredményezi, vagy a pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosultak közül legalább az egyik számára eredményjavulást okoz és a beruházás a magasabb díj alkalmazása nélkül nem valósulhatna meg. Az alkalmazott magasabb díj mértékének megállapításakor figyelembe lehet venni a beruházással kapcsolatos kockázatok megosztására vonatkozó megállapodásokat is.

(3) A transzeurópai hagyományos vasúti rendszer ellenőrző-irányító és jelző alrendszerére vonatkozó kölcsönös átjárhatósági műszaki előírások végrehajtása tekintetében történő módosításáról szóló 2009. július 22-i 2009/561/EK bizottsági határozatban (a továbbiakban: 2009/561/EK bizottsági határozat) meghatározott ERTMS vasúti folyosók esetében különböző hálózat-hozzáférési díjakat kell alkalmazni a vonatoknak a kölcsönös átjárhatóság műszaki előírásairól a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer ellenőrző-irányító és jelző alrendszerére vonatkozóan szóló 2006/679/EK határozat A. mellékletének és a nagy sebességű transzeurópai vasúti rendszer ellenőrző-irányító és jelző alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírással szóló, 2006/860/EK határozat A. mellékletének módosításáról szóló, 2008. április 23-i

2008/386/EK bizottsági határozatban meghatározott ETCS fedélzeti berendezéssel, továbbá annak továbbfejlesztett változataival való felszerelésére ösztönzés érdekében. A különböző díjak alkalmazása nem idézhet elő átfogó változást a pályahálózat-működtető bevételeiben.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott díjakat nem kell alkalmazni a 2009/561/EK bizottsági határozatban meghatározott olyan vasútvonalakra, amelyeken kizárólag ETCS rendszerrel felszerelt vonatok képesek közlekedni.

Kedvezmények

67/H. § (1) A hálózat-hozzáférési díjak tekintetében az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartásával általános és egyedi kedvezmények biztosíthatóak oly módon, hogy azok nem torzíthatják a vasúti társaságok közötti versenyt.

(2) A pályahálózat-működtető kedvezményeket csak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat meghatározott szakaszaira nyújthat, olyan módon, hogy hasonló szolgáltatásokra hasonló kedvezményeknek kell vonatkozniuk.

(3) Az általános kedvezmény mértéke nem haladhatja meg a pályahálózat-működtető által elért tényleges adminisztrációs költségmegtakarítás mértékét. A kedvezmény mértékének meghatározásakor nem lehet figyelembe venni a felszámított díjba már egyébként beépített költségmegtakarítást.

(4) A pályahálózat-működtető egyedi kedvezményeket nyújthat a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokon a forgalom növelése érdekében vagy meghatározott vasúti pályaszakaszokon új vasúti szolgáltatások fejlesztésére időszakos jelleggel.

Kifizetetlen környezeti, baleseti és infrastruktúra-költségeket kiegyenlítő rendszerek

67/I. § (1) A vasúti pályahálózat használata esetén a vasúti közlekedési tevékenységtől eltérő közlekedési módok által okozott és igazolhatóan máshonnan meg nem térülő környezeti, baleseti, infrastrukturális költségek kiegyenlítése céljából, meghatározott időszakra a pályahálózat-működtetőnek kiegyenlítő juttatás adható, ha a versengő szállítási módok költségei meghaladják az ezzel egyenértékű vasúti költségeket.

(2) A pályahálózat-működtető a kiegyenlítő juttatás mértékével megegyező mértékben csökkenti a hálózat-hozzáférési díjait.

(3) Ha a kizárólagos jogokat élvező vállalkozó vasúti társaság – kiegyenlítő juttatás miatt – csökkentett összegű hálózat-hozzáférési díjat fizet, akkor a saját szolgáltatási díjait ezzel megegyező mértékben csökkenti.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott kiegyenlítő juttatásnak meg kell felelnie az EUMSZ 93., 107. és 108. cikkének.

A Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum

67/J. § (1) A pályahálózat-működtető a díjszabási rendszer elemei meghatározásának módját az e törvény, valamint a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló rendelet alapján kiadott Díjképzési Módszertanban rögzíti.

(2) A Díjképzési Módszertant évente felül kell vizsgálni, és a legjobb nemzetközi gyakorlat alapján – szükség szerint – módosítani kell.

(3) A pályahálózat-működtető a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban rögzíti. A pályahálózat-működtető a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjakat a Hálózati Üzletszabályzatban teszi közzé.

Teljesítményösztönző rendszer

67/K. § (1) A hálózat-hozzáférési díjképzés rendszere a teljesítményösztönző rendszerrel együtt a vasúti pályahálózat zavarainak, késéseinek minimalizálására és a vasúti pályahálózat teljesítményének javítására ösztönzi a kapacitás-igénylőt és a pályahálózat-működtetőt.

(2) A teljesítményösztönző rendszert a pályahálózat-működtető, vagy – nem független pályahálózat-működtető esetén – a VPSZ határozza meg.

(3) A teljesítményösztönző rendszer e §-ban, valamint a teljesítményösztönző rendszerre vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben meghatározott alapelvei az országos jelentőségű vasútvonalak egészére vonatkozóan azonosak.

(4) A teljesítményösztönző rendszerből következő elszámolások kizárólag a pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosult között történik.

(5) A teljesítményösztönző rendszerben meghatározottak egységesen és hátrányos megkülönböztetés nélkül vonatkoznak mind a kapacitás-igénylőre, mind a pályahálózat-működtetőre.

(6) A teljesítményösztönző rendszer alapelveit és a teljesítményösztönző rendszerre vonatkozó részletes szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg.

Foglalási díj

67/L. § (1) A hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető között a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó szerződésben – integrált vasúti társaság esetében az általa működtetett vasúti pályahálózatra vonatkozóan a belső megállapodás alapján – a pályahálózat-működtető foglalási díj-fizetési kötelezettséget állapíthat meg, amelynek célja a kapacitás hatékony kihasználása.

(2) A foglalási díjat a pályahálózat-működtető köteles kiszabni azon hozzáférésre jogosultak esetében, amelyek rendszeresen nem használják ki a nekik odaítélt menetvonalakat, vagy azok egy részét.

(3) A lekötött, de ténylegesen igénybe nem vett kapacitásért a hozzáférésre jogosult vasúti társaság a menetvonalért fizetendő alapszolgáltatás díjának a teljesítményösztönző rendszerben meghatározott mértékű hányadát fizeti. A teljesítményösztönző rendszerben meghatározott egyéb szolgáltatások vonatkozásában a lekötött, de ténylegesen igénybe nem vett szolgáltatásokért a hozzáférésre jogosult a szolgáltatásért fizetendő díj teljesítményösztönző rendszerben meghatározott mértékű hányadát fizeti.

(4) A pályahálózat-működtető a hálózati üzletszabályzatban közzéteszi azokat a kritériumokat, amelyek alapján megállapítható a kihasználás elmulasztása. A kritériumok hálózati üzletszabályzatban való meglétét a vasúti igazgatási szerv ellenőrzi.

A több hálózatra kiterjedő díjképzési rendszerekkel kapcsolatos együttműködés

67/M. § (1) Az EGT-államok területén fekvő vasúti rendszerekhez tartozó több pályahálózatot igénybe vevő vasúti szolgáltatások nyújtásához szükséges hatékony díjképzési rendszerek alkalmazásának lehetővé tétele érdekében a pályahálózat-működtetők együttműködnek, és együttesen koordinálják vagy végzik a díjképzést. Nem független pályahálózat-működtető esetén a díjképzést a VPSZ koordinálja és végzi.

(2) A pályahálózat-működtetők kiemelt feladata a nemzetközi vasúti szolgáltatások optimális versenyképességének, és a vasúthálózatok hatékony kihasználásának biztosítása. Ennek érdekében megfelelő eljárásokat alakíthatnak ki az e törvényben meghatározott szabályok alapján.

(3) Az (1) bekezdés végrehajtása érdekében a pályahálózat-működtetők – nem független pályahálózat-működtető esetén a VPSZ – az Unió területén fekvő vasúti rendszerekhez tartozó több hálózatra kiterjedő forgalom tekintetében együttműködnek a felárak lehetővé tétele és a teljesítményösztönző rendszerek hatékony alkalmazása érdekében.

A hálózat-hozzáférési díjak ellenőrzése

67/N. § (1) A hálózat-hozzáférési díjrendszer keretében alkalmazott díjak, kedvezmények és felárak alkalmazásának feltételeit – különösen a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat egyes szakaszainak fenntartásával és a nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos költségeket – a vasúti igazgatási szerv ellenőrizheti. A pályahálózat-működtető és a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője köteles a költség- és árbevétel-struktúra átláthatóságát nyilvántartási és elszámolási rendszerében biztosítani, és a vasúti igazgatási szerv számára az ellenőrzéshez szükséges adatszolgáltatást teljesíteni.

(2) A pályahálózat-működtetőnek és a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének a hozzáférésre jogosult ilyen irányú kérése esetén a hozzáférésre jogosult felé igazolnia kell, hogy a hozzáférésre jogosultnak ténylegesen kiszámlázott hálózat-hozzáférési díj megfelel a hálózati üzletszabályzatban rögzített módszernek, szabályoknak és adott esetben a díjtáblázatoknak.

A hálózati üzletszabályzat

67/O. § (1) A pályahálózat-működtető

- a) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeit,
- b) a díjképzési rendszer elemeit, valamint azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárást szabályozó elveket és az eljárás részletes szabályait,
- d) a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki jellemzőket,
- e) a pályahálózat-működtető hálózathoz kapcsolódó kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés és az azokon belüli szolgáltatásnyújtás feltételeivel kapcsolatos, a kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatások igénybevétele érdekében szükséges, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által nyújtott naprakész információk felsorolásáról szóló rendeltben meghatározott információkat vagy olyan honlap elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetők,
- f) teljesítményösztönző rendszerrel kapcsolatos megállapodásokat

a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelően magyar és angol nyelven Hálózati Üzletszabályzatban hozzáférhetővé teszi.

(2) A pályahálózat-működtető az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az éves menetvonal-igények benyújtási határidejének lejárata előtt legalább 4 hónappal közzéteszi, és a közzétételt megelőzően az érdekelt felek részére lehetőséget biztosít az egyeztetésre. A hálózati üzletszabályzat tervezetét – annak közzétételét megelőző 30 nappal a honlapján nyilvánosságra hozza. A pályahálózat-működtető a vasúti igazgatási szervet a Hálózati Üzletszabályzat tervezetére vonatkozóan beérkezett észrevételekről és az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről haladéktalanul tájékoztatja. A vasúti igazgatási szerv a Hálózati Üzletszabályzat összeállítására vonatkozó szabályok megsértése esetén az érintett felet vagy feleket hivatalból a jogszerű magatartás tanúsítására kötelezi.

(3) A Hálózati Üzletszabályzat készítője köteles a Hálózati Üzletszabályzatot honlapján – mindenkor hatályos szövegével – közzétenni, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában rendelkezésre bocsátani.

(4) A Hálózati Üzletszabályzat készítője gondoskodik arról, hogy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő információk naprakészek legyenek, és köteles a Hálózati Üzletszabályzatot ennek érdekében szükség szerint módosítani. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét (módosítás esetén a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét) a közzétételt megelőzően a vasúti igazgatási szerv részére meg kell küldeni.

(5) A vasúti igazgatási szerv a Hálózati Üzletszabályzatot hivatalból megvizsgálja, és ha annak tartalma ellentétes az e törvényben, valamint a Hálózati Üzletszabályra vonatkozó meghatározott

vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben foglaltakkal, annak módosítását hivatalból elrendeli.

(6) Ha a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője nem azonos a kiszolgáló létesítményhez kapcsolódó vasúti pályahálózat pályahálózat-működtetőjével, akkor a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a pályahálózat-működtető rendelkezésére bocsátja azokat a kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatások igénybevétele érdekében szükséges, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által nyújtott naprakész információk felsorolásáról szóló rendeletben meghatározott naprakész információkat, amelyeket az (1) bekezdés e) pontja alapján a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell, vagy azon honlap elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában, naprakész állapotban térítésmentesen hozzáférhetők.

A nem független pályahálózat-működtetőre és az általa működtetett vasúti pályahálózatra vonatkozó eltérő rendelkezések

67/P. § (1) Ha a vasúti pályahálózatot nem független pályahálózat-működtető működteti, akkor az alapvető feladatok ellátása tekintetében az 52-56. §-ok, az 59-66. §-ok, valamint a 67/A-67/O. §-ok rendelkezéseit az e fejezetben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A (3) bekezdésben meghatározott feladatokat a nem független pályahálózat-működtető helyett a VPSZ látja el.

(3) A VPSZ által ellátott feladatok a következők:

- a) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, beleértve mind az egyes menetvonalak meghatározását, mind azok rendelkezésre állásának felmérését, mind pedig azok elosztását
- b) nem független pályahálózat-működtető esetén a nem független pályahálózat-működtető által működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek a meghatározása,
- c) Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, valamint a díjak beszedése, amely szolgáltatás nem minősül adóköteles tevékenységnek.
- d) a nem független pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozására.

(4) A nem független pályahálózat-működtető – a VPSZ (3) bekezdésben meghatározott feladatai ellátása érdekében –, a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározottak szerint köteles

- a) az általa működtetett vasúti pályahálózat forgalmi és műszaki jellemzőire vonatkozó adatokat, valamint a pályahálózat kapacitásának meghatározásához szükséges egyéb iratot, információt, továbbá
- b) a vasúti pályahálózat működtetésére, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra vonatkozó költség-, ráfordítás- és eredmény-kimutatásait a VPSZ rendelkezésére bocsátani.

67/Q. § A nem független pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának tartalmaznia kell az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférésére vonatkozó részletes szabályokat is.

A kapacitáselosztás menete

67/R. § (1) A kapacitás-igénylő a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint a 2. mellékletben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó igényét a VPSZ részére jelenti be.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igénybejelentés ajánlattételre történő felhívásnak minősül, amelyre a Ptk. szabályai az irányadók.

(3) A VPSZ a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően meghatározza

- a) a kapacitás-igénylő rendelkezésére bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitást, továbbá

b) a hálózat-hozzáférési díjak összegét,

és erről a nem független pályahálózat-működtetőt és a kapacitás-igénylőt 15 napon belül értesíti.

(4) A nem független pályahálózat-működtetőt a (3) bekezdés szerinti értesítésben foglaltaknak megfelelő tartalommal a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása tárgyában a kapacitás-igénylővel szemben szerződéskötési kötelezettség terheli. Ha a szerződő felek a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól el kívánnak térni, a szerződés tervezetét a pályahálózat-működtető előzetes hozzájárulás céljából a vasúti igazgatási szerv részére megküldi. A szerződés a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól csak annyiban térhet el, amennyiben a vasúti igazgatási szerv ehhez előzetesen hozzájárult. A létrejött szerződés egy-egy példányát a nem független pályahálózat-működtető köteles a vasúti igazgatási szerv és a VPSZ részére a mindkét fél által történő aláírástól számított tizenöt napon belül megküldeni.

(5) A nem független pályahálózat-működtető számára az összehangolási eljárással kapcsolatos feladatokat a VPSZ látja el.

(6) Ha a nem független pályahálózat-működtető a VPSZ-nek a (3) bekezdés szerinti értesítésében foglaltakkal nem ért egyet, a jogvitás eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújthat be.

Az integrált vasúti társaság hozzáférése az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz

67/S. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető integrált vasúti társaság a vasúti pályahálózat-kapacitási igényét, valamint a 2. mellékletben meghatározott szolgáltatások igénybe vételére vonatkozó tervét a VPSZ-nek bejelenti.

(2) A VPSZ a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően – az integrált vasúti társaságnak megküldött értesítésben – meghatározza

a) az integrált vasúti társaság rendelkezésére bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitást, továbbá

b) az integrált vasúti társaság által történő igénybe vételnek a – Hálózati Üzletszabályzat hálózat-hozzáférési díjszabási rendelkezéseinek megfelelően számított – belső hálózat-hozzáférési díját.

(3) Ha az integrált vasúti társaság a VPSZ-nek (2) bekezdés szerinti értesítésében foglaltakkal nem ért egyet, a jogvitás eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújthat be.

67/T. § (1) Az integrált vasúti társaságnak az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése a 21. § (1) bekezdés *b)-d)* pontjaiban meghatározott tevékenységet végző szervezeti egységei, és a vasúti pályahálózat működtetését ellátó szervezeti egysége közötti – a VPSZ által kidolgozott, és a vasúti igazgatási szerv által jóváhagyott – belső megállapodás alapján kerül sor.

(2) Az integrált vasúti társaságnak a 67/S. § (2) bekezdés *b)* pontjában foglaltak szerint meghatározott belső hálózat-hozzáférési díjat a 21. §-ban foglaltaknak megfelelően kell a vállalkozó vasúti tevékenységet és a vasúti pályahálózat működtetését végző szervezeti egységei között elszámolni.

A vasúti pályakapacitás-elosztó szervezet

67/U. § (1) A VPSZ egyszemélyes gazdasági társaság, kizárólagos tulajdonosa a Magyar Állam.

(2) A tulajdonosi jogokat a Magyar Állam nevében a miniszter gyakorolja.

(3) A VPSZ működési engedélyt nem szerezhetsz és vasúti társaságban sem közvetlen, sem közvetett módon nem szerezhetsz tulajdonrészt, továbbá vasúti társasággal és annak kapcsolt vállalkozásával jogviszonyt – az e törvényben meghatározott feladatainak teljesítésével összefüggő jogviszonyok kivételével – csak a vasúti igazgatási szerv előzetes hozzájárulásával létesíthet.

67/V. § (1) A VPSZ vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, vezető állású munkavállalója, valamint a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatait ellátó munkavállalója,

a) a vasúti igazgatási szervvel kormányzati szolgálati jogviszonyt, vasúti társasággal vagy annak kapcsolt vállalkozásával munkaviszonyt, illetőleg munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt nem létesíthet,

b) vasúti társaságban, vagy annak kapcsolt vállalkozásában részesedést nem szerezhethet,

c) munkafeltételeit, hatásköreit, beszámolási kötelezettségeit olyan módon kell meghatározni, hogy a 67/P. § (3) bekezdése szerinti feladatok ellátásával kapcsolatos ügyekben a független döntéshozatal biztosított legyen, továbbá

d) munkaszerződésében vagy megbízási szerződésében foglalt jogait és kötelezettségeit, valamint a munkavégzésének feltételeit – független döntéshozatali eljárás keretében – úgy kell meghatározni, hogy a 67/P. § (3) bekezdése szerinti feladatok ellátásával összefüggő döntések meghozatala során a befolyásmentesség és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően járjon el.

(2) A VPSZ vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága tagjának, vezető állású munkavállalójának, valamint a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatait ellátó munkavállalójának közeli hozzátartozója [Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. pont]

a) a vasúti igazgatási szervvel kormányzati szolgálati jogviszonyt nem létesíthet,

b) vasúti társaságban vagy annak kapcsolt vállalkozásában részesedést nem szerezhethet,

c) vasúti társaságnak, vagy annak kapcsolt vállalkozásának vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja vagy vezető munkavállalója nem lehet,

d) kiszolgáló létesítmény üzemeltetését végző társaságban vagy annak kapcsolt vállalkozásában részesedést nem szerezhethet,

e) kiszolgáló létesítmény üzemeltetését végző társaságnak vagy annak kapcsolt vállalkozásának vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja vagy vezető munkavállalója nem lehet.

(3) A VPSZ vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, vezető állású munkavállalója, valamint a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatait ellátó munkavállalója köteles haladéktalanul írásban bejelenteni, ha vele vagy közeli hozzátartozójával szemben törvényben meghatározott összeférhetlenségi ok merül fel, vagy ha jogviszonyának fennállása alatt ő vagy közeli hozzátartozója összeférhetetlen helyzetbe kerül. A vezető tisztségviselőt és a felügyelőbizottság tagját a tulajdonosi jogkör gyakorlója, a vezető állású munkavállalót, és a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatot ellátó munkavállalót pedig a munkáltatói jogkör gyakorlója írásban szólítja fel az összeférhetlenség megszüntetésére. Ha az összeférhetlenség a felszólítás kézbesítésétől számított 30 napon belül nem szűnik meg, akkor a vezető tisztségviselő, a felügyelőbizottság tagja, a vezető állású munkavállaló, vagy a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatot ellátó munkavállaló jogviszonya e törvény erejénél fogva megszűnik.

(4) A VPSZ a nem független pályahálózat-működtető számára nyújtott szolgáltatások ellenértékeként az általa elosztott vasúti pályahálózat-kapacitás után – a 79/D. § (1) bekezdés *bd*), *be*) és *bf*) pontjára is figyelemmel – kiszámlázott hálózat-hozzáférési díj, valamint az elszámlolt belső hálózat-hozzáférési díj a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról szóló kormányrendeletben meghatározott hányadának megfelelő összegű megbízási díjra jogosult a nem független pályahálózat-működtetőtől. A nem független pályahálózat-működtető és a VPSZ közötti jogviszonyra a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról szóló kormányrendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

(5) A VPSZ vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, továbbá díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatot ellátó munkavállalója feladatainak ellátása során korlátozás nélkül jogosult a VPSZ e fejezetben meghatározott feladataival összefüggő üzleti titok megismerésére. E személyek a tudomásukra jutott üzleti titkot kötelesek megőrizni.

(6) A 67/P. § (3) bekezdése szerinti feladatok ellátása során a VPSZ részére a tulajdonosi jogokat gyakorló szerv egyedi utasítást nem adhat.

Üzleti titok védelme

67/W. § A pályahálózat-működtető és a VPSZ vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, továbbá díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatot ellátó munkavállalója a feladatainak ellátása során korlátozás nélkül jogosult a pályahálózat-működtető e fejezetben meghatározott feladataival összefüggő üzleti titok megismerésére. E személyek a tudomásukra jutott üzleti titkot kötelesek megőrizni.”

18. §

A Vtv. XIII. Fejezet „Munkavállalói jogok és kötelezettségek” alcíme a következő 68/H. §-sal egészül ki:

„68/H § Ha a mozdonyvezető alapképzésének költségeit pályahálózat-működtető vagy vasúti társaság viselte, és a mozdonyvezető felmondással, vagy a munkáltató azonnali hatályú felmondással megszünteti a munkaviszonyt, a munkaviszony megszűnésének időpontjától számított 6 hónapon belül a mozdonyvezetővel munkaszerződést kötő pályahálózat-működtető, vagy vasúti társaság az alapképzés igazolt költségének

a) három éven belül a megszerzett alapképzés igazolt költségét,

b) három-hat éven belül a megszerzett alapképzés igazolt költségének a felét

köteles megtéríteni az alapképzés költségeit viselő vasúti társaságnak. A munkaszerződés megkötéséről az új munkaszerződést kötő pályahálózat-működtető, vagy vasúti társaság 30 napon belül tájékoztatja a korábbi munkáltató vasúti társaságot.”

19.§

A Vtv. XIV fejezet „A vasúti igazgatási szerv feladatai” alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„A VASÚTI IGAZGATÁSI SZERV FELADATAI

69. § A vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik:

- 1.) működési engedély, és ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a működési engedély (ideiglenes működési engedély) feltételei fennállásának ellenőrzése,
- 2.) nyilvántartás vezetése a működési engedélyekről, valamint a bejelentésre köteles vasúti társaságokról,
- 3.) a Bizottság felkérésére együttműködés a 2012/34/EU irányelv III. mellékletének módosításában,
- 4.) a vasúti közlekedési piac felügyelete,
- 5.) a vasúti közlekedési piac fejlődésének nyomon követése, elemzése és értékelése,
- 6.) döntés a 136. § szerinti jogvita ügyekben,
- 7.) a pályahálózat-működtető függetlenségét biztosító jogi, szervezeti és döntéshozatali függetlenségi feltételei meglétének ellenőrzése,
- 8.) annak ellenőrzése, hogy a hálózati üzletszabályzat nem tartalmaz-e diszkriminatív rendelkezéseket vagy nem ruházza-e fel a pályahálózat-működtetőt olyan mérlegelési jogkörrel, amelyet fel lehetne használni a kapacitás-igénylőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetésre,
- 9.) a személyszállítási szolgáltatásokról szóló törvényben meghatározottak szerint a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok panaszainak kezelése,

- 10.) a Bizottság felkérésére részvétel a Bizottságnak a vasúti piac nyomon követésére vonatkozó feladatában,
- 11.) a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló rendeletben meghatározottak szerint a piaci szegmensek listájának ellenőrzése,
- 12.) a Bizottság felkérésére részvétel a Bizottságnak a teljesítményösztönző rendszerben meghatározott késési kategóriák és alkategóriák módosításaira vonatkozó feladatában,
- 13.) a 67/L. § szerinti foglalási díj tekintetében a kritériumok ellenőrzése,
- 14.) az 59. § (1) bekezdés szerinti keretmegállapodások jóváhagyása,
- 15.) a 60. § (2) bekezdése szerinti keretmegállapodások jóváhagyása,
- 16.) a 64. § (5) bekezdése szerint a díj további felszámításának jóváhagyása,
- 17.) az érintett szervezetek vagy a nemzetközi személyszállítási szolgáltatást nyújtani szándékozó vállalkozó vasúti társaság kérelmére indult eljárásban annak megállapítása, hogy a nyújtani tervezett szolgáltatás fő célja a különböző EGT-államokban található állomások közötti személyszállítás-e,
- 18.) a vasúti személyszállítási közszolgáltatási szerződés gazdasági egyensúlya veszélyeztetésének vizsgálata nemzetközi vasúti személyszállítási szolgáltatás bevezetésére tekintettel,
- 19.) a vasúti személyszállítási közszolgáltatási szerződésben rögzített kötelezettségek ellentételezésének biztosítása érdekében a személyszállítási törvényben meghatározott pénzügyi ellentételezési kötelezettség megállapítása,
- 20.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogaira vonatkozó rendelkezések betartásának ellenőrzése,
- 21.) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztási folyamatának, és a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférésre jogosult, valamint a pályahálózat-működtető között a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak szerinti kedvezmények biztosítására vonatkozó tárgyalások felügyelete,
- 22.ii) integrált vasúti társaság 67/N. § (1) bekezdése szerinti belső megállapodásának jóváhagyása, az abban foglaltak ellenőrzése, illetőleg annak megsértése esetén mérlegelési jogkörben bírság alkalmazása,
- 23.) a térségi és az elővárosi pályahálózat kijelölése, valamint – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosult vagy a VPSZ kérelme alapján döntés nyílt hozzáférés alól mentessé történő minősítéséről,
- 24.) a vasúti társaság személyszállítási üzletszabályzatának, valamint a közlekedésszervező személyszállítási üzletszabályzatának jóváhagyása,
- 25.) külön jogszabályban meghatározott adatgyűjtési, adatszolgáltatási feladatok ellátása,
- 26.) a miniszter részére a vasúti közlekedési alágazatra vonatkozó, a miniszter által előírt adatszolgáltatások teljesítése,
- 27.) a 85/B. § (3) bekezdésében és 85/E. § (3) bekezdésében meghatározott eljárás lefolytatása,
- 28.) mindazon feladatok ellátása, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

A vasúti igazgatási szerv vezetője

70. § (1) A vasúti igazgatási szerv vezetőjét – a miniszter javaslatára - a miniszterelnök öt évre nevezi ki. A vasúti igazgatási szerv vezetője egy alkalommal ismételtlen kinevezhető.
- (2) A vasúti igazgatási szerv vezetője tisztségére nem kell pályázatot kiírni. A vasúti igazgatási szerv vezetőjének olyan személy nevezhető ki, aki a kormánytisztviselőkről és a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvényben foglalt követelményeken túl

- a) legalább három éves vasúti vagy egyéb hálózati iparági területen szerzett gyakorlattal rendelkezik vagy
- b) legalább három éves vezetői gyakorlattal rendelkezik a közigazgatásban.

71. § A miniszterelnök – a kormánytisztviselőkről és a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti indokolási kötelezettség mellett – menti fel a vasúti igazgatási szerv vezetőjét.

72. § A vasúti igazgatási szerv vezetője gyakorolja a vasúti igazgatási szervvel közszolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló alkalmazottak feletti munkáltatói jogkört.

A vasúti igazgatási szerv kormánytisztviselője

73. § (1) A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó kormánytisztviselője részére nem engedélyezhető további munkaviszony vagy munkavégzéssel járó egyéb jogviszony létesítése vasúti társasággal.

(2) A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó kormánytisztviselője az öröklés kivételével vasúti társaságokban tulajdoni részesedést nem szerezhetsz.

(3) A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó kormánytisztviselője kinevezése előtt vagy öröklés útján szerzett tulajdoni részesedését a kinevezésétől vagy a szerzéstől számított három hónapon belül köteles elidegeníteni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig a vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó kormánytisztviselője nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az összeférhetetlenségi okkal érintett társaságra vonatkozik.

74. § (1) A 73. § (4) bekezdésében foglaltakon túl a vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó kormánytisztviselője nem vehet részt döntés előkészítésében és meghozatalában az olyan vállalkozásokat érintő esetekben, amelyekkel az eljárás megkezdését megelőző egy év során kapcsolatban állt.

(2) A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó kormánytisztviselője kinevezésekor, valamint évente nyilatkozik a munkáltatói jogkör gyakorlójának a 73. § (1) és (2) bekezdésben foglalt rendelkezések teljesüléséről.

75. § (1) A vasúti igazgatási szerv kormánytisztviselője a megbízatása lejártá után egy évig sem pályahálózat-működtetővel, sem vállalkozó vasúti társasággal, sem a vasúti pályakapacitás-elosztó szervezettel nem létesíthet munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt. A vasúti igazgatási szerv e korlátozás alapján ellenértéket köteles fizetni a kormánytisztviselőnek, amelynek mértékére az Mt. versenytilalmi megállapodásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

A vasúti igazgatási szerv eljárására vonatkozó közös szabályok

76. § (1) A vasúti igazgatási szerv kérelemre induló eljárásáért a kérelmezőnek igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni.

(2) A vasúti igazgatási szerv által lefolytatott hatósági eljárásokban – a 869/2014/EU végrehajtási rendelet 3. cikk (6) bekezdésében, 6. cikk (4) bekezdésében, valamint 12. cikk (7) bekezdésében meghatározott esetek kivételével – az ügyfél nem jogosult és a vasúti igazgatási szerv nem köteles elektronikus úton kapcsolatot tartani.

(3) A vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek intézésének határideje hat hét. A határidő a jogvitás eljárásban nem hosszabbítható meg.

(4) Ha az ügyfél a kérelmet hiányosan nyújtotta be, a vasúti igazgatási szerv a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül hiánypótlásra hívja fel.

77. § (1) A vasúti igazgatási szerv jogosult a működési engedélyben meghatározott tevékenységekre vonatkozó iratokról másolatot, kivonatot készíteni.

(2) A vasúti igazgatási szerv a feladatai ellátásához szükséges információk (beleértve az üzleti titkot is) szolgáltatására, iratok bemutatására kötelezheti indítványra vagy hivatalból a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása által érintett valamennyi szervezetet, a pályahálózat-működtetőket, a VPSZ-t, a

kapacitásfoglalásra jogosultakat, a vállalkozó vasúti társaságokat, a kiszolgáló létesítmények üzemeltetőit, a fejlesztési közreműködőket, valamint a közlekedésszervezőt.

(3) A (2) bekezdés szerinti információkat a vasúti igazgatási szerv által meghatározott – egy hónapnál nem hosszabb – ésszerű határidőn belül a vasúti igazgatási szerv rendelkezésére kell bocsátani. Az adatszolgáltatásra nyitva álló határidő kivételes esetben – kérelemre – legfeljebb két héttel meghosszabbítható.

(4) A vasúti igazgatási szerv jogosult az adatszolgáltatás nem teljesítése esetén a piacfelügyeleti eljárás keretében alkalmazható intézkedéseket – beleértve a bírság kivetését is – alkalmazni. Az információ felölel minden olyan adatot, amelyet a vasúti igazgatási szerv jogorvoslati feladata és a vasúti szolgáltatások piacán zajló verseny figyelemmel kísérésére vonatkozó feladat keretében kér. Ebben a statisztikai és nyomon követéséhez szükséges adatok is beletartoznak.

(5) Ha valamely adat szolgáltatása, irat bemutatása bizonyítási indítványhoz kapcsolódik, és a kötelezett fél azt nem vagy nem megfelelően nyújtja be, úgy a bizonyítás sikertelenségét a bizonyítást kérő fél terhére értékelni nem lehet. Ebben az esetben a vasúti igazgatási szerv a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével dönt.

78. § (1) A bíróság közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata keretében a vasúti igazgatási szerv határozatát megváltoztathatja.

(2) A vasúti igazgatási szervnek a 69. § (1) bekezdés 6.) és 21.) pontjaiban meghatározott tárgykörökben hozott határozatával szemben újrafelvételi kérelem nem nyújtható be.

(3) A vasúti igazgatási szerv közzéteszi a 69. § (1) bekezdés 1.), 4.), 6.), 13.) 16.), 17.), 20.) és 24.) pontjai szerinti eljárásokban hozott határozatait azzal, hogy a közzététel kiterjed a Hálózati Üzletszabályzat, a keretmegállapodás, a belső megállapodás, valamint az üzemi menetrend szövegére is. A közzétett határozat nem tartalmazhatja az érdekeltek által előzetesen – indokoltan – üzleti titoknak minősített adatokat.

A vasúti igazgatási szerv ellenőrzése

79. § A vasúti igazgatási szerv jogosult a pályahálózat-működtetőknél, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjénél vagy a vállalkozó vasúti társaságoknál ellenőrzéseket végezni annak vizsgálata érdekében, hogy azok megfelelnek-e a 21. §-ban megállapított, a számviteli elkülönítésre vonatkozó rendelkezéseknek. E tekintetben a vasúti igazgatási szerv jogosult az előírásoknak való megfelelés vizsgálatához szükséges tájékoztatást kérni. A vasúti igazgatási szerv felhívására a pályahálózat-működtető, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője, továbbá minden olyan vállalkozás vagy gazdasági társaság, amely különböző vállalkozó vasúti társasági vagy pályahálózat-működtetői feladatokat lát el, rendelkezésre bocsátja a számviteli elkülönítésnek és az önálló belső mérlegkészítésnek a szabályairól szóló rendeletben meghatározott könyvelési adatokat. Az állami támogatással kapcsolatos kérdésekért felelős hatóság meglévő hatásköreinek sérelme nélkül, a vasúti igazgatási szerv ezekből a beszámolókból is következtetéseket vonhat le az állami támogatásokra vonatkozóan, és ezekről jelentést tesz az illetékes hatóságoknak.

A vasúti igazgatási szerv együttműködése a külföldi hatóságokkal

79/A. § (1) A vasúti igazgatási szerv információt cserélhet a más EGT-államokban működő nemzeti szabályozó szervezetekkel, a Bizottsággal és az Európai Vasúti Ügynökséggel a tevékenységéről, a döntéshozatali elveiről és gyakorlatáról, abból a célból, hogy a vasúti szabályozás döntéshozatali elvei az EGT-n belül összehangolhatók legyenek. E célból részt vehet az igazgatási szervek 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott hálózatában.

(2) A vasúti igazgatási szerv részt vehet az EGT-államokban működő nemzeti szabályozó szervezetek olyan munkájában, amelynek célja, hogy közös elveket és gyakorlatokat dolgozzanak ki a döntése meghozatalára vonatkozóan.

(3) A vasúti igazgatási szerv részt vehet olyan tevékenységben, amelynek célja, hogy az igazgatási szervezetek felülvizsgálják az együttműködő pályahálózat-működtetők olyan határozatait és gyakorlatait, amelyek a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseinek felelnek meg, vagy más módon elősegítik a nemzetközi vasúti árufuvarozást.

(4) Nemzetközi menetvonallal kapcsolatos hozzáférési vagy díjképzési ügyekre vonatkozó panasz vagy hivatalból indult eljárás esetén, valamint a nemzetközi vasúti szállítási szolgáltatásokkal kapcsolatos piaci verseny ellenőrzése keretében a vasúti igazgatási szerv konzultációt folytat valamennyi olyan EGT-állam igazgatási szervezetével, amelyen a szóban forgó nemzetközi menetvonal keresztülhalad, illetve – adott esetben – a Bizottsággal, és határozatának meghozatala előtt ezektől az igazgatási szervezetektől megkéri az összes szükséges információt.

Jogvitás eljárás

79/B. § (1) A kapacitásfoglalásra jogosult, a hozzáférésre jogosult vagy a nem független pályahálózat-működtető a vasúti igazgatási szervnél jogvitás eljárás megindítását kérelmezheti, amennyiben álláspontja szerint:

- a)* a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- b)* a pályahálózat-működtető vagy a VPSZ megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,
- c)* a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő vagy ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- d)* a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó eseti igénybejelentés elintézése során eljárási szabálysértés történt vagy annak eredménye jogszabálysértő, vagy ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- e)* a Díjképzési Módszertan ellentétes az e törvényben, vagy a hálózat-hozzáférési díjképzési rendszerek kereteit, a díjak képzésének, alkalmazásának, a díjképzési elvek alóli kivételek kezelésének, a biztosítható kedvezmények, valamint a kiegyenlítő juttatások nyújtásának alapvető szabályait, a Díjképzési Módszertanra és a Díjszámítási Dokumentumra vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben foglaltakkal,
- f)* a Díjszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem az e törvényben vagy a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,
- g)* valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően vagy a Hálózati Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra,
- h)* a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének döntése, az általa alkalmazott díjak ellentétesek a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- i)* a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a 67/O. § (6) bekezdése szerinti információkat határidőre nem szolgáltatta vagy nem megfelelően szolgáltatta a pályahálózat-működtető vagy a VPSZ részére.

(2) Az (1) bekezdés *a)-b)* és *d)-i)* pontjai szerinti esetekben a kérelmet a jogsértésről való tudomásszerzést követő 15 napon belül, de legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három hónapon belül lehet előterjeszteni. A *c)* pont szerinti kérelmet az üzemi menetrendtervezet külön jogszabály szerinti közzétételét követő 15 napon belül lehet előterjeszteni.

(3) A kérelemben meg kell jelölni

- a)* az eljárás lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét és székhelyét,
- b)* az ügy tárgyát,

- c) az eljárásra okot adó esemény időpontját, illetőleg az eseményről való tudomásszerzés időpontját,
- d) a kért intézkedéseket, azok indokolásával együtt.

(4) A kérelemhez a kérelmező csatolja a rendelkezésére álló, az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat és egyéb dokumentumokat, valamint az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolását.

(5) Ha a kérelem előterjesztését megelőzően az előterjesztett ügyben polgári pert indítottak, a vasúti igazgatási szervnek a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

(6) Ha a vasúti igazgatási szervnél elé terjesztett ügyben jogvitás eljárást kérelmeztek, ugyanabban az ügyben utóbb közvetlenül nem lehet bírósághoz fordulni.

79/C. § (1) A jogvitás eljárást kérelmező ügyfél a kérelemben a 79/B. § (3) és (4) bekezdésén túl bizonyítási indítványt is előterjeszthet.

(2) Ha a vasúti igazgatási szerv a bizonyítási indítványnak helyt ad, lefolytatja az annak megfelelő bizonyítást. A bizonyítás sikertelenségét a bizonyítást kérő fél terhére kell értékelni.

(3) A vasúti igazgatási szerv indítványra vagy hivatalból a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása által érintett valamennyi szervezetet, valamint a kiszolgáló létesítmények üzemeltetőjét adatok (beleértve az üzleti titkot is) szolgáltatására, iratok bemutatására kötelezheti. Ha valamely adat szolgáltatása, irat bemutatása bizonyítási indítványhoz kapcsolódik, és a kötelezett fél azt nem vagy nem megfelelően nyújtja be, úgy a bizonyítás sikertelenségét a bizonyítást kérő fél terhére értékelni nem lehet. Ebben az esetben a vasúti igazgatási szerv a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével dönt.

(4) Ha az ügyfél az eljárást, így különösen a bizonyítást rosszhiszemű magatartásával akadályozza, a vasúti igazgatási szerv bírságot alkalmazhat vele szemben.

(5) A vasúti igazgatási szerv a kérelem visszavonása esetén a jogvitás eljárást megszünteti.

79/D. § (1) A vasúti igazgatási szerv a jogvitás ügyben hozott határozatában

a) elutasítja az alaptalan kérelmet és dönt az eljárással kapcsolatos költségek viseléséről vagy

b) megállapítja a jogsértés megtörténtét,

ba) a jogsértőt kötelezi az eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére,

bb) kötelezi a jogsértés okozóját a jogszabálynak megfelelő magatartás tanúsítására,

bc) módosítja a Hálózati Üzletszabályzat jogszabályba ütköző rendelkezését,

bd) a 79/B. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jogvita esetén elrendelheti a Díjképzési Módszertan módosítását, és a módosított Díjképzési Módszertan alapján új Díjszámítási Dokumentum készítését, valamint annak megfelelő díjszabási rendszer Hálózati Üzletszabályzatban való meghirdetését,

be) a 79/B. § (1) bekezdés f) pontja szerinti jogvita esetén elrendelheti új Díjszámítási Dokumentum készítését, valamint annak megfelelő díjszabási rendszer Hálózati Üzletszabályzatban való meghirdetését,

bf) a pályahálózat-működtető részére fizetendő (elszámolandó) díjakkal kapcsolatos jogvita esetén megtiltja a jogszerűtlen ellenérték további alkalmazását, egyidejűleg megállapítja a jogszerű ellenértéket és kötelezheti a vasúti társaságot a jogszerű ellenérték alkalmazására,

bg) a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben foglaltak szerint bírságot szab ki,

(2) A vasúti igazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények közül egyidejűleg többet is alkalmazhat.

(3) Ha a vasúti igazgatási szerv az eljárás során más jogszabály megsértésére utaló körülményt észlel, köteles azt a hatáskörrel rendelkező hatóságnak, így különösen a Gazdasági Versenyhivatalnak (a továbbiakban: versenyhatóság) jelezni.

(4) Ha megállapítható, hogy e törvény szabályainak megszegése miatt ideiglenes intézkedés hiányában súlyos, másként el nem hárítható jog- vagy érdeksérelem következne be vagy ennek veszélye áll fenn, és az intézkedés miatti hátrány nem haladja meg az intézkedéssel elérhető előnyöket, a vasúti igazgatási szerv a folyamatban lévő ügyben – kérelemre vagy hivatalból – elrendelt ideiglenes intézkedésként

- a) megállapíthatja a vasúti pályahálózat-kapacitás –a hozzáférésre jogosult ügyfél részére történő – biztosításának feltételeit,
- b) megtilthatja a jogsértő magatartás tanúsítását.

A piac felügyelete

79/E. § (1) A vasúti igazgatási szerv – a versenyhatóság hatáskörének sérelme nélkül – a vasúti közlekedési piac zavartalan, eredményes működésének, a piaci szereplők érdekei védelmének, a tisztességes és hatékony piaci verseny fenntartásának elősegítése, valamint a kapacitás-igénylőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében hatósági jogkörében felügyeleti ellenőrzési tevékenységet végez.

(2) A vasúti igazgatási szerv a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenysége során figyelemmel kíséri a vasúti közlekedési piac működését, az arra vonatkozó jogszabályokban, a vasúti igazgatási szerv határozataiban, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak megtartását, és arról elemzést készít.

(3) A vasúti igazgatási szerv a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenysége során hivatalból is ellenőrizheti a 79/B. § (1) bekezdésében meghatározottakat, valamint ellenőrzi, hogy a hálózati üzletszabályzat tartalmaz-e diszkriminatív rendelkezéseket vagy felruházza-e a pályahálózat-működtetőt vagy a VPSZ-t olyan mérlegelési jogkörrel, amelyet fel lehet használni a kapacitásfoglalásra jogosultakkal szembeni hátrányos megkülönböztetésre.

(4) A vasúti igazgatási szerv a (2) és (3) bekezdés szerinti tevékenysége során szakértőt vehet igénybe. A szakértőre a vasúti igazgatási szerv kormánytisztviselőjére vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat kell alkalmazni.

(5) A vasúti igazgatási szerv a vasúti társaságokat, a VPSZ-t és a fejlesztési közreműködőt, valamint a közlekedésszervezőt a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenység ellátásához szükséges információk, adatok szolgáltatására kötelezheti.

(6) A vasúti igazgatási szerv felügyeleti és ellenőrzési terv alapján és azon kívül is hivatalból vagy kérelemre folytat felügyeleti tevékenységet.

79/F. § (1) Ha a vasúti igazgatási szerv a piac felügyelete során észleli a működési engedélyhez, bejelentéshez kötött tevékenység végzésével, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáféréssel, a 85/E. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítésével, a számviteli elkülönítéssel, valamint a keresztfinanszírozás tilalmával kapcsolatosan e törvényben, külön jogszabályban, a vasúti igazgatási szerv határozatában, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott valamely kötelezettség megsértését, akkor

- a) a jogsértőt kötelezi az eljárás költségeinek megtérítésére,
- b) a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról szóló rendeletben foglaltak alapján bírságot szab ki,
- c) a tevékenység végzésének feltételeit megállapítja,
- d) a jogsértő magatartás folytatását megtiltja.

(2) A kötelezettségek súlyos és ismétlődő megszegése esetén – amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények nem vezettek eredményre – a vasúti igazgatási szerv felfüggesztheti, vagy visszavonhatja a működési engedélyt.

(3) A vasúti igazgatási szerv biztosítja, hogy a pályahálózat-működtető által megállapított hálózat-hozzáférési díjak megfeleljenek a Hálózati Üzletszabályzat díjképzési elvekkel és díjakkal

foglalkozó szakasz rendelkezéseinek, és hátrányos megkülönböztetéstől mentesek legyenek. A hálózat-hozzáférési díjak mértékéről szóló tárgyalások csak a vasúti igazgatási szerv képviselőinek jelenlétében folyhatnak. A vasúti igazgatási szerv a tárgyalás folytatását megtilthatja, ha a tárgyalás bármely vasúti társaságra nézve hátrányos megkülönböztetésre vezet.

(4) A vasúti igazgatási szerv legalább két évente egyeztetést folytat a vasúti áru- és személyszállítási szolgáltatások igénybevevőinek képviselőivel, hogy figyelembe vegye a vasúti piacra vonatkozó álláspontjukat.

(5) A vasúti igazgatási szerv részére a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenységért az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaságok felügyeleti díjat kötelesek fizetni, amelynek mértéke a fizetésre kötelezett által az előző évben belföldön fizetett hálózat-hozzáférési díj, valamint elszámolt belső hálózat-hozzáférési díj 0,4%-a. Előző évi fizetett hálózat-hozzáférési díj, vagy hálózat-hozzáférési díj hiányában a felügyeleti díjat a tárgyidőszakban ténylegesen fizetett hálózat-hozzáférési díjak alapján kell megfizetni.

Együttműködés a gazdasági versenyhivatallal

79/G. § (1) A vasúti igazgatási szerv és a versenyhatóság a vasúti közlekedési piacon folyó versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, valamint az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen

- a) a 79/B. § (1) bekezdés b)-d) pontjai szerinti jogvita ügy,
- b) a vasúti közlekedési piac felügyelete,
- c) integrált vasúti társaság belső megállapodásának jóváhagyása,
- d) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának, valamint a Hálózati Üzletszabályzat szerinti kedvezmények biztosítására vonatkozó tárgyalások felügyelete

során.

(2) A vasúti igazgatási szerv és a versenyhatóság az együttműködés során köteles biztosítani, hogy eljárásaik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal összhangban legyenek és az üzleti titokhoz fűződő érdekek ne sérüljenek. Ennek keretében az adatot a másik hatóságnak átadó hatóság értesíti az adatszolgáltatót az adatok átadásáról. Az átvevő hatóság biztosítja, hogy a részére átadott adatok legalább olyan védelemben részesüljenek, mint amilyen védelemben az átadó hatóságnál részesültek.

(3) A vasúti igazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott eljárása során a versenyhatóság szakmai álláspontját kiemelten figyelembe veszi, amennyiben attól eltér, annak indokairól a versenyhatóságot és az ügyfelet tájékoztatja.

(4) A vasúti igazgatási szerv, valamint a versenyhatóság az együttműködésük részleteit rögzítik, évente felülvizsgálják, és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik, ideértve az együttműködés eredményeként létrehozott módszertanokat is.”

20. §

A Vtv. 80. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„80. § (1) A közlekedési hatóság feladat- és hatáskörébe tartozik a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő feladatok ellátása, amelynek keretében kiadja a műszaki engedélyeket, a vasútbiztonsági engedélyt és tanúsítványt, a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos munkakörben foglalkoztatott munkavállalók engedélyeit, ellátja a biztonsági szabályok felügyeletét és mindazon feladatokat, amelyeket törvény vagy kormányrendelet a feladatkörébe utal.

(2) A közlekedési hatóság részletes feladatait a Kormány rendeletben határozza meg.”

21. §

A Vtv. XIV. Fejezet „A közlekedési hatóság feladatai” alcím 80/A-80/E. §-a helyébe a következő rendelkezés lép és az alcím a következő 80/F-80/P. §-sal egészül ki:

„80/A. § (1) A közlekedési hatóság minden év szeptember 30-áig a vasútbiztonsági hatósági feladat- és hatáskörében végzett tevékenységéről készített éves jelentését megküldi az Európai Vasúti Ügynökségnek, és azt egyidejűleg honlapján is közzéteszi.

(2) A közlekedési hatóság kérelemre induló eljárásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(3) Az ügyfél a közlekedési hatóság felhívására köteles az ügy eldöntéséhez szükséges adatokat, iratokat szolgáltatni a közlekedési hatóság részére.

(4) A közlekedési hatóság a biztonsági hatósági feladatai végrehajtása során bármikor kérheti a pályahálózat-működtetők, vállalkozó vasúti társaságok vagy más minősített testületek műszaki-technikai segítségnyújtását.

80/B. § (1) A közlekedési hatóság vasúti pályával és vasúti üzemi létesítménnyel kapcsolatos eljárásában ügyfélnek minősül a vasúti pálya vagy vasúti létesítmény építése, korszerűsítése, átalakítása és megszüntetése által terület-igénybevétellel érintett, vagy a vasúti pálya vagy a vasúti létesítménnyel szomszédos, továbbá a megvalósult vasúti pálya, vagy vasúti létesítmény környezetvédelmi hatástanulmányában, ennek hiányában a műszaki tervdokumentációjában igazolt hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa, vagy az ezen ingatlan vonatkozásában a használat jogát biztosító dologi joggal rendelkező személy.

(2) A közlekedési hatóság vasúti pályával és vasúti üzemi létesítménnyel kapcsolatos másodfokú eljárásában nem lehet ügyfél az, aki, vagy amely az elsőfokú eljárásban nem tett nyilatkozatot vagy nem nyújtott be kérelmet.

(3) A közlekedési hatóság a műszaki engedélyek és a vasútbiztonsági engedélyek és tanúsítványok kiadására vonatkozó engedélyezési eljárásokban a hiányosan benyújtott kérelemmel kapcsolatos – a tartalmi és formai követelményekre vonatkozó – részletes hiánypótlási felhívást a kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül adja ki.

(4) A közlekedési hatóság ügyintézési határideje a kérelemre induló, a műszaki engedélyek és a vasútbiztonsági engedélyek és tanúsítványok kiadására, meghosszabbítására, módosítására és visszavonására vonatkozó engedélyezési eljárásokban, valamint az ellenőrzési eljárásokban három hónap. A vasúti pálya létesítésével, korszerűsítésével, átalakításával, használatbavételével, valamint a vasúti járművek átalakítási típusengedélyezésével összefüggő hatósági eljárások ügyintézési határideje hat hónap. Az eljárás megindításáról az ügyfeleket és az érdekelteket a közlekedési hatóság a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül értesíti. A kérelmet benyújtó ügyfelet az eljárás megindításáról elektronikusan kell értesíteni. A vasúti szakhatósági eljárás ügyintézési határideje harminc nap.

(5) Az országos, térségi, elővárosi, helyi és városi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya és tartozékai, valamint vasúti üzemi létesítmény engedélyezésével kapcsolatos jogerős határozattal szemben újrafelvételi kérelem nem nyújtható be.

(6) A vasútbiztonsági engedélyek és tanúsítványok kiadására vonatkozó engedélyezési eljárásokban a kérelmet és mellékleteit magyar nyelven kell benyújtani.

80/C. § (1) A közlekedési hatóság a vasúti járművezetői engedélyek kiállítására irányuló eljárásban, valamint a képzést és vizsgáztatást, valamint az egészségi alkalmasság vizsgálatát és véleményezését végző személyekről a következő adattartalommal vezet nyilvántartást:

a) természetes személyazonosító adatok,

b) lakhely, elektronikus levelezési cím.

(2) A közlekedési hatóság az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a vasúti közlekedés biztonsága érdekében nyilvántartja.

(3) A közlekedési hatóság az (1) bekezdésben meghatározott adatokat addig az időpontig tartja nyilván, amíg a képzésre és vizsgáztatásra, valamint az egészségi alkalmasság vizsgálatára és véleményezésére való jogosultsága fennáll.

(4) A közlekedési hatóság az általa kezelt adatokat személyazonosító adatok nélkül statisztikai célokra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltatathat.

(5) A közlekedési hatóság az általa kezelt adatokat a külföldi hatóságok – különösen a Bizottság és annak szervei, a más EGT-államokban működő vasútbiztonsági hatóságok, valamint a más EGT-államokban működő balesetvizsgáló szervezetek – megkeresése esetén továbbíthatja.

80/D. § (1) A közlekedési hatóság

- a) az egészségi alkalmasság megállapítása, valamint a vizsgáló szervezet 36/B. § szerinti tevékenységének ellenőrzése,
- b) a 80/G. § (2) bekezdése,
- c) a 80/G. § (4) bekezdése,
- d) a 80/G. § (2) bekezdés a)-d) pontja,
- e) a 80/G. § (3) bekezdés a) pontja, valamint
- f) a 80/G. § (4) bekezdés a) pontja

alapján hozott elsőfokú határozatát közegészségügyi, járványügyi, munkaügyi, munkavédelmi, környezet- vagy természetvédelmi okból, továbbá a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítása érdekében fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatóvá nyilváníthatja.

(2) A műszaki engedélyek és a vasútbiztonsági engedélyek és tanúsítványok kiadására vonatkozó engedélyezési eljárásokban hozott elsőfokú határozat ellen nem nyújthat be fellebbezést az az ügyfél, aki az eljárás megindításáról szóló szabályszerű értesítés ellenére az eljárásban nem vett részt.

(3) A közlekedési hatóság feladat- és hatáskörébe tartozó eljárások megindítására irányuló kérelem elektronikus úton nem nyújtható be. A közlekedési hatóság által lefolytatott hatósági eljárásokban az eljárás megindítására kérelmet benyújtó ügyfél a közlekedési hatósággal elektronikus kapcsolattartásra nem jogosult.

(4) A hatóság a vasúti pálya és tartozékai építésére, létesítésére, korszerűsítésére, átalakítására, használatbavételére, fennmaradására és megszüntetésére irányuló eljárás megindításáról a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott vasúti pályahálózat nyilvántartásban regisztrált, ügyfélnek minősülő szervezetet az általa megadott elektronikus levélcímen az eljárás megindításától számított nyolc napon belül értesíti.

(5) A kiemelt jelentőségű ügynek nyilvánított, vagy jogszabályban közérdekűnek minősített vasúti pálya kialakításával kapcsolatos műszaki engedélyről szóló döntés – a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítására tekintettel – fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatóvá nyilvánítható.

(6) A műszaki engedélyek kiadására vonatkozó engedélyezési eljárásban hozott döntés fellebbezéssel nem támadott rendelkezései tekintetében beáll a jogerő, ha a döntés egyes rendelkezései ellen nyújtottak be fellebbezést, és az ügy jellegéből adódóan a fellebbezés elbírálása nem hat ki a fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezésekre.

80/E. § (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály vasúti közlekedési szakkérdésben szakértő igénybevételét írja elő, vagy az eljáró hatóság a szakértői vélemény alapján hozott döntésben jogkövetkezményt állapít meg, szakértőként eljárhat

- a) az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő,
- b) a mérnöki kamara által adott szakterületre engedélyezett, névjegyzékbe vett szakértő, valamint
- c) az a személy, aki büntetlen előéletű, nem áll a vasúti közlekedési szakértői tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a Kormány rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(2) Aki az (1) bekezdés b) pontja szerinti szakértői tevékenységet kíván folytatni, a szakértői névjegyzékbe való felvételére irányuló kérelmet nyújt be a Kormány rendeletében meghatározott szakterületek esetében – a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvényben meghatározott területi mérnöki kamarának (a továbbiakban: kamara). A kérelemben meg kell jelölni a kérelmező természetes személyazonosító adatait. A szakértő a kamara által kiállított hatósági bizonyítvánnyal igazolhatja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, valamint nem áll vasúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

(3) A közlekedési hatóság a szakértői tevékenység végzésére jogosult, az (1) bekezdés c) pontja szerinti személyekről – nem közhiteles – nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(4) A kamara az (1) bekezdés b) pontjában, a közlekedési hatóság az (1) bekezdés c) pontjában foglalt esetekben, a vasúti közlekedési szakértői tevékenység időtartama alatt folytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a vasúti közlekedési szakértő büntetlen előéletű-e, és nem áll-e a vasúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy az engedéllyel rendelkező vasúti közlekedési szakértő büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a vasúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(5) A (3) és (4) bekezdés szerinti személyes adatokat a közlekedési hatóság vagy a kamara a vasúti közlekedési szakértő nyilvántartásból való törléséről szóló döntés jogerőre emelkedéséig kezeli.

80/F. § (1) A vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárásban az ügyintézési határidő az ÁME-knek megfelelő vasúti jármű esetében a kérelem beérkezését követő naptól számított két hónap.

(2) A vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárásban az ügyintézési határidő négy hónap az ÁME-knek nem megfelelő vasúti jármű esetében, amelynek kezdő időpontja a teljes műszaki dokumentáció kézhezvételének időpontja, továbbá két hónap, amelynek kezdő időpontja a vasúti járművek üzembe helyezése engedélyezéséről, időszakos vizsgálatáról és hatósági nyilvántartásáról szóló rendelet szerint a hatóság által kért kiegészítő információk vagy kockázatelemzés kézhezvétele.

(3) A közlekedési hatóság által a vasúti jármű üzembe helyezése tárgyában hozott döntéssel szemben a fellebbezést az első fokú hatóságnál írásban a döntés közlését követő egy hónapon belül lehet előterjeszteni.

(4) A másodfokú döntést a kérelem beérkezését követő naptól számított két hónapon belül kell meghozni.

(5) Ha a vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárásban a közlekedési hatóság a döntését az előírt határidőn belül nem hozza meg, a vasúti jármű üzembe helyezését a határidő lejártát követő három hónap után engedélyezettnek kell tekinteni. A vasúti jármű üzembe helyezésének előbbiek szerint a hatóság döntése hiányában való engedélyezése csak arra a vasúti pályahálózatra hatályos, amelyre a kérelem vonatkozott.

A hatósági ellenőrzés, bírság

80/G. § (1) A közlekedési hatóság a vasúti pályát és tartozékait, az üzemi létesítmények és a vasúti járművek üzem- és forgalombiztos állapotát, a karbantartást, az időszakos vizsgálatokat és a szükséges javítás elvégzését ellenőrzi. A vasúti társaság köteles a szabad ellenőrzés valamennyi feltételét biztosítani, különösen a lényeges dokumentumokhoz, létesítményekhez, berendezésekhez és felszerelésekhez való korlátozás nélküli hozzáférést. Ha a közlekedési hatóság az ellenőrzés során mulasztást állapít meg, felhívja az üzemben tartó figyelmét a jogszabálysértésre és legalább 20 napos

határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel végzésben kötelezi az üzemben tartót a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére. Ha a felhívásban meghatározott határidő eredménytelenül telik el vagy az üzemben tartó ismételt mulasztást követ el, a közlekedési hatóság bírságot szab ki.

(2) Ha a mulasztás az élet- és vagyonbiztonságot veszélyezteti, a közlekedési hatóság a vasúti pálya üzemének megszüntetését, a vizsgált jármű forgalomból való kivonását vagy a vasúti személyzet munkavégzésének felfüggesztését rendeli el.

(3) A közlekedési hatóság a vasúti pályának, a vasúti járműnek vagy a vasúti járműre szerelt nyomástartó edénynek engedély nélküli vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő létesítése, gyártása, átalakítása, bontása vagy használata esetén

a) az üzembentartóval szemben bírságot szabhat ki, és

b) a vasúti pálya, a vasúti jármű, valamint a vasúti járműre szerelt nyomástartó edény átalakítását, vagy a (4) bekezdés szerinti esetben lebontását, gyártásának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását rendeli el.

(4) Engedély nélkül vagy engedélytől eltérő módon létesített, átalakított vasúti pálya, vasúti jármű, vagy vasútiüzemi célt szolgáló tartály vagy kazán lebontását, gyártásának, átalakításának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását a közlekedési hatóság akkor rendeli el, ha azok fennmaradása az élet- és vagyonbiztonságot, vagy az emberi környezetet és a természeti értékeket veszélyezteti, és a veszély megfelelő átalakítással sem szüntethető meg.

(5) A műszaki engedélyhez kötött tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértőit a közlekedési hatóság bírság megfizetésére kötelezheti.

(6) Az utazó vasúti munkavállalók jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezések megsértőit a közlekedési hatóság bírság megfizetésére kötelezheti.

80/H. § (1) Ha a közlekedési hatóság a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók képzésére és vizsgáztatására vonatkozó rendelkezések megsértését állapítja meg,

a) a képzési engedélyt vagy az időszakos oktatásra vonatkozó regisztrációt

aa) teljes egészében, vagy

ab) egyes munkakörökre vonatkozóan vagy

ac) egyes képzési helyek vonatkozásában

felfüggesztheti vagy visszavonhatja,

b) a képzőszervezettel vagy a vasúti társasággal szemben bírságot szabhat ki, és

c) a vizsgabiztost és a vasútszakmai oktatót a tevékenységétől meghatározott időre eltilthatja.

(2) A közlekedési hatóság a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakörök betöltésének feltételeire vonatkozó rendelkezések megsértése esetén:

a) a közlekedési hatóság által kiállított engedélyt felfüggeszti, erről az érintett vasúti járművezetőt és a foglalkoztató vasúti társaságot haladéktalanul értesíti, egyúttal meghatározza az engedély visszaszerzése érdekében követendő eljárást,

b) másik EGT-állam illetékes hatósága által kiadott engedély esetén a kiállító hatósághoz címzett indokolt kérelmében további ellenőrzés elvégzését vagy az engedély felfüggesztését kezdeményezi,

c) tanúsítvány esetén a kiállító szervhez címzett indokolt kérelmében további ellenőrzés elvégzését vagy a tanúsítvány felfüggesztését kezdeményezi, és a kiállító szerv válaszáig megtilthatja az érintett járművezető nemzeti vasúti rendszereken történő munkavégzését,

d) felszólítja a pályahálózat-működtetőt az érintett vonat továbbközlekedtetésének leállítására, a vasúti járművezetőt a további munkavégzéstől eltiltja, ha az érintett vasúti járművezető további munkavégzése a vasúti közlekedés biztonságát súlyosan veszélyezteti,

- e)* a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő, a *d)* pontban nem említett munkavállaló ilyen munkakörében történő további munkavégzését megtiltja,
- f)* a munkáltatóval szemben bírságot szabhat ki, ha a munkáltató mulasztása is megállapítható,
- g)* a vasúti járművezetői engedélyre és tanúsítvány érvényességére vonatkozó ellenőrzést lefolytatja, ha úgy véli, hogy egy másik tagállam illetékes hatósága által hozott határozat az *a)*-*d)* pontokban rögzített feltételeknek nem felel meg.

(3) Ha a közlekedési hatóság a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal (kiegészítő tanúsítvánnyal) vagy vasútbiztonsági engedéllyel kapcsolatos jogszabályi rendelkezés megsértését állapítja meg,

- a)* a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal (kiegészítő vasútbiztonsági tanúsítvány) vagy vasútbiztonsági engedély hiányában vagy az abban előírt feltételektől eltérően végzett vasúti közlekedési tevékenység végzését megtiltja, és
- b)* a vasúti társasággal szemben bírságot szabhat ki.

(4) Ha a közlekedési hatóság veszélyes áru vasúti fuvarozására vonatkozó jogszabályi előírás megsértését állapítja meg,

- a)* elrendeli a környezetszennyezés vagy egyéb veszély elhárítása érdekében szükséges intézkedések megtételét, a veszélyes árut fuvarozó vasúti társaság költségére, és
- b)* a veszélyes áru feladójával és a veszélyes árut fuvarozó vasúti társasággal szemben bírságot szabhat ki.

(5) A közlekedési hatóság a vasúti közlekedés biztonságával és a vasúti forgalom lebonyolításával kapcsolatos szabályok megsértése esetén

- a)* a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalót a külön jogszabályban meghatározottak szerint határozott időre eltilthatja a munkavégzéstől, valamint a munkakör további betöltését képzés elvégzéséhez és hatósági vizsga letételéhez kötheti,
- b)* ha az ellenőrzés alá vont vasúti jármű a külön jogszabályokban, valamint a hálózati forgalmi és a biztonsági utasításokban az össztömegre, a tengelyterhelésre és a méretre meghatározott előírásoknak nem tesz eleget vagy a vasúti közlekedés biztonsága érdekében egyébként indokolt, felszólítja a pályahálózat-működtetőt az érintett vonat továbbközlekedtetésének leállítására,
- c)* bírságot szabhat ki.

(6) A közlekedési hatóság ellenőrzése során a vasúti jármű vezetője a vasúti járművet köteles megállítani, személyazonosságát és járművezetési jogosultságát igazolni, a vasúti jármű és tartozékai, a rakomány, az okmányok ellenőrzésével kapcsolatos felhívásnak eleget tenni. Az ellenőrzés során a vasúti járműhöz és tartozékaihoz, valamint a rakományhoz tartozó okmányokat a közlekedési hatóság részére be kell mutatni.

80/I. § (1) A közlekedési hatóság az ellenőrzés alá vont vasúti jármű túlterhelésének gyanúja esetén elrendelheti a vasúti jármű ellenőrző mérlegelését, és ennek érdekében – amennyiben szükséges menetvonal igénylésével is – a vasúti járművet (járműszerelvényt) a legközelebbi, a Hálózati Üzletszabályzatban meghirdetett vasúti járműmérleghez irányíttathatja. A túlterhelés tényének megállapítása esetén a mérlegelés költségét az ellenőrzés alá vont vasúti társaság viseli.

(2) A közlekedési hatóság a 80/H-80/G. § alapján mérlegelési jogkörben hozott döntése során figyelembe veszi:

- a)* a jogsértés súlyát, a vasúti közlekedés biztonságára gyakorolt hatását,
- b)* a jogsértő állapot fennállásának időtartamát,
- c)* a jogsértő magatartás felróhatóságát,
- d)* a korábbi jogsértő magatartást, az attól eltelt időt, valamint

e) a jogsértő állapot megszüntetésére hozott intézkedéseket segítő magatartást, illetőleg a jogsértő állapot megszüntetésére tett, a közlekedési hatóság eljárását megelőző, attól független tevékenységet.

(3) A 80/H-80/G. §-ban meghatározott bírság a cselekmény elkövetésétől számított három éven belül szabható ki. Folyamatos cselekmény vagy jogsértő állapot fenntartása esetén e határidő a cselekmény befejezésekor, vagy az állapot megszüntetésekor kezdődik. A vasúti bírság ismételten is kiszabható.

(4) Az e törvényben vagy a végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása esetén a közlekedési hatóság bírságot szab ki.

(5) Ha a jogsértés

a) a vasúti pályahálózat vonatkozásában merül fel, a bírság 25 millió forintig,

b) vasúti járművek és gépészeti berendezések vonatkozásában merül fel, a bírság 10 millió forintig,

c) vasútbiztonsági tanúsítvány és engedély vonatkozásában merül fel, a bírság 10 millió forintig,

d) a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók képzése és vizsgáztatása vonatkozásában merül fel, a bírság 2,5 millió forintig,

e) a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók egészségi alkalmassága vonatkozásában merül fel, a bírság 2,5 millió forintig

terjedhet jogsértésenként.

(6) A közlekedési hatóság a VPSZ-t a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos tevékenységének ellátásához szükséges információk, adatok szolgáltatására kötelezheti.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv feladat- és hatásköre

80/J. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv feladat- és hatáskörébe tartozik:

a) a veszélyes áruk vasúti szállításra történő előkészítésére, valamint a veszélyes áruk vasúton történő továbbítására vonatkozó jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése;

b) a veszélyes áruk vasúti átrakásának, tárolásának ellenőrzése.

(2) A veszélyes áruk vasúti szállítására vonatkozó jogszabályi előírások megsértőivel szemben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásai során a veszélyes áruk vasúti és belvízi szállításának ellenőrzésére és a bírság kivetésére vonatkozó egységes eljárás szabályairól, továbbá az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatok általános szabályairól szóló kormányrendelet szerint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv bírságot szab ki.

(3) Ha a hivatásos katasztrófavédelmi szerv az ellenőrzés során jogszabálysértést állapít meg, a külön jogszabályban foglaltak szerinti intézkedést és 50 000 forinttól 1 millió forintig terjedő bírságot alkalmaz.

(4) Az e § alapján tett jogszerű intézkedésből eredő kárért a jogszabálysértővel szemben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv felelősséggel nem tartozik.

(5) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv az ellenőrzés során megállapított szabálytalanságokról, a vizsgálat megindításáról és az esetlegesen szükségessé váló helyszíni intézkedésekről, a vizsgálat megindítását vagy a helyszíni intézkedést követő 8 napon belül hivatalosan értesíti a vasúti közlekedési hatóságot.

(6) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a vizsgálat lezárásáról, és annak eredményéről, az azzal kapcsolatos döntéséről 8 napon belül értesíti a vasúti közlekedési hatóságot.

80/K. § (1) Nincs helye a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés).

(2) Ugyanazon jogszabálysértésért a közlekedési hatóság és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv bírságot nem szabhat ki.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv az e törvény alapján hivatalból indított eljárása során – annak tárgyával összefüggésben – az ügyfelet az érdemi döntéshez szükséges adatszolgáltatásra vagy nyilatkozattételre kötelezheti. Az adatszolgáltatás vagy nyilatkozattétel elmulasztása, az ügy eldöntése szempontjából jelentős tény elhallgatása, valótlan tény állítása, illetve valótlan adatok közlése esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a kötelezettet eljárási bírsággal sújtja.

80/L. § (1) A veszélyes áru vasúti továbbítását végző vasúti társaság, a veszélyesáru-fuvarozással érintett pályahálózat-működtető, a veszélyes áru rakodását, átrakását, tárolását – ideértve az ideiglenes tárolást is – végző személyek, szervezetek, a veszélyesáru-szállítással kapcsolatos rendkívüli eseményről haladéktalanul kötelesek értesíteni a hivatásos katasztrófavédelmi szerv ügyeletét.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv az (1) bekezdésben meghatározott értesítés alapján jogosult a veszélyes árut fuvarozó vasúti társaság, a veszélyesáru-fuvarozással érintett pályahálózat-működtető, a veszélyes áru rakodását, átrakását, tárolását – ideértve az ideiglenes tárolást is – végző személyek, szervezetek felé intézkedni, a károk enyhítése érdekében készített tervekben előírtak megtételére utasítást adni.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv által adott utasításokat a veszélyes árut fuvarozó vasúti társaság, a veszélyesáru-fuvarozással érintett vasúti pályahálózat-működtetők, a veszélyes áru rakodását, átrakását, tárolását végző személyek, szervezetek kötelesek haladéktalanul végrehajtani.

(4) A veszélyes áru vasúti áruszállítását – ideértve a vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatás során folytatott vasúti áruszállítást – végző, valamint a vállalkozó vasúti tevékenység keretén belül veszélyes áru vasúti áru fuvarozását végző köteles a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásai során a veszélyes áruk vasúti és belvízi szállításának ellenőrzésére és a bírság kivetésére vonatkozó egységes eljárás szabályairól, továbbá az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatok általános szabályairól szóló kormányrendeletben foglaltak szerint a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek bejelenteni a veszélyes áru vasúti áru továbbítását.

Adatvédelem, adatkezelés

80/M. § (1) A közlekedési hatóság jogosult

a) a külön jogszabály szerint közlekedési hatósági vizsgálóhoz kötött vasúti munkakört betöltő vasúti munkavállalók természetes személyazonosító adatait, valamint büntetett előéletére és ahol e törvény alapján ezt igazolni kell, arra vonatkozó különleges adatait, hogy foglalkozástól vagy járművezetéstől eltiltás hatálya alatt nem áll,

b) a külön jogszabályban meghatározott munkakört betöltő vasúti munkavállalók természetes személyazonosító adatait, a munkakör betöltéséhez szükséges egészségügyi alkalmasságra vonatkozó adatokat,

c) a vasúti közlekedési tevékenység végzésével összefüggésben a vasúti társaság ügyvezetését, valamint a vasúti közlekedési tevékenység szakmai irányítását ellátó személy természetes személyazonosító adatait és büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat,

d) a műszaki engedélyek kiadásának, valamint a 80/A. § (1) bekezdésében meghatározott éves jelentés alapjául szolgáló adatokat,

e) a képzést és vizsgáztatást vagy az egészségi alkalmasság vizsgálatát és véleményezését végző személyek természetes személyazonosító adatait,

f) a vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló nyomástartó edények és kazánok minősítését, valamint hatósági műszaki vizsgálatát végző személyek természetes személyazonosító adatait

kezeln, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képesítéseket – ezek hitelességének utólagos igazolása céljából – nyilvántartani.

(2) A közlekedési hatóság személyes adatokat a vasúti közlekedés zavartalanságának biztosítása, a vasúti közlekedés biztonságának fenntartása, a képzési engedély kiadása, az alapképzés és az időszakos oktatás ellenőrzése, az alapvizsga és az időszakos vizsga alapján a hatósági igazolás kiállítása, továbbá annak ellenőrzése, hogy a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő tevékenységet végző munkavállaló a jogszabályban előírt alapvizsgával és időszakos vizsgával rendelkezik-e, a 80/A. § (1) bekezdésében meghatározott feladat ellátása, valamint a más EGT-államokban működő vasútbiztonsági hatóságokkal folytatott együttműködés és információcsere érdekében kezeli.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott különleges adatokat a közlekedési hatóság a vasútbiztonsági követelmények érvényesítése céljából a munkavégzésre való alkalmasság megállapítása, a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos fenntartása, a képzési engedély kiadása, az alapképzés és az időszakos oktatás ellenőrzése, az alapvizsga és az időszakos vizsga alapján a hatósági igazolás kiállítása, továbbá annak ellenőrzése, hogy a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő tevékenységet végző munkavállaló a jogszabályban előírt alapvizsgával és időszakos vizsgával rendelkezik-e, a 80/A. § (1) bekezdésében meghatározott feladat ellátása, valamint a más EGT-államokban működő vasútbiztonsági hatóságokkal folytatott együttműködés és információcsere érdekében kezeli.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a közlekedési hatóság addig az időpontig tartja nyilván, amíg

- a) az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben az érintett természetes személy a közlekedési hatósági vizsgához kötött vagy külön jogszabályban meghatározott munkakört betölti,
- b) az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetben az érintett természetes személy a vasúti társaság ügyvezetését, valamint a vasúti közlekedési tevékenység szakmai irányítását ellátja.

80/N. § (1) A közlekedési hatóság mint adatkezelő szerv biztosítja az adatok védelmét a véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá azt, hogy azokhoz jogosulatlan személy ne férjen hozzá.

(2) E törvény felhatalmázása alapján az adatkezelésre jogosult szerv (közlekedési hatóság) a kezelt adatokat személyazonosító adatok nélkül statisztikai célokra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltathat. A kezelt adatok statisztikai célokra történő felhasználása az érintett hozzájárulása nélkül is lehetséges.

(3) A 155. § (1) bekezdésben meghatározott adatok a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bíróságnak, az igazságügyi szakértőnek bűnüldözés és bűnmegelőzés, és bírósági eljárás lefolytatása céljából továbbíthatók.

(4) A vasúti igazgatási szerv a működési engedéllyel kapcsolatos eljárásával összefüggésben, az üzleti jó hírnév vizsgálata körében jogosult a működési engedélyt kérelmező szervezet, és a vasúti társaság ügyvezetését ellátó személy büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat kezelni.

(5) A vasúti vizsgaközpont a 35/G. § (4) bekezdésben meghatározott feladatának ellátása érdekében jogosult az alapvizsgára és időszakos vizsgára jelentkező személyek természetes személyazonosító adatainak, valamint vizsgaeredményeinek kezelésére. Ezen adatkezelésre a 80/M. § (4) bekezdésében, valamint az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(6) A közlekedési hatóság vezetője a minősített adat védelméről szóló törvény tekintetében minősítésre jogosultnak minősül.

80/O. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, területi és helyi szerve jogosult a veszélyes áru szállításában érintett vállalkozásra, természetes személyre vonatkozó adatok – beleértve a személyes adatokat is – kezelésére.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv mint adatkezelő szerv biztosítja az adatok védelmét a véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá azt, hogy azokhoz jogosulatlan személy ne férjen hozzá.

(3) A kezelt adatokat a hivatásos katasztrófavédelmi szerv

a) a bírság befizetését vagy a végrehajthatóság elévülését követően két évig,

b) a szállítások bejelentésének adatait, valamint az ellenőrzések során keletkezett adatokat öt évig őrzi meg.

Üzleti titok

80/P. § (1) Nem minősíthető üzleti titokká olyan adat vagy annak bármilyen szempont szerinti feldolgozása, amely adat nyilvánosságra hozatalára az ügyfelet jogszabály kötelezi.

(2) Ha az eljárásban részt vevő ügyfél jogérvényesítése érdekében indokolt, a vasúti igazgatási szerv felszólíthatja az üzleti titokkal rendelkező ügyfelet az üzleti titok minősítés azonnali hatállyal történő megszüntetésére. Ha az üzleti titokkal rendelkező ügyfél az üzleti titok minősítést nem oldja fel, és ezzel az ügy érdemi elbírálását akadályozza, a vasúti igazgatási szerv végzésben az eljárás folytatásához szükséges mértékben kötelezi az üzleti titok másik fél számára történő rendelkezésre bocsátására.

(3) Amennyiben a külföldi hatóság igényli, hogy a megkeresésére adott választ minősítse a vasúti igazgatási szerv üzleti titoknak, a vasúti igazgatási szerv megkeresésre adott válaszában foglaltakat részben vagy egészben üzleti titokként kell kezelni. Az üzleti titok kezelésére a (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

22. §

A Vtv. XV fejezete helyébe a következő rendelkezés lép:

XV. FEJEZET

ELTÉRŐ RENDELKEZÉSEK

Az iparvágányra vonatkozó eltérő rendelkezések

85. § (1) Az iparvágányra e törvénynek a működési engedélyre vonatkozó 6-9/D. §-át, a pályahálózat-működtető üzleti tervére vonatkozó 12-13.§-át, a vasútbiztonsági tanúsítványra és engedélyre vonatkozó 35/B-35/E. §-át, a nyílt hozzáférésre, a kapacitáselosztásra és a hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozó 49-67/W. §-át, a biztonságirányítási rendszerre és a biztonsági szervezetekre vonatkozó 34-119. §-át, a felügyeleti díjakra vonatkozó 9/E. §-át, a 35/F. §-át, valamint a jogvita eljárásra vonatkozó 79/B-79/D. §-át nem kell alkalmazni.

(2) A kizárólag iparvágányon vasúti tevékenységet folytató integrált vasúti társaságra a (1) bekezdésen túl a 21. §-t sem kell alkalmazni.

(3) A 68/F. § (1) bekezdésének rendelkezését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy iparvágányon vasúti jármű munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszony keretében is vezethető.

85/A. § (1) A kizárólag iparvágányt működtető pályahálózat-működtető, a kizárólag az iparvágányon vasúti áruszállítást végző vasúti társaság, a kizárólag az iparvágányon vasúti személyközlekedtetést végző vasúti társaság és a kizárólag az iparvágányon vasúti vontatást végző vasúti társaság tevékenységét csak akkor kezdheti meg, ha a tevékenység megkezdése előtt legalább tizenöt nappal a tevékenység folytatásának szándékára irányuló kérelmét a vasúti igazgatási szervhez és a közlekedési hatósághoz benyújtotta, és a tevékenység megkezdését a vasúti igazgatási szerv és a

közlekedési hatóság jogszerű hallgatással tudomásul véve az eljárás megindulásától számított tíz napon belül nem tiltotta meg.

(2) Iparvágányon vasúti árufuvarozást vasúti árufuvarozási működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság végezhet.

(3) Iparvágányon vontatási szolgáltatást vasúti vontatási szolgáltatási működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság végezhet.

(4) Iparvágányon vasúti személyszállítási szolgáltatás nem nyújtható.

85/B. § (1) Az egymáshoz kapcsolódó iparvágányok működtetői kötelesek egymás iparvágányaihoz megkülönböztetéstől mentesen és átlátható módon a szabad hozzáférést biztosítani.

(2) Az iparvágányt működtető pályahálózat-működtető megkülönböztetés nélkül, egyenlő feltételekkel biztosítja a vasúti társaságoknak az iparvágányhoz csatlakozó kiszolgáló létesítményhez való hozzáférést, ha a kiszolgáló létesítmény kizárólag az iparvágányon keresztül közelíthető meg.

(3) Az e §-ban meghatározott kötelezettség megszegése esetén – kérelemre - a vasúti igazgatási szerv jár el.

A saját célú vasúti pályahálózatra vonatkozó eltérő rendelkezések

85/C. § (1) A saját célú vasúti pályahálózatra e törvénynek a működési engedélyre vonatkozó 6-9/D. §-át, a pályahálózat-működtető üzleti tervére vonatkozó 12-13. §-át, a nyílt hozzáférésre, a számviteli elkülönítésre vonatkozó 21. §-át, a biztonságirányítási rendszerre és a biztonsági szervezetre vonatkozó 34-35/A. §-át, a vasútbiztonsági tanúsítványra és engedélyre vonatkozó 35/B-35/E. §-át, a kapacitáselosztásra és a hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozó 49-67/W. §-át, a felügyeleti díjakra vonatkozó 9/E. §-át, a 35/F. §-át, valamint a jogvitás eljárásra vonatkozó 79/B-79/D. §-át nem kell alkalmazni.

(2) A kizárólag saját célú vasúti pályahálózaton vasúti tevékenységet folytató integrált vasúti társaságra az (1) bekezdésen túl a 21. §-t sem kell alkalmazni.

(3) A 68/F. § (1) bekezdésének rendelkezését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy saját célú vasúti pályahálózaton vasúti jármű munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszony keretében is vezethető

85/D. § (1) A kizárólag saját célú vasúti pályahálózatot működtető pályahálózat-működtető, a kizárólag saját célú vasúti pályahálózaton vasúti áruszállítást végző vasúti társaság, a kizárólag saját célú vasúti pályahálózaton vasúti személyközlekedtetést végző vasúti társaság és a kizárólag saját célú vasúti pályahálózaton vasúti vontatást végző vasúti társaság tevékenységét csak akkor kezdheti meg, ha a tevékenység megkezdése előtt legalább tizenöt nappal a tevékenység folytatásának szándékára irányuló kérelmét a vasúti igazgatási szervhez és a közlekedési hatósághoz benyújtotta, és a tevékenység megkezdését vasúti igazgatási szerv és a közlekedési hatóság jogszerű hallgatással tudomásul véve az eljárás megindulásától számított tíz napon belül nem tiltotta meg.

(2) Saját célú vasúti pályahálózaton vasúti árufuvarozást vasúti árufuvarozási működési engedéllyel rendelkező, vontatási szolgáltatást vasúti vontatási szolgáltatási működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság végezhet.

(3) Saját célú vasúti pályahálózaton vasúti személyszállítási szolgáltatás nem végezhető, arra vasúti személyszállítási engedély nem adható ki. Saját célú vasúti pályahálózaton személyközlekedés csak esetileg, a saját célú vasúti pályahálózat tulajdonosa, használója érdekében történhet.

85/E. § (1) Az egymáshoz kapcsolódó saját célú vasúti pályahálózatokat működtető pályahálózat-működtetők kötelesek egymás saját célú vasúti pályahálózataihoz megkülönböztetéstől mentesen és átlátható módon a szabad hozzáférést biztosítani.

(2) Saját célú vasúti pályahálózatot működtető pályahálózat-működtető megkülönböztetés nélkül, egyenlő feltételekkel biztosítja a vasúti társaságoknak az iparvágányhoz csatlakozó kiszolgáló

létesítményhez való hozzáférést, ha a kiszolgáló létesítmény kizárólag a saját célú vasúti pályahálózaton keresztül közelíthető meg.

(3) Az e §-ban meghatározott kötelezettség megszegése esetén – kérelemre - a vasúti igazgatási szerv jár el.

A kisvasútra vonatkozó eltérő rendelkezések

85/F. § (1) A kisvasútra e törvénynek a működési engedélyre vonatkozó 6-9/D. §-át, a pályahálózat-működtető üzleti tervére vonatkozó 12-13. §-át, a számviteli elkülönítésre vonatkozó 21. §-át, a biztonságirányítási rendszerre és a biztonsági szervezetre vonatkozó 34-35/A. §-át, a vasútbiztonsági tanúsítványra és engedélyre vonatkozó 35/B-35/E. §-át, a nyílt hozzáférésre, a kapacitáselosztásra és a hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozó 49-67/W. §-át, a felügyeleti díjakra vonatkozó 9/E. §-át, a 35/F. §-át, valamint a jogvitás eljárásra vonatkozó 79/B-79/D. §-át nem kell alkalmazni.

(2) A kisvasúti pályahálózatra, valamint a pályahálózaton közlekedő vasúti járművekre vonatkozóan e törvény 36/J. § (2) bekezdését azzal eltéréssel kell alkalmazni, hogy a felügyeleti díj mértéke a bekezdésben meghatározott díjtételek 20%-a. A 36/J. § (2) bekezdés a) pontját nem kell alkalmazni abban az esetben, ha a vasúti járművek gyártását, javítását végző szervezet a vasúti járművet üzemben tartó vasúti társaság.

(3) A kisvasút tevékenységét csak akkor kezdheti meg, ha a tevékenység megkezdése előtt legalább tizenöt nappal a tevékenység folytatásának szándékára irányuló kérelmét a vasúti igazgatási szervhez és a közlekedési hatósághoz benyújtotta, és a tevékenység megkezdését vasúti igazgatási szerv és a közlekedési hatóság jogszerű hallgatással tudomásul véve az eljárás megindulásától számított tíz napon belül nem tiltotta meg.

(4) A kisvasutakon nyújtott vállalkozó vasúti tevékenység nem keletkeztet az országos jelentőségű vasútvonalat működtető pályahálózat-működtetőnél nem független pályaműködtetői státuszt.

(5) A 68/F. § (1) bekezdésének rendelkezését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy kisvasúton vasúti jármű munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszony keretében is vezethető

A múzeumvasútra vonatkozó eltérő rendelkezések

85/G. § (1) A múzeumvasútra e törvénynek a működési engedélyre vonatkozó 6-9/D. §-át, a pályahálózat-működtető üzleti tervére vonatkozó 12-13. §-át, a számviteli elkülönítésre vonatkozó 21. §-át, a biztonságirányítási rendszerre és a biztonsági szervezetre vonatkozó 34-35/A. §-át, a vasútbiztonsági tanúsítványra és engedélyre vonatkozó 35/B-35/E. §-át, a nyílt hozzáférésre, a kapacitáselosztásra és a hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozó 49-67/W. §-át, a felügyeleti díjakra vonatkozó 9/E. §-át, a 35/F. §-át, valamint a jogvitás eljárásra vonatkozó 79/B-79/D. §-át nem kell alkalmazni.

(2) A múzeumvasútra, valamint a múzeumvasút pályahálózatán közlekedő vasúti járművekre vonatkozóan e törvény 36/J. § (2) bekezdését azzal eltéréssel kell alkalmazni, hogy a felügyeleti díj mértéke a bekezdésben meghatározott díjtételek 20%-a. A 36/J. § (2) bekezdés a) pontját nem kell alkalmazni abban az esetben, ha a vasúti járművek gyártását, javítását végző szervezet a vasúti járművet üzemben tartó múzeum, vagy muzeális intézmény.

(3) A múzeumvasút tevékenységét csak akkor kezdheti meg, ha a tevékenység megkezdése előtt legalább tizenöt nappal a tevékenység folytatásának szándékára irányuló kérelmét a vasúti igazgatási szervhez és a közlekedési hatósághoz benyújtotta, és a tevékenység megkezdését vasúti igazgatási szerv és a közlekedési hatóság jogszerű hallgatással tudomásul véve az eljárás megindulásától számított tíz napon belül nem tiltotta meg.

(4) A 68/F. § (1) bekezdésének rendelkezését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy múzeumvasúton vasúti jármű munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszony keretében is vezethető.

A városi, a helyi és a különálló elővárosi pályahálózatra vonatkozó eltérő rendelkezések

85/H. § (1) A városi, a helyi és a különálló elővárosi pályahálózatra, amelyen kizárólag vasúti személyszállítási szolgáltatás történik e törvénynek a pályahálózat-működtető üzleti tervére vonatkozó 28-29. §-át, a nyílt hozzáférésre, a kapacitáselosztásra és a hálózat hozzáférési díjakra vonatkozó 32-73. §-át, valamint a jogvitás eljárásra vonatkozó 79/B-79/D. §-át nem kell alkalmazni.

(2) A 68/F. § (1) bekezdésének rendelkezését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy városi vasúti pályahálózaton vasúti jármű munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszony keretében is vezethető.

A felszín alatti vasúti pályahálózatra vonatkozó eltérő rendelkezések

85/I. § (1) Az országos, a térségi, az elővárosi, városi és helyi vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pálya és tartozékainak létesítője jogerős hatósági építési és műszaki engedély birtokában jogosult a nyomvonal által érintett ingatlant – annak felszíne alatt – felszín alatti vasúti pálya és tartozékai létesítésére és üzemeltetésére igénybe venni (felszín alatti vasút-létesítési jog).

(2) A felszín alatti vasúti pálya és tartozékainak létesítése és üzemeltetése fontos közérdekű tevékenység. Az ingatlan tulajdonosa köteles túrni az igénybevételt.

(3) Az (1) bekezdés alapján létesülő felszín alatti vasúti pályának és tartozékainak tulajdonjoga önálló ingatlanként a 38-39. §-ban meghatározott személyt illeti meg. A felszín alatti vasúti pálya és tartozékai létesítése egyebekben nem érinti a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonjogát.

(4) Nem illeti meg elővásárlási jog

a) az (1) bekezdés alapján létesített felszín alatti vasúti pálya és tartozékai tulajdonosát a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlanra,

b) a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonosát az (1) bekezdés alapján létesített felszín alatti vasúti pályára és tartozékaira.

(5) E törvény alkalmazásában a felszín alatti vasúti pálya létesítőjén

a) a vasúti pálya hatósági építési és műszaki engedély jogosultját vagy

b) városi és helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetében annak tulajdonosát,

c) az országos, a térségi és az elővárosi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a pályahálózat-működtetőt

kell érteni.

(6) A felszín alatti vasúti pálya nyomvonala által érintett ingatlanok jegyzékét

a) országos, a térségi és az elővárosi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a miniszter,

b) városi és helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a települési önkormányzat (a fővárosban a Fővárosi Önkormányzat)

rendeletben teszi közzé.

85/J. § (1) A felszín alatti vasúti pálya létesítője a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan igénybevételéről – a 85/I. § (6) bekezdésében foglaltak szerinti rendelet hatálybalépését követően és az igénybevételt legalább 30 nappal megelőzően – írásban értesíti az ingatlannak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosát. Társasház esetén a társasház közösséget, lakásszövetkezeti ház esetén a lakásszövetkezetet vagy az ezek képviselőit jogosult személyt is értesíteni kell. Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyongazdálkodási jog esetében a vagyongazdálkodót is értesíteni kell.

(2) Ha a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan rendeltetésszerű használatát korlátozza vagy akadályozza, a tulajdonos a használat korlátozásának, akadályozásának megfelelő, és ezzel összefüggésben bekövetkező forgalmi értékcsökkenésnek megfelelő mértékű egyösszegű kártalanításra jogosult. A kártalanítás az

igénybevétellel okozott érdeksérelem bekövetkezésekor esedékes. Az ingatlan tulajdonosa (lakásszövetkezet esetén ideértve a tulajdoni külön lapon feltüntetett tulajdonosokat is) a kártalanítási igényét a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján létesített felszín alatti vasúti pálya használatbavételi engedélye végrehajthatóvá válásától számított két évig érvényesítheti a felszín alatti vasúti pálya létesítőjével szemben.

(3) A kártalanítás módjáról és mértékéről a felszín alatti vasúti pálya létesítőjének az ingatlan tulajdonosával a kártalanítási ajánlat írásban történő megküldésével kell az egyezség létrehozását megkísérelnie. A kártalanítást – a felek eltérő megállapodásának hiányában – pénzben kell megfizetni.

(4) Megegyezés hiányában bármelyik fél kérelmére a korlátozásért vagy az akadályoztatásért járó kártalanítást a kisajátítási hatóság állapítja meg a kisajátítási kártalanításra vonatkozó szabályok szerint. A megegyezés hiányának minősül az is, ha a felszín alatti vasút létesítője a kártalanítási igény hozzá való megérkezésétől számított 45 napon belül nem tesz ajánlatot egyezsége, vagy a vele közölt ajánlatra nem nyilatkozik.

(5) A Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve eljárására és a határozata elleni jogorvoslatra a kisajátításról szóló törvényben meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

85/K. § (1) Ha a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel akár a létesítés, akár az üzemeltetés során a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza, a felszín alatti vasúti pálya létesítője az ingatlan megvásárlását, ennek sikertelensége esetén kisajátítását kezdeményezi.

(2) Az ingatlan megvásárlása és kisajátítása kezdeményezésének joga a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonosát is megilleti, ha a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza. Az ingatlan tulajdonosa igényét a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján létesített felszín alatti vasúti pálya használatbavételi engedélye végrehajthatóvá válásától számított két évig érvényesítheti. Ha a tulajdonos az itt meghatározott feltételek fennállását bizonyította, a kisajátítási eljárást le kell folytatni.

(3) A kisajátított ingatlan országos jelentőségű vasútvonalak közé tartozó vasúti pálya esetén az állam, városi, elővárosi és helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetében pedig annak a helyi önkormányzatnak (a fővárosban a Fővárosi Önkormányzatnak) a tulajdonába kerül, amelynek területén a felszín alatti vasúti pálya létesült vagy létesülni fog.

85/L. § (1) A felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő felszín alatti vasúti pálya létesítésével és üzemeltetésével az ingatlanban, az ingatlan alkotórészében és tartozékában okozott károkat, beleértve a károk megelőzésére, csökkentésére és elhárítására fordított kiadásokat is, a felszín alatti vasúti pálya létesítője a (2)-(4) bekezdésben meghatározott feltételek szerint köteles megtéríteni.

(2) Nem jár kártalanítás az építményben okozott kárért, ha az építményt a 85/I. § (6) bekezdésében meghatározott rendelet hatálybalépését követően építési engedély nélkül vagy az építési engedélyben a felszín alatti vasút-létesítési jogra tekintettel megszabott feltételek megsértésével emelték.

(3) Az esedékessé vált kártalanításról a felszín alatti vasúti pálya létesítőjének meg kell kísérelni egyezség létrehozását. Megegyezés hiányában a felszín alatti vasúti pálya létesítője a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül szakértői véleménnyel alátámasztott összegű kártalanítást köteles a károsultnak fizetni.

(4) A károsult az esedékessé vált, de határidőben nem teljesített kártalanítási követelését, továbbá a már kifizetett kártalanítást meghaladó többletkártalanítási igényét a felszín alatti vasút létesítője ellen indított polgári peres eljárás keretében érvényesítheti. A perben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény I-XIV. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) A felszín alatti vasúti pálya létesítésével és üzemeltetésével okozott egyéb károk megtérítésére a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

85/M. § (1) Közérdekű adatként nemzetbiztonsági érdekből nem ismerhető meg a felszín alatti vasúti pálya és tartozékaival, valamint a felszín alatti vasúti üzemi létesítményekkel, továbbá a felszín alatti vasúti járművel kapcsolatos műszaki engedélyezési eljáráshoz benyújtott műszaki tervben és egyéb műszaki dokumentációban szereplő adat.

(2) A műszaki engedélyezési eljárásában iratbetekintés keretében a felszín alatti vasúti pályára és tartozékaira, a felszín alatti vasúti üzemi létesítményekre, valamint a felszín alatti vasúti járműre vonatkozó műszaki tervben és egyéb műszaki dokumentációban szereplő adatokat csak az ügyfél ismerheti meg.

A vasút-villamosra vonatkozó eltérő rendelkezések

85/N. § A vasúti személyszállítási szolgáltatást vasút-villamossal nyújtó vasúti társaság a nem nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a pályahálózat-működtetővel kötött szerződés alapján használhatja.

A stratégiai jelentőséggel nem bíró vasúti pályahálózatokra vonatkozó eltérő rendelkezések

85/O. § (1) A miniszter értesíti a Bizottságot a stratégiai jelentőséggel nem bíró vasúti pályahálózatoknak a (3) bekezdésben meghatározott rendelkezések hatálya alól történő kivonására irányuló szándékról. Ha a Bizottság jóváhagyja a hatály alóli kivonást, a miniszter értesíti erről az adott pályahálózat-működtetőt és az igazgatási szervet.

(2) Ha bármely változás következne be a mentesített pályahálózat hosszában vagy a kihasználtság vagy szállítási forgalom mértékében, a pályahálózat-működtető köteles értesíteni erről a minisztert.

(3) Az e § rendelkezései szerinti eljárást követően nem kell alkalmazni

- a) a pályahálózat-működtető üzleti tervére vonatkozó 12-13. §-t, a vasúti piac működése szempontjából stratégiai jelentőséggel nem bíró helyi és térségi vasúti pályahálózatokra,
- b) a nyílt hozzáférésre, a kapacitáselosztásra és a hálózat hozzáférési díjakra vonatkozó 49-67/W. §-t a vasúti piac működése szempontjából stratégiai jelentőséggel nem bíró helyi vasúti pályahálózatokra.

Honvédelmi saját célú vasúti pályákra és honvédelmi vasúti tevékenységre vonatkozó eltérő rendelkezések

85/P. § A Magyar Honvédség a honvédelmi feladatok ellátásával kapcsolatos vasúti tevékenysége során az e törvénynek a működési engedélyre vonatkozó 6-9/D. §-át, a pályahálózat-működtető üzleti tervére vonatkozó 12-13. §-át, a nyílt hozzáférésre, a számviteli elkülönítésre vonatkozó 21. §-át, a biztonságirányítási rendszerre és a biztonsági szervezetre vonatkozó 34-35/A. §-át, a vasútbiztonsági tanúsítványra és engedélyre vonatkozó 35/B-35/E. §-át, a kapacitáselosztásra és a hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozó 49-67/W. §-át, a felügyeleti díjakra vonatkozó 9/E. §-át, a 35/F. §-át, valamint a jogvítás eljárásra vonatkozó 79/B-79/D. §-át nem kell alkalmazni.

GYSEV Zrt-re és FHÉV Zrt-re vonatkozó eltérő rendelkezések

85/Q. § A 3/B. § (1) bekezdésétől eltérően a 4. mellékletben meghatározott országos jelentőségű vasútvonalak fenntartása, valamint erre gazdasági társaság alapítása és kijelölése és a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaságra és a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasút Zrt.-re nem kell alkalmazni.

A Vtv. „Átmeneti rendelkezések” alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„Átmeneti rendelkezések

87. § (1) Az

- a) a pályahálózat-működtető,
- b) a kizárólag az iparvágányon vasúti áruszállítást végző vasúti társaság, a kizárólag az iparvágányon vasúti személyközlekedtetést végző vasúti társaság és a kizárólag az iparvágányon vasúti vontatást végző vasúti társaság,
- c) a kizárólag a saját célú vasúti pályahálózaton vasúti áruszállítást végző vasúti társaság, a kizárólag a saját célú vasúti pályahálózaton vasúti személyközlekedtetést végző vasúti társaság és a kizárólag a saját célú vasúti pályahálózaton vasúti vontatást végző vasúti társaság,
- d) a kisvasút,
- e) a múzeumvasút,

amely e törvény hatálybalépésekor működési engedéllyel rendelkezik, 2015. december 1-jéig köteles a vasúti igazgatási szerv részére bejelenteni, ha tevékenységét változatlan formában tovább kívánja folytatni.

(2) Annak a vasúti társaságnak, amely nem nyilatkozik az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül, a működési engedélye 2015. december 31-én hatályát veszti.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott vasúti társaságnak e törvény hatálybalépésekor működési engedély iránti eljárása van folyamatban, az eljárás e törvény erejénél fogva bejelentési eljárásra módosul, és a vasúti társaság által megfizetett működési engedélyezési eljáráshoz kapcsolódó igazgatási-szolgáltatási díjat a vasúti igazgatási szerv 180 napon belül visszautalja.

87/A. § (1) Az

- a) a kizárólag iparvágányt működtető pályahálózat-működtető,
- b) a kizárólag saját célú vasúti pályahálózatot működtető pályahálózat-működtető,
- d) a kisvasút,
- e) a múzeumvasút,

amely e törvény hatálybalépésekor vasútbiztonsági engedéllyel rendelkezik, 2015. december 1-jéig köteles a közlekedési hatóság részére bejelenteni, hogy tevékenységét változatlan formában tovább kívánja folytatni.

(2) Annak a vasúti társaságnak, amely nem nyilatkozik az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül, a vasútbiztonsági engedélye 2015. december 31-én hatályát veszti.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott vasúti társaságnak e törvény hatálybalépésekor vasútbiztonsági engedély kiadása iránti eljárása van folyamatban, az eljárás e törvény erejénél fogva bejelentési eljárásra módosul, és a vasúti társaság által megfizetett vasútbiztonsági engedélyezési eljáráshoz kapcsolódó igazgatási-szolgáltatási díjat a közlekedési hatóság 180 napon belül visszautalja.

87/B. § (1) Az a vasútbiztonsági engedély megszerzésére kötelezett pályahálózat-működtető, amely e törvény hatálybalépésekor működési engedéllyel rendelkezik, 2015. október 31-ig köteles a közlekedési hatóság részére a 35/C. § (3) bekezdésben meghatározott, a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmasságával kapcsolatos követelményeknek bizonyítására szolgáló, a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról szóló kormányrendeletben meghatározott dokumentumokat benyújtani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott határidő elmulasztása esetén a közlekedési hatóság a 87/A. § (1) bekezdés a)-b) pontokban meghatározott pályahálózat-működtetők esetén 500 000 forint összegű, a c)-d) pontokban meghatározott vasúti szervezetek esetén 100 000 forint összegű bírságot szab ki.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott pályahálózat-működtetőnek e törvény hatálybalépésekor vasútbiztonsági engedély kiadása iránti eljárása van folyamatban, a közlekedési hatóság a kérelmezőt 60 napos határidővel az (1) bekezdésben meghatározott dokumentum benyújtására kötelezi. A vasútbiztonsági engedély iránti eljárás határideje a határozat közlése és a dokumentumok beérkezése közötti napokkal és a beérkezés napjával meghosszabbodik.

87/C. § (1) Az a kizárólag vontatási tevékenységet végző vasúti társaság, amely e törvény hatálybalépésekor rendelkezik működési engedéllyel, 2015. szeptember 1-jéig igazgatási-szolgáltatási díjfizetési kötelezettség nélkül kérheti a vasúti igazgatási szervtől, hogy működési engedélye kizárólag vontatási működési engedéllyé váljon. Ha a kérelmező nem csak a működési engedély típusát kívánja megváltoztatni, akkor az általános eljárási szabályokra vonatkozó igazgatási-szolgáltatási díjat köteles megfizetni. A vasúti igazgatási szerv a kérelem beérkezését követő 60 napon belül állítja ki a vontatási működési engedélyt.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott vasúti társaságnak e törvény hatálybalépésekor árutovábbítási vagy személyszállítási működési engedély kiadása iránti eljárása van folyamatban, a vasúti igazgatási szerv a kérelmezőt 60 napos határidővel nyilatkozattételre felszólítja. Ha a kérelmező úgy nyilatkozik, hogy kizárólag vontatási működési engedélyt kíván megszerezni, az eljárás vontatási működési engedély megszerzése iránti eljárásra módosul. Az eljárás határideje – nemleges nyilatkozat esetén is – a határozat közlése és a nyilatkozat beérkezése közötti napokkal és a beérkezés napjával meghosszabbodik.

(3) Az a vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti társaság, amely e törvény hatálybalépésekor rendelkezik vállalkozó vasúti társasági működési engedéllyel és tevékenységét kizárólag Magyarország területén kívánja folytatni, 2015. szeptember 1-jéig igazgatási-szolgáltatási díjfizetési kötelezettség nélkül kérheti a vasúti igazgatási szervtől, hogy működési engedélye kizárólag vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti társasági működési engedéllyé váljon. Ha a kérelmező nem csak a működési engedély típusát kívánja megváltoztatni, akkor az általános eljárási szabályokra vonatkozó igazgatási-szolgáltatási díjat köteles megfizetni. A vasúti igazgatási szerv a kérelem beérkezését követő 60 napon belül állítja ki a vontatási működési engedélyt.

(4) Ha a (3) bekezdésben meghatározott vasúti társaságnak e törvény hatálybalépésekor árutovábbítási vagy személyszállítási működési engedély iránti eljárása van folyamatban, a vasúti igazgatási szerv a kérelmezőt 60 napos határidővel nyilatkozattételre felszólítja. Ha a kérelmező úgy nyilatkozik, hogy kizárólag vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti társasági működési engedélyt kíván megszerezni, az eljárás vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti társasági működési engedély megszerzése iránti eljárásra módosul. Az eljárás határideje – nemleges nyilatkozat esetén is – a határozat közlése és a nyilatkozat beérkezése közötti napokkal és a beérkezés napjával meghosszabbodik.

87/D. § (1) E törvény hatálybalépésekor már működő pályahálózat-működtetőknek – nem független pályahálózat-működtető esetén a VPSZ-nek – az e törvénynek megfelelő Díjképzési Módszertant, Díjszámítási Dokumentumot, Hálózati Üzletszabályzatot, teljesítményösztönző rendszert első ízben a 2016. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre kell elkészíteniük.

(2) E törvény 67/P. §-ában meghatározott alapvető feladatokat az országos jelentőségű vasútvonalat működtető független pályahálózat-működtető esetén is 2020. január 1-jéig a VPSZ látja el a díjbeszedés kivételével, amelyet a független pályahálózat-működtető is elláthat.

87/E. § (1) A legalább többségi állami tulajdonban lévő, a vasúti pályahálózat működtetésére engedéllyel rendelkező gazdasági társaság (e § alkalmazásában a továbbiakban: jogelőd pályavasúti társaság) számára kiadott határozatlan idejű

a) pályahálózat-működtetésre vonatkozó működési engedély a pályahálózat-működtetés tekintetében bekövetkező jogutódlást követő legfeljebb 180 napig (a továbbiakban: átmeneti működési engedély időszak),

b) a biztonsági engedély a pályahálózat-működtetés tekintetében bekövetkező jogutódlást követő legfeljebb 240 napig (a továbbiakban: átmeneti biztonsági engedély időszak)

[az *a)* és *b)* pont) a továbbiakban együtt: átmeneti engedély időszak] jogosítják a jogutód pályavasúti társaságot a vasúti pályahálózat-működtetési tevékenység végzésére.

(2) E § alkalmazásában jogutód pályavasúti társaság az a gazdasági társaság, amely

a) a jogelőd pályavasúti társaság átalakulása (szétválás, különválás) folytán a vasúti pályahálózat működtetése tekintetében jogutódnak minősül vagy

b) a miniszterrel kötött pályaműködtetési szerződés alapján a pályahálózat-működtetési tevékenység tekintetében jogutódnak minősül.

(3) A jogutód pályavasúti társaságnak az átmeneti engedély időszak alatt is meg kell felelnie a működési engedélyek és a biztonsági engedélyek kiadásának feltételeire vonatkozó előírásoknak. A jogutód pályavasúti társaság az átmeneti működési engedély időszak végéig működési engedélyt, az átmeneti biztonsági engedély időszak végéig biztonsági engedélyt köteles szerezni. Az átmeneti működési engedély és átmeneti biztonsági engedély időszakában a jogelőd pályavasúti társaság és a jogutód pályavasúti társaság a működtetés feltételeinek együttesen is megfelelni lehet.

(4) A jogutód pályavasúti társaság tekintetében a jogelőd pályavasúti társaság által e törvény 31. § (1) bekezdése és 32. § (2) bekezdése szerint megállapított szabályzatok a jogutódlást követő legfeljebb 240 napig (a továbbiakban: átmeneti szabályzat időszak) változatlan tartalommal hatályban maradnak. A szabályzatoknak a vonatkozó jogszabályi előírásoknak történő megfelelését a jogutód pályavasúti társaság az átmeneti szabályzat időszak alatt köteles biztosítani.

(5) A pályahálózat működtetése tekintetében bekövetkező jogutódlás tényét, valamint az átmeneti engedély időszak és az átmeneti szabályzat időszak igénybevételét a jogutód pályavasúti társaság a vasúti közlekedési hatóságnak és vasúti igazgatási szervnek a jogutódlás időpontját követő 7 napon belül köteles bejelenteni.

(6) A vasúti pályahálózat működtetése tekintetében bekövetkező jogutódlás során a jogutód pályavasúti társaság a jogelőd pályavasúti társaság jogutódja a pályahálózat-működtetési feladatok ellátásával, a pályavasúti szolgáltatás nyújtásával összefüggő szerződésekben, egyéb jogviszonyokban, valamint a Hálózati Üzletszabályzat és a Díjképzési Módszertan pályaműködtetői feladataival összefüggésben.

(7) A jogelőd pályavasúti társaság részére kiadott, a vasúti pályahálózatra vonatkozó használatbavételi, építési, környezetvédelmi és frekvencia-engedélyek szempontjából a jogutód pályavasúti társaság jogutódnak minősül.

24. §

A Vtv. 88. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„88. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a vasúti közlekedési hatóság vagy hatóságok, valamint a vasúti igazgatási szerv vagy szervek kijelölését, eljárásuk részletes szabályait,

b) a vasúti közlekedés területén a kötelező kárfedezet biztosításának részletes szabályait,

c) a vasúti piacfelügyeleti bírság legmagasabb mértékére, a vasúti bírság mértékére, továbbá a megfizetésükre vonatkozó részletes szabályokat,

d) a vasúti árufuvarozási szerződésre vonatkozó részletes szabályokat,

e) a kapacitáselosztás körébe tartozó szolgáltatások nyújtására vonatkozóan a VPSZ és a nem független pályahálózat-működtető között fennálló jogviszony feltételeit, ideértve az e szolgáltatások ellenértékeként a nem független pályahálózat-működtető által fizetendő megbízási díj mértékét,

f) a vasúti vizsgaközpont kijelölését,

g) a jogszabályban meghatározott vasúti munkaköröket betöltő munkavállalókkal szemben támasztott egészségügyi követelményeket és az egészségügyi vizsgálat feltételeit, valamint az egészségi alkalmasság megállapítását végző szerv vagy személyek kijelölését, az egészségi alkalmasság vizsgálatát és véleményezését végző személyek nyilvántartásának részletes szabályait,

h) az e törvény szerinti szakértői tevékenység folytatásának a részletes feltételeit, a szakértői tevékenység bejelentésének és a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,

i) az EUROFIMA Európai Vasúti Gördülőállomány-finanszírozási Társaság által nyújtott gördülőállomány-finanszírozás esetében az állami kezességre vonatkozó részletes szabályokat,

j) a vasúti pályákkal, a vasúti pálya tartozékaival és a vasúti üzemi létesítményekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárások lefolytatásának részletes szabályait, valamint üzemeltetése, és üzemben tartása ellenőrzésének részletes szabályait,

k) az országos vasúti mellékvonalak felsorolását,

l) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek által lefolytatott eljárások során a veszélyes áruk vasúti szállításának ellenőrzésére és bírság kivetésére vonatkozó egységes eljárás szabályait, továbbá az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegét, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatok általános szabályait,

m) a vasúti közlekedés tekintetében az európai és a nemzeti kritikus infrastruktúrák azonosítás kritériumrendszerének, létfontosságú rendszerekké és létesítményekké történő kijelölésnek, érzékeny információ védelmének, kapcsolattartás és jelentéstételi kötelezettségek rendjének, valamint európai létfontosságú rendszerek és létesítmények kijelölése esetén annak védelmének, a létfontosságú rendszerek és létesítmények vonatkozó előírások ellenőrzési rendjének, az előírások megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények részletes szabályait,

n) a villamos és a fogaskerekű vasút felsővezetéki infrastruktúrájának létesítésével összefüggésben egyes idegen ingatlanok igénybevételeének részletes szabályait,

o) a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításának részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

1. a működési engedélyezés részletes szabályait, a működési engedély felfüggesztésének és visszavonásának, az ideiglenes engedély kiadásának részletes szabályait,
2. a vasúti tevékenység megkezdésének és folytatásának bejelentésére vonatkozó szabályokat,
3. a vasútbiztonsági tanúsítványra, a vasútbiztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a városi, elővárosi és helyi vasúti szolgáltatások esetén a biztonságirányítási rendszerekre vonatkozó eltérő szabályokat, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokat, valamint a tevékenység megkezdésének bejelentésére vonatkozó szabályokat,
4. a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra, valamint az azok igénybevételeére vonatkozó részletes szabályokat,
5. a hálózat-hozzáférési díjképzési rendszerek kereteit, a díjak képzésének, alkalmazásának, a díjképzési elvek alóli kivételek kezelésének, a biztosítható kedvezmények, valamint a kiegyenlítő juttatások nyújtásának alapvető szabályait, a Díjképzési Módszertanra és a Díjszámítási Dokumentumra vonatkozó részletes szabályokat az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben;
6. a Hálózati Üzletszabályzatának tartalmára vonatkozó részletes szabályokat,
7. a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztására vonatkozó részletes szabályokat,
8. a vasúti igazgatási szerv, valamint a közlekedési hatóság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét és mértékét, valamint az azok megfizetésére, a közlekedési hatóság és az

egyes eljárásokban közreműködők közötti megosztására vonatkozó részletes szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben,

9. a vasúti járművek üzembe helyezése engedélyezésének és időszakos vizsgálatának, hatósági nyilvántartásának, valamint a különleges menet részletes szabályait,

10. a vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló kazánok és nyomástartó edények

10.1. üzembe helyezése engedélyezésének, időszakos vizsgálatának és ellenőrzésének előírásait,

10.2. gyártásának, javításának ellenőrzését, minősítését, valamint műszaki vizsgálatát végző személyekre (kazánbiztosok) vonatkozó képzettségi, végzettségi követelményekre, képzésükre, vizsgáztatásukra, elismerésükre, valamint nyilvántartásukra vonatkozó szabályokat,

10.3. gyártásának, javításának ellenőrzését, minősítését, valamint műszaki vizsgálatát végző szervezetek engedélyezésének és nyilvántartásának szabályait,

11. a vasúti járművek nyilvántartásának vezetésére vonatkozó részletes szabályokra vonatkozó rendelkezéseket,

12. a vasúti pályák nyilvántartásának vezetésére vonatkozó részletes szabályokra vonatkozó rendelkezéseket,

13. a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésére és vizsgáztatására, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésére, a képzési engedélyre, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlatra vonatkozó szabályokat,

14. a vasúti járművek

14.1. javítását, karbantartását végző szervezetek (karbantartó műhelyek) engedélyezésének és nyilvántartásának szabályait, a tehervagonok kivételével a karbantartásért felelős szervezetekre vonatkozó szabályokat,

14.2. közül a tehervagonok karbantartásáért felelős szervezetek tanúsításának és nyilvántartásának szabályait,

14.3. időszakos műszaki vizsgálatát végző szervezetek engedélyezésének és nyilvántartásának szabályait,

15. a számviteli elkülönítésnek és az önálló belső mérlegkészítésnek a szabályait az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével kiadott,

16. a különleges vasutak működésének és hatósági engedélyezésének a feltételeit,

17. a teljesítményösztönző rendszerre vonatkozó részletes szabályokat,

18. a vasutak kölcsönös átjárhatóságának szabályait,

19. a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírásokat (ÁME),

20. a vasúti forgalom lebonyolítására és a hálózati forgalmi szabályzatokra, valamint azok hatósági jóváhagyására vonatkozó szabályokat,

21. a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módját és feltételeit,

22. a vasúti közlekedés biztonságára és a biztonsági szabályzatokra, valamint azok hatósági jóváhagyására vonatkozó szabályokat,

23. a vasúti járművezetői engedély és tanúsítvány kiadására, megszerzésére, és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat,

24. a vasúti pálya más nyomvonalas létesítmény által történő megközelítésének, keresztezésének részletes szabályait az elektronikus hírközlésért felelős miniszterrel, az energiapolitikáért felelős miniszterrel, a vízgazdálkodásért felelős miniszterrel, valamint az építésügyért felelős miniszterrel egyetértésben,

25. az átjárhatósági műszaki előírások keretében alkalmazandó megfelelésértékelési, alkalmazhatósági és EK-hitelesítési eljárások moduljaira vonatkozó részletes szabályokat,

26. a vasútépítési projektek során keletkező állami vagyon átadásával és az átadott vagyon működtetésével kapcsolatos egyes részletes szabályokat,

27. a vasúti pálya és tartozékai tervezésének, kivitelezésének, üzembe helyezésének és üzemeltetésének részletes műszaki szabályait,

28. a vasúti vontatójárművekre szerelt sebességmérő és menetíró berendezések hitelesítésére és kalibrálására vonatkozó részletes szabályokat,
29. a karbantartásért felelős szervezetekre és a karbantartási rendszerre vonatkozó részletes szabályokat,
30. a független pályahálózat-működtető függetlenségét biztosító jogi, szervezeti és döntéshozatali függetlenségi feltételeket,
31. a kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatások igénybevétele érdekében szükséges, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által nyújtott naprakész információk felsorolását,
32. a vasút-villamosra mint vasúti járműre vonatkozó műszaki előírásokat, a vasút-villamos üzemeltetésére, továbbá a forgalmi szabályokra és azok hatósági jóváhagyására vonatkozó részletes szabályokat,
33. a nagysebességű vasútvonalak létesítésének, üzemeltetésének részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az e törvény szerinti szakértői tevékenység bejelentésére vonatkozó igazgatási szolgáltatási díjakat rendeletben állapítsa meg.”

25. §

A Vtv. 89. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„89. § (1) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) a 88. § (2) bekezdés 1., 2., 8. és 12. pontjában adott felhatalmazások alapján kiadott rendeletekkel együtt; a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúraprojektek elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról szóló, 2004. április 29-i 2004/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv; az irányelv 1. cikk d) pontja, a 3. cikk j)-o) pontjai, valamint a 19-25. cikkei kivételével;
- b) az Európai Vasúti Közösség (CER) és az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) között létrejött, a vasúti szektorban a határokon átnyúló interoperábilis szolgáltatásokat ellátó utazó munkavállalók alkalmazási feltételeinek egyes szempontjairól szóló megállapodásról szóló, 2005. július 18-i 2005/47/EK tanácsi irányelv;
- c) a 188. § (1) bekezdés g) pontjában, valamint a 188. § (2) bekezdés 2. és 12. pontjában adott felhatalmazások alapján kiadott rendeletekkel együtt; a közösségi vasúti rendszereken mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítéséről szóló, 2007. október 23-i 2007/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;
- d) a vasúti rendszer Közösségen belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló, 2008. június 17-i 2008/57/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk b)-c) pontja, 21. cikk (8) bekezdése, 23. cikk (7) bekezdése és 25. cikk (5) bekezdése;
- e) a közösségi vasutak biztonságáról szóló 2004/49/EK irányelv (vasúti biztonsági irányelv) módosításáról szóló, 2008. december 16-i 2008/110/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikk 1. és 2. pontja, 5. pont b) pontja, valamint 7. és 9. pontja;
- f) a 188. § (2) bekezdés 1-6. és 14. pontjában adott felhatalmazás alapján kiadott rendeletekkel együtt; az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv.

(2) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg:

- a) a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. október 23-i 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- b) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló, 2007. október 23-i 1371/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- c) a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló, 2010. szeptember 22-i 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- d) a tehervagonok karbantartásáért felelős szervezetek tanúsítási rendszeréről és a 653/2007/EK rendelet módosításáról szóló, 2011. május 10-i 445/2011/EU bizottsági rendelet;
- e) az új vasúti személyszállítási szolgáltatásokról szóló, 2014. augusztus 11-i 869/2014/EU európai bizottsági végrehajtási rendelet;
- f) a vasúti rendszer Közösségen belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló 2008/57/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 27. cikkének (4) bekezdésében említett referenciadokumentum közzétételéről és kezeléséről szóló, 2011. március 9-i 2011/155/EU bizottsági határozat;
- g) a 2007/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban a mozdonyvezetők képzésében részt vevő képzési központok elismerésére, a mozdonyvezetők vizsgáztatóinak elismerésére és a vizsgák szervezésére vonatkozó feltételekről szóló, 2011. november 22-i 2011/765/EU határozat.”

26. §

Hatályát veszti a Vtv.

- a) 1. § (1) bekezdés *d)* pontja,
- b) 1. § (5) bekezdése,
- c) 16-18. §-a,
- d) a 36/B. §-át megelőző „A vasúti forgalom lebonyolítása” alcím,
- e) a 36/H. §-át megelőző „A vasúti forgalom lebonyolítása” alcím,
- f) 36/H. §-a,
- g) X. fejezete,
- h) 42. §-a,
- i) 47-48. §-a,
- j) 68/F § (1) bekezdés második mondata,
- k) 80. § (2)-(5) bekezdése,
- l) 86. § (1) bekezdésében az „– a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – szövegrész,
- m) 86. § (2) – (6) bekezdése.

27. §

(1) A Vtv.

- a) 1. melléklete helyébe az 1. *melléklet*,
- b) 2. melléklete helyébe a 2. *melléklet*,
- c) 3. melléklete helyébe a 3. *melléklet*,
lép.

(2) A Vtv. a 4. melléklet szerinti 4. *melléklettel* egészül ki.

28. §

Módosító rendelkezések

(1) A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 1. § nyitó szövegrésze helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E törvény hatálya nemzetközi jogi vagy uniós jogi kötelezettség teljesítése érdekében törvény eltérő rendelkezése hiányában”

(2) A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény 52. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv;

b) a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikk (1) bekezdése.”

29. §

Záró rendelkezések

(1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A törvény 9/E. §-a, 35/F. §-a, 36/J. §-a és 79/F § (5) bekezdése a kihirdetést követő 31. napon lép hatályba.

(3) A törvény 80. §-a 2016. január 1-jén lép hatályba.

30. §

Ez a törvény az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

1. melléklet

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT ELEMEI

A vasúti pályahálózat a következő elemekből áll:

1. Vasúti pálya:

a) vasúti felépítmény: a vasúti vágány, amely magában foglalja valamennyi, a vasúti jármű kereke által közvetített terhelést viselő, illetve a jármű kerekének vezetését végző, azt elősegítő mérnöki szerkezetet, (beleértve a váltófűtő, sínkenő berendezéseket), valamint a vasúti ágyazat;

b) vasúti alépítmény: a vasúti felépítmény terhelését elviselő és a talaj felé közvetítő mérnöki létesítmény. Az alépítmény része minden olyan szerkezet, amely a vasúti terhelés viselésében részt vesz, így különösen: töltések, bevágások, nyílásokat áthidaló mérnöki szerkezetek (hidak, átereszek, közúti vagy gyalogos aluljárók), a vasút pálya védelmére épített mérnöki szerkezetek, (alagutak, támfalak, bélésfalak, kőomlás ellen védő műtárgyak), vízelvezetést szolgáló szerkezetek (árkok, szivárgók), valamint a pálya és a környezet védelmét szolgáló szerkezetek (kerítések, tűzvédelmi sávok, hófogó rácsok, zajárnyékoló falak, védelmi céllal telepített növényzet);

c) vasúti átjárók: beleértve a közúti forgalom biztonságát szolgáló berendezéseket;

d) az utasforgalom és az áruszállítás megközelítő útvonalai: gyalogos és közúti útvonalak, utasperonok, rakodóterületek, beleértve az útvonalba eső mozgólépcsőket, mozgójárdákat, lifteket, gyalogos alul, illetve felüljárókat;

e) vasúti kocsik rakodását, mozgatását, javítását célzó különleges berendezések, különösen rakodó és ürítőberendezések, ürítőhidak, ürítőgaratok, töltő és lefejtő berendezések, fordítókorongok, tolópadok, járműmozgató berendezések, vágányfékek, daruk, darupályák, emelőberendezések, mosóberendezések.

2. Vasúti pálya tartozékai: a vasúti forgalom lebonyolításában részt vevő mérnöki szerkezetek. Részei:

a) vasúti biztosítóberendezések, beleértve a kültéri elemeket (váltóállító készülékek, jelzőberendezések, szigetelt sínillesztések, tengelyszámlálók), az elektronikus biztosítóberendezések hardverét és szoftvereit, valamint a védelmi berendezéseket (siklasztó saruk, vágányzáró sorompók, váltózárok);

b) forgalomirányító és jelzőberendezések, beleértve a nemzeti és a kölcsönös átjárhatóságot biztosító alrendszereket, valamint a működésükhöz szükséges rádiókommunikációs berendezéseket;

c) telematikai rendszerek, távközlési rendszerek, rádióátviteli rendszerek és berendezéseik;

d) vontatási energiaellátás rendszerei, különösen vasúti felsővezeték, áramvezető sín, energiaelosztást végző berendezések, tartóoszlopok, áramátalakító berendezések;

e) vasúti térvilágítási rendszerek, beleértve a munkahelyi, az utasforgalmi, és rakodási célú területek térvilágítási berendezéseit;

f) a biztosítóberendezések, hírközlési és telematikai rendszerek, térvilágítási berendezések, vasúti felsővezetéki rendszerek és berendezéseik, jelátviteléhez, működtetéséhez, áramellátásához szükséges kábelek, vezetékek, berendezések.

3. Vasúti üzemi létesítmények: a vasúti pályahálózat működtetéséhez, (beleértve a pályakapacitás elosztás, díjbeszedés szükségleteit) a vasúti üzem lebonyolításához, az utas és áruforgalom biztosításához, a vasúti berendezések elhelyezéséhez, szükséges épületek, építmények, mérnöki berendezések.

2. melléklet

A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

1. Alapszolgáltatások:

- a) a pályahálózat-kapacitásra vonatkozó kérelmek kezelése;
- b) a biztosított kapacitás használati joga;
- c) a vasúti pályahálózat, így többek között a kitérők és elágazások használata;
- d) a vonatközlekedés szabályozása, ideértve a jelző- és biztosítóberendezési rendszert, a szabályozást, a közlekedésirányítást és a vonatmozgással kapcsolatos információk továbbítását és szolgáltatását;
- e) a felsővezetéki rendszer használata a vontatási villamos energia biztosítása céljából, ha rendelkezésre áll;
- f) olyan szolgáltatás igénybevételéhez vagy üzemeltetéséhez szükséges minden egyéb információ, amelyre kapacitást ítélték oda.

2. Hozzáférést – ezen belül vasúti összeköttetést – kell biztosítani a következő kiszolgáló létesítményekhez, és az ezen létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz:

- a) személypályaudvarok, épületeik és egyéb infrastruktúra, ideértve az utastájékoztató kijelzőket és a megfelelő menetjegykiadó épületeket is;
- b) áruterminálok;
- c) rendező pályaudvarok és vonat-összeállító állomás, ideértve a rendező létesítményeket is;
- d) tároló vágánycsoport;
- e) karbantartó létesítmények, kivéve a nagysebességű vonatok és a gördülőállomány egyes további, egyedi létesítményeket kívánó típusai számára kialakított, jelentős karbantartási munkák elvégzésére alkalmas létesítmények;
- f) egyéb műszaki berendezések, ideértve a tisztító- és mosóberendezéseket is;
- g) vasúti tevékenységekhez kapcsolódó belvízi kikötői berendezések;
- h) segélynyújtó berendezések;
- i) üzemanyagtöltő berendezések és az ezekben a létesítményekben vételezett üzemanyag, amelynek díja a számlákon elkülönítve szerepel.

3. Kiegészítő szolgáltatások:

- a) vontatási villamos energia, amelynek díja a számlákon a felsővezetéki rendszer használatának díjától elkülönítve szerepel, a 2009/72/EK irányelv alkalmazásának sérelme nélkül;
- b) személyszállító vonatok előfűtése;
- c) egyedi szerződések a következők biztosítására:
 - ca) veszélyes anyagok szállításának felügyelete,
 - cb) különleges szerelvények közlekedtetéséhez nyújtott segítség.

4. Mellékszolgáltatások:

- a) hozzáférés a távközlési hálózatokhoz;
- b) kiegészítő információk szolgáltatása;
- c) a gördülőállomány műszaki vizsgálata;

- d) a személypályaudvarokon működő menetjegykiadás;
- e) a nagysebességű vonatok és a gördülőállomány egyes további, egyedi létesítményeket kívánó típusai számára kialakított karbantartó létesítményekben végzett jelentős karbantartási munkák.

3. melléklet

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETÉSÉRE KÖTÖTT SZERZŐDÉS KÖTELEZŐ TARTALMI ELEMEI

A vasúti pályahálózat működtetésére kötött szerződésnek tartalmaznia kell:

- a) azokat az infrastruktúrákat és kiszolgáló létesítményeket, amelyekre a szerződés vonatkozik, a 2. mellékletnek megfelelő szerkezetben;
- b) a 2. mellékletben felsorolt szolgáltatásokra, a karbantartásra, a felújításra vonatkozó feltételeket, illetve a fennálló karbantartási és felújítási lemaradások kezelésére kiutalt kifizetések vagy pénzeszközök szerkezetét;
- c) megtérítendő indokoltnak elismert költség meghatározásának módját,
- d) új infrastruktúra létrehozásának feltételei adott esetben;
- e) felhasználó-központú teljesítménycélok, a következő elemeket tartalmazó mutatók és minőségi szempontok leírását:
 - ea) a vonat teljesítménye például a vonalsebesség és a megbízhatóság szempontjából és az ügyfél-elégedettség feltételeit;
 - eb) hálózati kapacitás leírását;
 - ec) vagyonkezelés feltételeit;
 - ed) a tevékenységek mennyiségére vonatkozó adatokat;
 - ee) biztonsági szinteket; valamint
 - ef) környezetvédelemre vonatkozó feltételeket;
- f) az esetleges karbantartási lemaradások mértékére vonatkozó kritériumokat, azon feltételeket, amelyek alapján eszközöket ki lehet vonni a működtetésből, illetve üzemeltetésből, ennek gazdasági hatásaira vonatkozó feltételeket;
- g) a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 30. cikk (1) bekezdésében említett kedvezményekre vonatkozó feltételeket, kivéve azokat, amelyek a 30. cikk (3) bekezdésével összhangban hozott szabályozó intézkedésekkel kerülnek végrehajtásra;
- h) a pályahálózat-működtető minimális jelentéstételi kötelezettségeit, rendelkezést a jelentés tartalmára és gyakoriságára vonatkozóan, ideértve az évente közzéteendő információkat is;
- i) a szerződés hatályára vonatkozó rendelkezéseket, amelynek adott esetben összhangban kell állnia a pályahálózat-működtető koncessziójának vagy engedélyének időtartamával, valamint az állami díjképzési rendszerrel és díjképzési szabályokkal;
- j) a nagyobb üzemszünetek és vészhelyzetek kezelésére vonatkozó szabályokat, ideértve a veszélyhelyzeti terveket, a szerződés idő előtti felbontását és a felhasználók megfelelő időben történő tájékoztatását is;
- k) az abban az esetben meghozandó rendelkezéseket, ha bármely fél megszegi szerződéses kötelezettségeit;
- l) arra vonatkozó rendelkezéseket, ha rendkívüli körülmények befolyásolják a pályaműködtetés állami finanszírozását;
- m) a szerződés módosítására, újratárgyalására, vitarendezésre és idő előtti felbontására vonatkozó feltételeket és eljárásokat.

4. melléklet a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény módosításáról szóló 2015. évi
.... törvényhez

4. melléklet

**A NEM KIZÁRÓLAGOS ÁLLAMI TULJADONBA TARTOZÓ ORSZÁGOS
TÖRZSHÁLÓZATI VASÚTI PÁLYÁK**

8 Győr - Sopron – országhatár

9 Fertőszentmiklós – országhatár

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Magyarország évszázados vasúti hagyományai alapján, a közép-európai térségben elfoglalt földrajzi helyzete, a lakossági mobilitási igények minél magasabb színvonalú kielégítése, az áruszállításban a vasúti részarányának növelése és a hazai versenyképesség növelése érdekében a vasúti ágazatnak kiemelt jelentősége van, amelyet a törvényi szabályozásnak is tükröznie kell.

Gazdasági, költséghatékonysági okokból a történelem folyamán Európában olyan nemzeti vasúttársaságok (nemzeti monopóliumok) jöttek létre, amelyek az adott ország területén egyszerre látták el a pályahálózat-működtetésének feladatát és az áru- és személyszállítást. Magyarországon 1868-ban kezdődött el az a folyamat, amely a hazai vasút nagymértékű koncentrációját eredményezte a Magyar Királyi Államvasutak (1869) égisze alatt, amelynek eredményeként az első világháború kitörésekor már csaknem 19.000 km vasúti pálya volt a MÁV üzemeltetésében. Ezt követően azonban Magyarország vasúti hálózatának jelentős részét elveszítette, az újjáépítés a második világháborút követően kezdődhetett, természetesen egységes nemzeti keretekben, mint Európában mindenhol. Magyarországon is a nemzeti vasúttársaság, a MÁV meghatározó helyzete volt jellemző, amely egységes társaságként látta el valamennyi vasúti szolgáltatást. Azonban az Európai Unió versenyközpontú szemlélete folytán 1991-től kezdődően megkezdte a nemzeti monopóliumok lebontását. Az uniós vasútpolitika alapja, hogy a monopolhelyzetben lévő nemzeti vasúttársaságok nem szolgálják megfelelően a szabad versenyt, ezért a vasút versenyképességének növelése érdekében – a nemzeti vasúti infrastruktúrák és járművek műszaki különbözőségeinek csökkentése és megszüntetése mellett úgy, hogy a vasúti közlekedés biztonságának szintje is emelkedjen – az egységes vasúti piac jogi eszközökkel történő kialakítását tűzte ki célul, amely a közösségi vasúti szabályozás területén alapvető változásokat hozó ún. vasúti csomagokban öltöttek testet.

Ezek a vasúti csomagok annak a célnak az elérése érdekében születtek, amely szerint a pályahálózat-működtetői és vállalkozó vasúti társasági tevékenységet egyaránt ellátó nemzeti vasúti társaságok helyett olyan piaci környezetet kell kialakítani, ahol van egy (vagy több) állami vagy akár magántulajdonban álló pályahálózat-működtető, míg a – döntően magántulajdonú – áru- és személyszállító vasúti társaságok piaci alapon, egyenlő versenyfeltételek mellett egymással versenyezve nyújtják szolgáltatásaikat. Ennek érdekében került sor a vasútbiztonsággal, a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságával és a vasúti munkavállalók közül a mozdonyvezetőkkel kapcsolatos szabályozás kialakítására, továbbá tettek lépéseket az áruszállítás teljes, és a vasúti személyszállítás esetében a nemzetközi szolgáltatások liberalizációjára.

Az első vasúti csomag teljes felülvizsgálatára, átdolgozására („Recast”), 2010-2012 között került sor, amelynek eredményeként fogadta el az Európai Parlament és a Tanács az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló 2012/34/EU irányelvet (továbbiakban: irányelv).

Az irányelv részben átalakította a vasúti társaságok részére nyújtott szolgáltatásokat, amely a pályahálózat-használati díj-képzés és számítás szabályait is megváltoztatta, újabb szereplőket, a kiszolgáló létesítményeket és azok üzemeltetőit vont be a szabályozásba, és sok ponton szigorította a piacfelügyeleti hatósággal („vasúti igazgatási szerv”) kapcsolatos függetlenségi feltételeket. Ezáltal olyan jelentős változásokat hozott a vasúti szabályozásba, amely a hazai törvényi szabályozás szintjén is számos jogintézmény újragondolását igényli.

A vasúti törvény jelentős módosításának elsődleges kiváltó oka az irányelv szabályainak átültetése, de ehhez kapcsolódóan számos nemzeti igények által szükségessé tett módosításra is alkalmat adott.

Mindjárt a törvény hatályával kapcsolatban alapvető változás, hogy a jelen módosítás folytán külön törvénybe kerülnek azok a kötőtpályás rendszereket, amelyekről eddig a vasúti törvény rendelkezett, így például a trolibusz kötött pályájának engedélyezése, vagy a sífelvonók. Ezek a rendszerek – bár alapvetően kötőtpályás rendszerek, így mutatnak némi rokonságot a vasúti hálózattal – mégsem tartoznak ide, mivel az uniós szabályozás nagymértékben az ún. nagyvasúti rendszerekre koncentrál, ezért az atipikus kötőtpályás hálózatok esetében több szabály alól kellene felmenteni ezeket, mint amennyi valójában alkalmazható rájuk. Ezért a jelen vasúti törvény a módosítást követően nem tartalmazza sem a trolibusz kötött pályájának engedélyezését, sem a sífelvonót, ezekre külön törvényt célszerű alkotni, amely egyúttal lehetőséget ad arra, hogy az eddig mindenféle jogi szabályozást nélkülöző kedvtelési-turisztikai célú kötőtpályás eszközökre, mint a kézihajtány vagy az ún. sínbicikli, keretszabályokat alkossunk. A gyakorlat azt mutatja, hogy ezekre van igény, és meg is jelentek Magyarországon, ezért – elsősorban a biztonság érdekében – rendezni szükséges a velük kapcsolatos viszonyokat.

További változás, hogy a törvény fogalomrendszerét felülvizsgálva, más logika szerint célszerű csoportosítani a meghatározásokat, így például külön kerültek meghatározásra a vasúti pályákkal kapcsolatos fogalmak vagy a nyílt hozzáféréssel, pályahasználati díjjal, kapacitáselosztással kapcsolatos fogalmak, de külön részbe kerültek a vasútbiztonsággal vagy az átjárhatósággal kapcsolatos fogalmak is. Ez a későbbiekben megkönnyítheti a jövőbeli uniós szabályozás átültetését.

Az irányelv ugyanakkor új kategóriákat vezet be a vasúti szolgáltatások elválasztása terén is, külön szolgáltatási körben kezeli a városi, helyi, térségi és elővárosi rendszereket az országos pályahálózattól és az azon nyújtott szolgáltatásoktól. Emiatt új fogalomként létre kellett hozni a városi szolgáltatást, elválasztva az eddig egy kategóriát képező helyi rendszerektől. Hasonló szétválasztást jelent az eddig a nem fő tevékenységként vasúti áruszállítást végző üzemek köre, amelyek eddig a korábbi szabályozás szerint az ún. saját célú pályahálózatokat alkották. Mivel azonban az irányelv lehetőséget teremt, hogy az egész irányelvi szabályozás alól kivonásra kerüljenek azon ipari üzemek, amelyek „a magántulajdonú ipari létesítmények területén lévő mellékvágányok és vonalak”, ezért indokolt volt ezekre külön fogalmat alkotni. Ez a hazai vasúti szabályozásban régebben használt „iparvágány” kategória lett, amelyekre vonatkozóan alkalmazható az irányelv által biztosított mentesítési lehetőség.

A korábbi szabályozáshoz képest szintén változást jelent, hogy míg a 2005-ös törvény megalkotásakor még a működési engedélyek területi hatályának meghatározását nem földrajzi, illetőleg közigazgatási területi egységek szerint határozta meg, hanem a vasúti szervezet által igénybe vehető, illetőleg működtetett vasúti pályahálózat megjelölésével, addig az irányelv koncepcionális változást hozott ebben a kérdésben is. Az irányelv alapján ugyanis a szolgáltatásokat, ezáltal a működési engedélyeket nem az a vasúti pályahálózat határozza meg, amelyen a szolgáltatás folyik, hanem a fókuszba a szolgáltatás került. Hiszen ugyanazon a pályaszakaszon folyhat akár városi, elővárosi, térségi és országos vasúti forgalom, ezáltal nem lehet a pályahálózatot kizárólag akár egyiknek, akár másiknak minősíteni. Erre tekintettel a működési engedélyek megjelölése, mint például országos vagy városi személyszállító működési engedély a vasúti társaság által végzett szolgáltatásra utal, de nem jelent kizárólagos minősítést a pályahálózatra vonatkozóan.

A törvény ugyanakkor fenntartja a térségi vasúti szolgáltatás fogalmát, biztosítva a települési önkormányzatok szabad társulásán alapuló – az érintett földrajzi terület lakosságának igényeihez jobban igazodni képes – térségi vasúti közszolgáltatás megszervezésének feltételeit is. De

fennmarad az elővárosi személyszállítási szolgáltatás is, amely a városok – így elsősorban a főváros – és agglomerációjuk személyszállítási igényeinek a „hagyományos” vasúti közlekedés (jellemzően: a HÉV) keretében történő kielégítését jelenti a speciális jellegű városi vasúti közlekedéssel szemben (pl.: villamos).

A működési engedélyek szempontjából további változás, hogy a pályahálózat-működtető számára létrehozott ún. pályavasúti engedély kikerült a szabályozásból. Főként azért, mert az irányelv szabályozása vállalkozó vasúti társaságként jelöli a vasúti személy- és áruszállítást végző, valami vontatási szolgáltatás nyújtó társaságokat, ezáltal ilyen uniós kötelezettség nincs. Továbbá a működési engedélyezés során vizsgált négy feltételből kettő a hazai pályahálózat-működtetők esetében felesleges, mivel a pénzügyi teljesítőképesség vizsgálata az országos társaságok (MÁV Zrt. és GySEV Zrt.) esetében értelmetlen, hiszen a pályahasználati díjbevétel mellett jelentős mértékben állam-költségvetési forrásból gazdálkodnak. Kockázatot az engedély eltörlése nem jelent, mivel a biztonsági megközelítésű hatósági kontroll a vasútbiztonsági engedély útján megvalósítható. A polgári jogi felelősségre vonatkozó ún. kárfedezet és a jó hírnévvel kapcsolatos követelmények pedig hasonlóképp vizsgálhatóak a vasútbiztonsági engedélyezés keretén belül is, nem szükséges egy másik engedélyfajtát fenntartani. Ezáltal a pályahálózat-működtetők adminisztratív terhei csökkennek.

Azokban az esetekben, amikor a vasúti tevékenység végzéséhez a törvény nem igényel működési engedélyt, a korábban már bevezetett bejelentés intézményét alkalmazzuk. Ebben a vasúti igazgatási szerv részére történő bejelentéssel adatszolgáltatás történik, ezáltal a hatóság ismeretekkel rendelkezik a vasúti tevékenységet végzőkről, de a tevékenység végzőit nem terheli számos adminisztratív és pénzügyi teher.

Egy új működési engedély-kategória mégis belekerült a törvénybe, mert a közösségi szabályozás csak a piaci viszonyokkal kapcsolatos vállalkozó vasúti társaságokra koncentrált, azonban számos olyan tevékenység van, amely egyértelműen szükségessé teszi a pályahálózaton való közlekedést. Ezek a vasúti pályahálózat fenntartással, karbantartással, felújítással, építéssel kapcsolatos tevékenységek, amelyek olyan építő-, karbantartó gépek mozgását jelenti, amelyek nap mint nap járnak a vasúti pályán. De ide tartoznak a vasúti pálya mérését végző járművek is, ezért mindezek számára lehetőséget kellett biztosítani, hogy önálló tevékenységként jelenjenek meg, mert mindeddig kénytelenek voltak árutovábbító társaságként működési engedélyt kérni. Ezzel az új kategóriával azonban ez az anomália orvosolható, egyúttal ennél a fajta működési engedéllynél kisebb egyszerűsítés, könnyítés is alkalmazásra került.

Az irányelv a pályahálózat-működtetőre vonatkozóan is számos változást hozott, a legfontosabb ezek közül a pénzügyi egyensúly fenntartása, amely az állami költségvetéssel szemben támaszt sokkal szigorúbb feltételt. Az irányelv ugyanis előírja, hogy öt évet meg nem haladó időszakban a pályahálózat-működtető bevételei és a pályahálózatra fordított kiadásai legalább egyensúlyban legyenek. Ez túlmutat az éves költségvetési szemléleten, ezért feltehetően az eddigiektől némiképp eltérő költségvetési tervezést igényel.

A pályahálózattal és az azon nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban további változás, hogy az irányelv meghatároz egy alapvető szolgáltatási csomagot, amelyet kötelezően a pályahálózat-működtető nyújt. A további szolgáltatások között pedig új jogintézményt hoz létre, ez a kiszolgáló létesítmény, valamint a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője. Ez utóbbi – igazodva a valós gyakorlathoz – lehet a pályahálózat-működtető, de lehet akár vállalkozó vasúti társaság és harmadik személy is, hiszen például üzemanyagtöltő berendezést üzemeltethet bármely társaság üzleti alapon, azt a pályahálózat-működtető nem zárhatja ki, nem akadályozhatja az eljutást ezekhez a

létesítményekhez. Ez számos új lehetőséget teremt, tovább növelve a piaci viszonyok terjedését a vasúti ágazatban. Ezekből természetesen a pályahálózat-működtető nincs kizárva, azonban a vasúti igazgatási szerv hatásköre kiterjed annak vizsgálatára is, hogy megvalósul-e a nyílt hozzáférés biztosítása, de arra is, hogy az egyes létesítményekben alkalmazott szolgáltatások, árak megfeleljenek-e a tisztességes verseny feltételeinek.

A korábbi gyakorlattal megegyezően.– mindaddig, amíg létre nem jön a hazai nemzeti vasúti pályahálózat-működtető társaság –fenntartottuk a vasúti pályacapacitás-elosztó szervezetet, amely tapasztalatát felhasználva elláthatja a díjképzés és díjmegállapítás feladatait határozott, az átmeneti rendelkezésekben rögzített ideig. Ezek a szabályok így megmaradtak a törvényi keretek között.

A vasúti járművek esetében a törvényi keretek megteremtése érdekében belekerültek a jogszabályba a karbantartásért felelős szervezetre vonatkozó alapvető rendelkezések is.

A vasúti munkavállalókkal kapcsolatos szabályozás lényegében változatlanul maradt, csak az ún. Mozdonyvezetői Irányelv által megengedett lehetőséggel élve a mozdonyvezető alapképzését követően a munkáltató váltás esetén köteleztük az új munkáltatót, hogy térítse meg a képzési költséget a kiképzés terheit viselő korábbi munkáltató részére. Ennek mértéke az alapképzést követő első 3 évben 100, 3-6 év között 50%, tekintettel arra, hogy a képzés forrásigénye és időigénye is magas. A vasúti munkavállalók képzésével kapcsolatban egy módosítás van a törvényben, az eddigi gyakorlattal szemben, amely szerint a vasúti vizsgabiztosok voltak tanúsító szervként megjelölve, most a – kormányrendeletben kijelölt –Vasúti Vizsgaközpont látja majd el ezt a feladatot, biztosítva, hogy nem egyének, hanem egy szervezettel rendelkező intézmény gyakorolja a közigazgatási szempontból fontos feladatokat.

A piacfelügyeleti tevékenységet ellátó vasúti igazgatási szerv esetében is több új függetlenségi feltétel jelenik meg. A vasúti igazgatási szervnek „szervezetét, pénzügyi döntéseit, jogi felépítését és döntéshozatali funkcióit tekintve függetlennek kell lennie bármely pályahálózat-működtetőtől, díjképzési szervezettől, elosztó szervezettől vagy kérelmezőtől”. *(Ez utóbbi a hazai joggyakorlatban a „kapacitásfoglalásra jogosult” fogalomként került átültetésre)*. Továbbá a szerv működésére, vezetőjére és munkavállalóira is szigorú feltételeket szab, amelynek meg kell felelnie. A törvény azonban követi a jelenlegi gyakorlat szerint jól működő megoldást, azaz a Nemzeti Közlekedési Hatóságon belül, annak részeként működő vasúti igazgatási szerv látja el továbbra is a feladatokat úgy, hogy egyben megfelel az előírt feltételrendszernek.

A közlekedési hatóságra, mint nemzeti vasúti biztonsági hatóságra vonatkozó kodifikációs jellegű változás, hogy a törvényben részletesen szereplő feladatkörök helyett 2016-tól csak a főbb hatáskörök jelennek meg összefoglalóan, mert el kell kerülni azt, hogy bármely uniós szabályváltozás esetén a törvényt kelljen módosítani. Ezek a részlet-szabályok átkerülnek a hatóság statútum-rendeletébe, fél éves átmeneti időt követően.

Végül a törvény végén, a szabályozások esetében az egyes vasúti ágazatban elkülönült csoportokat képviselő egyes rendszerekre vonatkozó kivételeket, mentességeket szabályozza a jogszabály. Ez az irányelv által lehetővé tett kivételek, felmentések lényegében teljes körét felöleli, mint alapkoncepció valósul meg e szabályozásban, hogy amire a közösségi szabályozás – könnyítésként – lehetőséget ad, azzal éljen is Magyarország.

Fentiek alapján összefoglalóan megállapítható a jelen törvénymódosításról, hogy abban a jogalkotói szándék szerint tükröződnek az uniós jogalkotás útján elérni kívánt keretek mellett az átültetés

révén a magyar vasúti hagyományok, a hazai viszonyok fenntartása, a gyakorlat továbbélése a magyarországi vasúti ágazat sikeressége, versenyképességének fenntartása és növekedése, a hazai vasúti ágazat fejlődése érdekében.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az 1. § a törvény tárgyi és személyi hatályáról rendelkezik. A törvény tárgyi hatálya a vasúti közlekedés egészére, így különösen a vasúti közlekedési tevékenységekre, a vasúti közlekedéssel kapcsolatos állami feladatokra terjed ki azzal, hogy a vasúti társaságok által Magyarország területén kívül végzett vállalkozó vasúti tevékenységekre, valamint a pályahálózat-működtető által Magyarország területén kívül a pályahálózat-működtetése érdekében végzett tevékenységekre a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben törvény vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik.

A 2. §-hoz

A § az irányelv 3. cikkében meghatározott fogalmak átültetését szolgálja. A 2. § tartalmazza a vasúti infrastruktúrára, a vasúti tevékenységekre és szolgáltatásokra, a vasúti szervezetekre, a vasúti közlekedés biztonságára és az átjárhatóságra, valamint az általános és egyéb, a törvényben használt fogalmakra vonatkozó értelmező rendelkezéseket. A definíciók magas száma egyfelől az irányelvben található sok (több mint 30) fogalom átültetési (jogharmonizációs) kötelezettségére, másfelől pedig a vasúti szakma sajátos, a köznyelvtől eltérő fogalmi rendszerére vezethető vissza.

A 3. §-hoz

A §-ok tételesen meghatározzák a vasúti közlekedéssel kapcsolatos állami feladatokat, egyúttal kijelölve az állami szerepvállalás határait és a feladat ellátásáért felelős állami szerveket.

Új rendelkezés az országos vasúti pályahálózat fejlesztési stratégia készítésének kötelezettsége, amely rendelkezés az irányelv 8. cikk (1) bekezdésének átültetését szolgálja.

A 4. §-hoz

A vasúti közlekedéssel összefüggő igazgatási és hatósági tevékenységek ellátása állami feladat. E körben feladatot kap a – különböző irányelvek alapján létrehozott és működő – vasúti igazgatási szerv és a közlekedési hatóság. Az irányelvi rendelkezések alapján itt kerülnek rögzítésre az alapvető függetlenségi követelmények is.

Az 5. §-hoz

Az új fogalomrendszer miatt módosítani szükséges a települési önkormányzatok által ellátható feladatok körét, valamint pontosításra kerül, hogy ezek a feladatok az önkormányzatok önként vállalt feladatai.

A 6. §-hoz

A §-ok az irányelv 17-19. és 23-25. cikkeinek átültetését szolgálják. A §-ok a vasúti személyszállítás, az árutovábbítás, a vontatási szolgáltatás és a vasútüzemi tevékenységet segítő vasúti szolgáltatás nyújtását hatósági működési engedélyhez kötik. A működési engedély megszerzésével bizonyítja a vasúti társaság, hogy mint társaság alkalmas a vasúti tevékenység

végzésére. Egy vasúti társaságnak egy működési engedélye van.

A működési engedély megszerzésének feltétele, hogy a vasúti társaság

- vezető tisztségviselője ne legyen büntetett előéletű (jó hírnév megléte),
- rendelkezzen a működéséhez szükséges pénzügyi fedezettel,
- rendelkezzen vasúti közlekedési szakemberekkel,
- az esetleges általa okozott károk tekintetében legyen megfelelő fedezete.

A működési engedélynek területi hatálya van. Akinek országos működési engedélye van, az az ország valamennyi nyílt pályahálózatát használhatja. Akinek térségi, elővárosi, városi, helyi működési engedélye van, az csak az adott pályahálózaton vagy vonalon végezheti a regionális tevékenységét.

A működési engedélyt határozatlan időre adja ki a vasúti igazgatási szerv, azonban a vasúti társaságnak a működése során mindig meg kell felelnie a működési engedélyben meghatározott feltételeknek. Ha egy vasúti társaság a működési engedélyhez szükséges feltételeknek nem tud megfelelni vagy tevékenységét szüneteltetni akarja, akkor lehetőség van a működési engedély felfüggesztésére. Ezen kívül a vasúti igazgatási szerv a működési engedélyt visszavonhatja. A működési engedélyt érintő bármilyen változás esetén a vasúti társaság 15 napon belül köteles a vasúti igazgatási szervet értesíteni. a vasúti igazgatási szerv ezen kívül bármikor hivatalból is vizsgálódhat.

Az irányelv 2. cikk (3) bekezdése alapján bizonyos vasúti társaságok esetében nem szükséges működési engedélyhez kötni a tevékenységük végzését. Mindezek a vasúti társaságok esetében lehetővé kell tenni, hogy működési engedély nélkül végezhessek a tevékenységüket, ezzel együtt a vasúti hatóságok látókörébe is bekerülhessenek, azaz a tevékenységüket mégis kontroll mellett végezzék. Esetükben tehát a tevékenység végzése csupán a hatóságok számára történő bejelentéshez kötött. A bejelentési eljárás részletes szabályai külön jogszabályban kerülnek meghatározásra.

A működési engedélyre és a bejelentésre vonatkozó részletes szabályokat külön miniszteri rendelet tartalmazza.

A 7. §-hoz

A törvény egységesen a műszaki engedély kifejezést használja

- a vasúti építmények engedélyezési eljárásaiban megszerezhető engedélyekre (pl. létesítési, használatbavételi engedélyek),
- a vasúti járművekkel kapcsolatos engedélyezési eljárásokban megszerezhető engedélyekre (pl. típusengedély, üzembehelyezési engedély),
- a vasúti járműveket karbantartó szervezeteket tevékenységéhez szükséges engedélyekre,
- a vasútkazánok és nyomástartó edények vizsgálatát végző személyek és szervezetek működéséhez szükséges engedélyekre.

A műszaki engedélyekre vonatkozó részletes szabályok miniszteri rendeletben kerülnek megállapításra.

Az eddigi rendelkezések közül a trolibusz felsővezeték engedélyezésre vonatkozó rendelkezések kikerülnek a szövegből, mivel arra az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekről szóló törvény fog rendelkezni.

A 8. §-hoz

A 11. § rendelkezéseket tartalmaz azoknak a vasútvonalaknak a tekintetében, amelyek állami tulajdonban vannak. A § (3) bekezdése az irányelv 31. cikk (1) bekezdésének átültetését, míg az (5) bekezdése az irányelv 4. cikk (2) bekezdésének átültetését célozza.

Az országos törzshálózati vasúti pályák működtetéséről a nemzeti vagyonról szóló törvény rendelkezik, így a jelen vasúti törvényben csak az országos vasúti mellékvonalak, valamint az egyéb vasútvonalak működtetéséről kell rendelkezni. Mivel a külön jogszabályban felsorolásra kerülő országos vasúti mellékvonalak is állami tulajdonban vannak, ezért ezek működtetést is olyan szervezet kell, hogy ellássa, amelyben az állam legalább többségi befolyással rendelkezik.

Míg az országos jelentőségű vasútvonalak külön jogszabályban nevesítésre kerülnek (az országos törzshálózati vasúti pályákat a nemzeti vagyonról szóló törvény melléklete sorolja fel, míg az országos vasúti mellékvonalakat a jelen törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet fogja felsorolni), addig minden más vasútvonal az egyéb vasútvonalak közé tartozik, amelyet bárki létesíthet, nincs állami tulajdonban és így működtetést sem kell, hogy állami többségi tulajdonban lévő szervezet lássa el.

A 12-13. §-ok az irányelv 8. cikk (3) bekezdésének átültetését szolgálják. A pályahálózat-működtető a nemzeti infrastruktúrafejlesztési stratégia, valamint az állammal megkötött pályahálózat működtetésére vonatkozó szerződés keretei között készíti el üzleti tervét, amelynek a vasúti pályahálózat üzemeltetésére és fejlesztésére vonatkozó részét a pályahálózatot használó vasúti társaságok részére megismerhetővé kell tenni. Az említett részeket ezek a társaságok véleményezhetik, az észrevételeket a pályahálózat-működtetőnek lehetőség szerint figyelembe kell vennie. Az elutasított vélemények esetében a pályahálózat-működtető az elutasítás indokairól összefoglalót készít, amelyet a honlapján is közzé kell tennie.

A 14-15. §-ok az irányelv 13. cikkének, valamint a 31. cikk (1) bekezdésének átültetését szolgálják. Az irányelv új fogalomként bevezeti az ún. kiszolgáló létesítményeket, amelyekben az irányelv II. melléklet 2-4 pontjaiban meghatározott (jelen törvényjavaslat 2. melléklet 2-4. pontjaiban meghatározott) – ún. járulékos, kiegészítő és mellék- – szolgáltatásokat nyújtják az áru fuvarozó és a személyszállító vasúti társaságok számára.

Korábban az említett szolgáltatásokat kizárólag a pályahálózat-működtetők nyújtották, azonban mára gyakorivá vált, hogy a kiszolgáló létesítmények üzemeltetői vállalkozó vasúti társaságok vagy olyan társaságok, amelyek egyébként sem nem pályahálózat-működtetők sem pedig vállalkozó vasúti társaságnak nem minősülnek (ún. „harmadik típusú”).

Mivel a vasúti piacon folyó verseny és az áru fuvarozó és személyszállító vasúti szolgáltatások színvonala nagymértékben függ az előbb említett járulékos, kiegészítő és mellékszolgáltatásokhoz történő diszkriminációmentes hozzáférés lehetőségétől, ezért szükségessé vált, hogy ne csak a pályahálózat-működtető szolgáltatók, hanem a vállalkozó vasúti és harmadik típusú szolgáltatókra vonatkozóan is megkövetelje az irányelv a kiszolgáló létesítményekben nyújtott szolgáltatásokhoz történő egyenlő feltételekkel történő hozzáférést, a diszkrimináció lehetőségének kizárását.

A 9. §-hoz

A §-al a VII. fejezet cseréje valósul meg.

A 19. § az irányelv 4. cikk (1) és (2) bekezdéseinek átültetését szolgálja. A rendelkezések célja, hogy a közvetlen vagy közvetett állami tulajdonban vagy irányítás alatt lévő vasúti társaságok is függetlenül működhessenek a vasúti piacon, döntéseiket a piac igényeinek figyelembevételével hozzák meg.

A 20. § az irányelv 5. cikkének átültetését szolgálja és célja, hogy a vasúti társaságok működési függetlensége biztosított legyen, ezáltal állami befolyástól mentes, tényleges verseny alakulhasson ki az egyes vasúti szolgáltatások piacán. Az irányelvből fakadó követelmény annak előírása, hogy az Irányelv hatálya alá tartozó vállalkozó vasúti társaságok önállóan határozzák meg működési kereteik alapvető stratégiai elemeit, az üzleti tervüket, ide értve a finanszírozási és befektetési programjukat is.

A § (4) bekezdése – a közösségi irányelvnek megfelelően, ugyanakkor nem taxatív jelleggel – meghatározza azokat az esetköröket, ahol a vasúti társaságok döntési kompetenciája semmilyen körülmények között nem válhat korlátozottá, biztosítva ezáltal a működési függetlenség elvének érvényesülését.

A 21. § az irányelv 6. cikkének átültetését szolgálja. Abban az esetben, ha egy vasúti társaság ún. integrált vasúti társaság, azaz a pályahálózat-működtetői és valamely vállalkozó vasúti társasági feladatot (árufuvarozás, személyszállítás) egyidejűleg is ellát, ebben az esetben – annak érdekében, hogy az integrált vasúti társaság által működtetett pályahálózathoz a hozzáférés diszkriminációmentes legyen – a szabályozás előírja az ilyen integrált társaság esetében, hogy az egyes tevékenységekről külön könyvelést vezessen. A könyvelésnek úgy kell történnie, hogy az nyomon követhetővé tegye a keresztfinanszírozás tilalmának, valamint a pályahálózat-használati díjakból származó jövedelmek és az egyéb üzleti tevékenységekből származó bevételek felhasználásának nyomon követését.

A 22.-24. §-ok a vállalkozó vasúti tevékenységekre vonatkozó alapvető rendelkezéseket tartalmazzák. A vállalkozó vasúti tevékenységek a következők:

- vasúti árufuvarozás,
- vasúti személyszállítás és
- vontatási szolgáltatás nyújtása.

A 24/A. § a kifejezetten országos működési engedéllyel végzett vállalkozó vasúti tevékenységekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

A 10. §-hoz

A § meghatározza, hogy a vasúti közlekedéssel kapcsolatban milyen szerződések megkötésére kerül, illetve kerülhet sor az állami és a különböző vasúti társaságok között. Ezen kívül meghatározásra kerülnek azok az állami szervek is, amelyek a szerződések megkötéséért felelősek.

Az állami tulajdonú vasúti pályahálózat tekintetében az állam nevében a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) és az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével köti meg a vagyonkezelési szerződést. A másik szerződő fél lehet:

- pályaműködtető vagyonkezelő:
 - o pályahálózat-működtető,
 - o integrált vasúti társaság (amely egyszerre pályahálózat-működtető és vállalkozó vasúti társaság is),

- nem pályaműködtető vagyonkezelő:
 - o központi költségvetési szerv,
 - o az állam 100%-os tulajdonába tartozó más gazdasági társaság.

A § meghatározza továbbá a tulajdonosváltás esetét, rögzíti, hogy az állam nevében az MNV Zrt. gyakorolja a tulajdonosi jogokat, rendezi továbbá a vagyonkezelés keretében átadásra kerülő vagyon rendezésével és a nyilvántartások egységesítésével összefüggésben alkalmazandó eljárásoknak a szerződésekben történő rendezésének kérdését.

A további §-ok az irányelv 8. és 30. cikkeinek rendelkezései átültetését szolgálják. Az irányelv alapján a Magyar Állam feladata, hogy öt éves időszakon belül biztosítsa, hogy az állami tulajdonú vasúti pályát működtető pályahálózat-működtető ne adósodjon el, azaz bevételei (állami támogatás, az árufuvarozó és személyszállító vasúti társaságok által fizetett pályahasználati díj és az egyéb bevételek) ötéves perióduson belül kiegyenlítsék a pályahálózat-működtetőnek a pályaműködtetéssel kapcsolatban keletkezett költségeit, ráfordításait. Ennek a feladatnak a végrehajtása érdekében az állam a pályahálózat-működtetővel szerződést köt, amelynek tartalmát a törvényben kell meghatározni.

Mivel a költségvetés évente kerül megállapításra és elfogadásra, ezért a szerződést évente felül kell vizsgálni és szükség esetén módosítani kell. Az irányelv előírásainak megfelelően a szerződés tervezetét a pályahálózat-működtető a honlapján közzéteszi és arra bárki észrevételt tehet. A szerződés teljesítéséről a tárgyévét követő év első negyedévének végéig a miniszter és az államháztartásért felelős miniszter a Kormány részére beszámolót készít.

A határforgalmi egyezményekre vonatkozó rendelkezések az irányelv 14. cikkének átültetését szolgálja, az uniós, illetve a szomszédos országokkal megkötött határforgalmi egyezmények tartalmára vonatkozóan:

- a határforgalmi egyezmények nem tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek a vállalkozó vasúti társaságok közötti hátrányos megkülönböztetésre vezetnek,
- nem uniós országgal kötendő szerződés esetén az Európai Bizottságot értesíteni kell, a bizottság pedig bizonyos esetekben megtilthatja a szerződés megkötését, a tárgyalások folytatását,
- a határforgalmi egyezménynek összhangban kell lennie az uniós joggal, és nem veszélyezteti az Unió közlekedéspolitikájának a tárgyát és célját.

A 11-12. §-hoz

A nemzeti szabályok alatt az egynél több vasúti társaságra kötelező vasútbiztonsággal kapcsolatos rendelkezések értendők. E szabályoknak összhangban kell lennie az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett, mindenkor hatályos közös biztonsági módszerekkel és közös biztonsági célokkal. Tekintettel e szabályok speciális műszaki jellegére a törvény a miniszter feladatkörébe utalja a szabályok megalkotását.

A törvény ezen kívül külön eljárási követelményeket is megfogalmaz az EGT más államainak vasúti társaságai érdekében új nemzeti vasútbiztonsági szabályok bevezetése esetére.

A törvény ezen kívül felhatalmazza a vasúti társaságokat, hogy a nemzeti vasútbiztonsági szabályok keretei között maguk állapítsák meg a saját biztonsági követelményeiket. Ezeket a vállalati szabályzatokat (utasításokat) a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

A vasúti közlekedés biztonságát a nemzeti szabályok mellett a vasúti forgalmi szabályok szavatolják. Itt is van lehetőség a pályahálózat-működtetők számára, hogy a miniszteri rendeletek adta keretek között a saját pályahálózatuk forgalmi sajátosságaira tekintettel további, kiegészítő forgalmi lebonyolítási szabályokat írjanak elő, amelyeket értelem szerűen a vasúti pályahálózatot használó vasúti társaságoknak is be kell tartaniuk. Ezeket a szabályokat (utasításokat) szintén a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

E a vasúti társaságoknak a vasúti közlekedés biztonságának fenntartásával kapcsolatos jogaira, illetőleg kötelezettségeire vonatkozó alapvető szabályok is módosításra kerültek. A törvény alapelveként rögzíti, hogy a vasúti társaságok a vasúti közlekedés biztonságának fenntartása érdekében együttműködésre kötelesek. Az együttműködés kiterjed a vészhelyzet elhárításhoz szükséges intézkedésekre is.

A módosítás a fenti rendelkezések módosításait tartalmazza.

A 13. §-hoz

A vasúti közlekedés biztonsága érdekében vasúti járművek csak a megfelelő üzembehelyezési hatósági eljárást követően, üzembehelyezési engedély megszerzése után vehetnek részt a vasúti közlekedésben.

A § ezen kívül új rendelkezésként meghatározza a közlekedési hatóság alapvető feladatait a vasúti járművek gyártását, javítását végzők, valamint a vasúti járművek karbantartását, illetve vizsgálatát végző szervezetek tekintetében.

A 14. §-hoz

E § tartalmazza a vasúti pálya tulajdonjogára vonatkozó új szabályokat. A korábbi felesleges rendelkezések az új szabályozásban már nem jelennek meg.

A 15. §-hoz

A tulajdonosnak a dolog használatára vonatkozó joga közérdekből korlátozható. Ilyen korlátozást tartalmaz a jelen § is, amely – tűrési kötelezettség meghatározásával – lehetővé teszi a vasúti pályát működtető vasúti társaság számára, hogy a pályák mellett fekvő ingatlanokon a vasúti közlekedést, illetőleg annak biztonságát elősegítő eszközöket helyezzen le, és a szabad kilátást akadályozó fákat, cserjéket, stb. eltávolítsa. Az elhelyezés, a javítás és a karbantartás a környezet- és természetvédelmi érdek figyelembevételével történhet. Az ingatlan tulajdonosát (használóját) az ingatlan rendeltetésszerű használatának akadályozása miatt a polgárjog szabályai szerint – az akadályozás mértékének megfelelő – kártalanítás illeti meg.

A 16. §-hoz

A § a vasúti infrastruktúra létesítésével kapcsolatos alapvető szabályokat állapítja meg. Főszabályként a pályahálózat létesítése a pályahálózat-működtető feladata, azonban Magyarországon az uniós forrásból megvalósuló fejlesztéseket nem a pályahálózat-működtető, hanem a NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (a továbbiakban: NIF Zrt.), a törvény szóhasználatában, mint ún. fejlesztési közreműködő látja el, míg a GSM-R rendszer-hálózat létesítését NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt., mint ún. GSM-R fejlesztő végzi. A közöttük és a pályahálózat-működtető közötti viszony alapvető szabályai törvényi szinten kerülnek

rögzítésre.

A 17. §-hoz

Az irányelv 26-54. cikkek átültetését szolgálja. Az irányelv rendelkezései a korábbi irányelvek szövegéhez képest olyan nagy mértékben megváltozott, hogy a jogharmonizáció kizárólag a XII. fejezet teljes cseréjével valósulhat meg.

A fejezet rendelkezései tartalmazzák a vasúti infrastruktúra kapacitás elosztására, az infrastruktúra használatáért fizetendő díj képzésére, valamint a nem független pályahálózat működtető esetén alkalmazandó speciális eljárásokra vonatkozó új rendelkezéseket.

A 18. §-hoz

A 68/H § azt szabályozza, hogy a mozdonyvezető képzésének igen magas költségét viselő társaságnak – munkahelyváltás egyes eseteiben – az új munkáltató fizesse meg a képzési költséget, 3 éven belül a képzés igazolt költségének teljes, 3-6 éven belül a fele összegét.

A 19. §-hoz

A 69. § a vasúti igazgatási szerv feladatait sorolja fel. Az irányelv rendelkezéseinek megfelelően megjelennek mind az engedélyező hatóság („licencing authority”), mind pedig az igazgatási szervezet („regulatory body”) feladatai.

A 70-72 § az irányelv 55. cikk (3) bekezdésének átültetését szolgálják, amely a vasúti igazgatási szervre vonatkozó szabályozás. A vasúti igazgatási szerv független működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a szerv vezetője megfelelő eljárás szerint kerüljön kinevezésre, valamint a szervezet és a munkavállalók feletti vezetői jogok biztosítása érdekében a vezető számára biztosítva legyenek a megfelelő hatáskörök.

A vasúti igazgatási szerv vezetőjét a miniszterelnök nevezi ki, nem utasítható és csak meghatározott esetben hívható vissza. Ezen kívül szakmai és összeférhetetlenségi elvárásoknak is meg kell felelnie.

A 73-75 § az irányelv 55. cikk (3) bekezdésének átültetését szolgálja, amely a vasúti igazgatási szerv független működéséhez további nélkülözhetetlen szabályokat rögzít, hogy a vasúti igazgatási szerv köztisztviselője is megfelelően bizonyos szakmai és összeférhetetlenségi elvárásoknak, amelyeket törvényi szinten szükséges rögzíteni.

A 76-79 §-ok a vasúti igazgatási szerv valamennyi eljárására irányadó közös szabályokat állapítják meg. A kérelemre indult eljárásért díjat kel fizetni, amelyeket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-a alapján rendeletben állapít meg a miniszter az államháztartásért felelős miniszterrel közösen. A vasúti igazgatási szerv ügyintézési határideje az irányelv 55. cikk (9) bekezdésében meghatározottak szerint került megállapításra. A vasúti igazgatási szerv – az Irányelv 55. cikk (8) bekezdésében meghatározottak szerint – a vasúti piac valamennyi érintett szereplőjétől kérhet be információt munkája hathatós elvégzése érdekében. A törvénymódosítás ezen kívül meghatározza a vasúti szerv ellenőrzési eljárására vonatkozó alapvető szabályokat.

A 79/A § az irányelv 57. cikk (8)-(9) bekezdéseinek átültetését szolgálja. A § a vasúti igazgatási szerv együttműködésének alapvető szabályait állapítja meg, mind a más EGT-államban működő vasúti igazgatási szervek, mind az Európai Bizottság, mind pedig az Európai Vasúti Ügynökség vonatkozásában. Az együttműködés eredményeként uniós szinten fejlődhet a vasúti igazgatási szervek működése, valamint az együttműködés elősegíti a „best practice” (a legjobb gyakorlat) elterjedését.

A 79/B-79/D §-ok az irányelv 56. cikk (1) bekezdésének átültetését szolgálják. A §-ok a vasúti igazgatási szerv hatáskörébe utalják a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés biztosításával

kapcsolatos jogviták eldöntését.

A jogvitás eljárás kezdeményezésére jogosultak:

- a pályahálózat-működtető vagy a VPSZ eljárásával, döntésével szemben a hozzáférésre jogosultak, míg
- a VPSZ eljárásával, döntésével szemben nem független pályahálózat-működtető.

Tekintettel arra, hogy a vasúti közlekedés működőképességének fenntartása miatt kiemelkedő érdek fűződik a nyílt hozzáféréssel kapcsolatos jogviták gyors rendezéséhez, a törvény határidőt állapít meg az eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésére. A kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőt a törvény a jogsértésről való tudomásszerzéstől számított 15 napban állapítja meg.

A törvény a kérelem előterjesztésére – a jogsértés megtörténtétől számított – 3 hónapos objektív határidőt is megállapít, amelynek elmulasztása esetén a kérelem akkor sem terjeszthető elő, ha a jogsértés a három hónap elteltét követően jutott az eljárás megindítására jogosult tudomására.

A kapacitás-elosztással kapcsolatos eljárási szabálysértés esetén előterjeszthető kérelem esetében a 15 napos határidőt az üzemi menetrend-tervezet közzétételi időpontjától kell számítani.

A törvény meghatározza a kérelem alapvető tartalmi elemeire, valamint az ahhoz csatolandó dokumentumokra vonatkozó – a Ket.-hez képest eltérő – szabályokat. A kérelem előterjesztésével egyidejűleg meg kell fizetni az igazgatási-szolgáltatási díjat is. A törvény tartalmazza a jogvitás eljárás Ket.-hez képest – annak felhatalmazása alapján megállapított – eltérő rendelkezéseket. A törvény taxatív módon meghatározza, hogy a vasúti igazgatási szerv milyen határozatokat hozhat a nyílt hozzáférés biztosításával kapcsolatosan előterjesztett jogvitás eljárásban. A törvény lehetőséget biztosít arra, hogy a vasúti igazgatási szerv a törvényben meghatározott jogkövetkezményeket egymás mellett alkalmazza.

A törvény meghatározza továbbá a vasúti igazgatási szerv által alkalmazható ideiglenes intézkedések körét. A vasúti igazgatási szervnek az ideiglenes intézkedést elrendelő határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, azonban az ügyfél a határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül halasztó hatályú jogorvoslati kérelmet terjeszthet elő. A bíróság a kérelem tárgyában 15 napon belül nemperes eljárásban, végzéssel dönt.

A 79/E – 79/F §-ok az irányelv 56. cikkének átültetését szolgálják. E §-ok szabályozzák a vasúti igazgatási szervnek a vasúti közlekedési piac felügyeletével kapcsolatos jogkörét, illetve feladatait.

A piacfelügyeleti tevékenység általános értelemben azt jelenti, hogy a vasúti igazgatási szerv a piaci szereplők tevékenységét egészben vagy részletében megvizsgálja, és feljogosítottságának keretei között intézkedéseket foganatosít vagy az erre illetékes szervhez jelzéssel szolgál.

Miután a Gazdasági Versenyhivatal az általános versenyhatósági feladatokat látja el, a vasúti közlekedésre vonatkozó erősen szakmai jellegű szabályozásra tekintettel indokolt volt – a vasúti közlekedés sajátosságait figyelembe véve – speciális piacfelügyeleti jogköröket biztosítani a vasúti igazgatási szerv számára.

A törvény a piacfelügyeleti intézkedések érvényesülése érdekében szigorú szankciórendszer alkalmazására jogosítja fel a vasúti igazgatási szervet, amely – végső esetben – a vasúti társaság működési engedélyét is visszavonhatja.

A vasúti igazgatási szerv tevékenysége ellátása érdekében jogosult a vasúti piac szereplőitől információkat kérni.

Fontos garanciális szabály, hogy a vasúti igazgatási szerv legalább kétfévente egyeztetést folytat a vasúti áru- és személyszállítási szolgáltatások igénybevevőinek képviselőivel, érdekképviselői szerveikkel, hogy megismerje a vasúti piacra vonatkozó álláspontjukat.

A 79/G § szerint a vasúti igazgatási szerv a vasúti közlekedés piacán folyó hatékony verseny

fenntartása érdekében a törvényben meghatározottak szerint köteles együttműködni az általános versenyhatósági feladatokat ellátó Gazdasági Versenyhivatallal.

A 80 – 80/B §-ok szabályozzák a közlekedési hatóságnak a vasúti közlekedéssel kapcsolatos hatásköreit. Jelenleg a feladatok részletes felsorolásával, de 2016. január 1-vel csak általános jelleggel, mivel – más közlekedési ágazatokhoz hasonlóan – külön jogszabályban, a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló kormányrendeletben történik („statútum-rendelet”).

A törvény értelmében a közlekedési hatóság kérelemre indult eljárásáért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni.

A vasúti létesítmények engedélyezésére vonatkozó hatósági határozatok speciális műszaki jellegű vonatkozásaira tekintettel a törvény a Ket.-hez képest – annak 15. § (3) bekezdésében foglalt felhatalmazása alapján – differenciáltabban szabályozza az ügyfél fogalmát ezen eljárások esetében. A vasúti közlekedés dinamikus fejlesztéséhez fűződő kiemelkedő társadalmi érdekre tekintettel szükséges volt biztosítani a törvényben a vasúti létesítmények engedélyezésével kapcsolatos közigazgatási eljárások rövid időn belül történő befejezésének lehetőségét.

Ennek megfelelően – minden esetben a Ket. felhatalmazása alapján – a törvény az eljárás gyorsítására vonatkozó rendelkezéseket állapít meg az érintettek jogorvoslati jogának biztosítása mellett.

A vasútbiztonsági célok teljesülésének vizsgálata érdekében – a vasútbiztonsági irányelv előírásának megfelelően – a közlekedési hatóság minden év szeptember 30-áig a vasútbiztonsági hatósági feladat- és hatáskörben külön jogszabályban meghatározott tartalommal éves jelentést tesz közzé.

Irányelvi előírásra tekintettel is a közlekedési hatóság a vasútbiztonság körébe tartozó feladatait nem ruházhatja át, és annak elvégzésére más szervezetet – közigazgatási szerv kivételével – nem kérhet fel.

A közlekedési hatóság a biztonsági hatósági feladatai végrehajtása során bármikor kérheti a pályahálózat-működtetők, vállalkozó vasúti társaságok vagy más minősített testületek műszaki-technikai segítségnyújtását.

A 80/C § szerint a mozdonyvezetői irányelv által bevezetett új intézmények, mint az engedély és a tanúsítvány, illetve az egységes egészségi és szakmai alkalmasságra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése a közlekedési hatóság feladata. Feladatának ellátásához szükségessé vált a vonatkozó jogszabályban meghatározni a feladat- és hatásköröket, a kapcsolódó hatósági adminisztratív feladatokat, illetve rendelkezni a személyes adatok kezeléséhez való jogosultságról.

A képzést és vizsgáztatást, illetve az egészségi alkalmasság vizsgálatát és véleményezését végző személyek nyilvántartását a közlekedési hatóság vezeti. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infótv.) 4. § (1) bekezdése szerint személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul vagy

b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).

Az Infótv. rendelkezéseinek értelmében a nyilvántartás vezetéséhez törvényi felhatalmazás szükséges.

A § lehetőséget teremt arra, hogy a közlekedési hatóság az általa kezelt adatokat a külföldi hatóságok – különösen az Európai Bizottság és annak szervei, a más EGT-államokban külföldi működő vasútbiztonsági hatóságok, valamint a más EGT-államokban működő balesetvizsgáló szervezetek – megkeresése esetén továbbítsa. Ennek törvényi kereteit a Ket. és az Avtv. együttesen

teremti meg. Az EGT-államokba történő adattovábbítást az Infötv. 8. § (4) bekezdése belföldi adattovábbításnak tekinti, amely adattovábbításra a Ket. 26. §-a alkalmazandó.

A 80/D § a közlekedési hatóság eljárásaiban hozott határozatok végrehajthatóságáról és a fellebbezés lehetőségéről rendelkezik. A hatóság elsőfokú határozatát közegészségügyi, járványügyi, munkaügyi, munkavédelmi, környezet- vagy természetvédelmi okból, továbbá a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítása érdekében fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja. A kiemelt jelentőségű ügynek nyilvánított vagy jogszabályban közérdekűnek minősített vasúti pálya esetében a közlekedési hatóság, mint építésügyi hatóság eljárásában hozott engedélye (például: létesítési, használatbavételi engedély) fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

A 80/E § a közlekedési hatóság által igénybe vehető szakértőkre vonatkozó alapvető szabályokat tartalmazza. A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 3. és 7. §-ai szerint kizárólag törvényben vagy eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendeletben lehet rendelkezni arról, hogy az adott tevékenység csak engedély birtokában/bejelentést követően kezdhető meg. Tehát, amennyiben a szakértő igénybevételére vonatkozóan van jogszabályi rendelkezés, úgy a szakértő engedélyezését/bejelentésére irányuló alapvető követelményt törvényi szinten kell elhelyezni. A részletszabályozás továbbra is a végrehajtási jogszabályokban jelenik meg. A 80/F § a vasúti járművek üzembe helyezésére vonatkozó, az általános rendelkezésektől eltérő szabályokat tartalmazza az ügyintézési határidők tekintetében.

A 80/G – 80/I §-ok a közlekedési hatóság ellenőrzési feladatait határozzák meg a vasúti építmények, a járművek, a vasúti munkavállalók, a veszélyes áru vasúti fuvarozása, a vasútbiztonsági tanúsítvány és engedélyek, a vasúti közlekedés biztonságával és a vasúti forgalom lebonyolításával kapcsolatos szabályok tekintetében. A §-ok rendezik továbbá azt a szankciórendszert, amellyel a közlekedési hatóság a jogkövető magatartást kikényszerítheti. A szankciók akár együttesen is, illetve ismételten is alkalmazhatóak.

A 80/J – 80/L § szabályozása szerint a vasúton közlekedtetett veszélyes anyagok (árúk) szállításának ellenőrzéséért a vasúti közlekedési hatóság (Nemzeti Közlekedési Hatóság) és a katasztrófavédelmi hatóság a felelős. A katasztrófavédelmi szerveknél felhalmozódott tapasztalatok, valamint a veszélyes anyagok (árúk) szállításának egységes szemléletmód szerinti kontrollálása szükségessé teszi, hogy e szállítások ellenőrzésében a katasztrófavédelmi hatóság önállóan is részt vegyen.

A veszélyes anyagok (árúk) tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik a legtöbb és legalaposabb információval, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek elleni védekezésért is a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik feladatkörrel és hatáskörrel, valamint a védekezéshez szükséges eszközrendszerrel.

A 80/M-80/O § a módosításban az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben foglaltaknak megfelelően pontosan szabályozza

- a közlekedési hatóság és a vasúti igazgatási szerv által kezelhető adatok körét,
- az adatkezelés célját, illetve feltételeit,
- az adatok megismerhetőségét,
- az adatkezelés időtartamát.

A 80/P § meghatározza az üzleti titok megtartására vonatkozóan a vasúti igazgatási szervre és a közlekedési hatóságra, valamint azok alkalmazottaira irányadó – a Ket-hez képest eltérő – rendelkezéseket.

Az eltérő szabályok, mentességek szabályozása

A 85 – 85/B §-ok az iparvágányok esetében határozzák meg az általánostól eltérő szabályokat. Az irányelv I. melléklete kimondja, hogy a vasúti infrastruktúrának nem része, így az irányelv hatálya nem terjed ki a magántulajdonú szárnyvonalakra és mellékvágányokra. Az irányelv (11) preambulum-bekezdése pedig ehhez kapcsolódóan kimondja, hogy mivel a magántulajdonú szárnyvonalak és mellékvágányok, mint például a magántulajdonú ipari létesítmények területén lévő mellékvágányok és vonalak, nem képezik az irányelvben meghatározott vasúti infrastruktúra részét, az ilyen pályahálózatok működtetői nem tartoznak az irányelv által a pályahálózat-működtetők számára előírt kötelezettségek hatálya alá. Hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon, tulajdonosuk kiletétől függetlenül biztosítani kell azonban a hozzáférést a szárnyvonalakhoz és mellékvágányokhoz, ha arra a szállítási szolgáltatások nyújtása szempontjából kulcsfontossággal bíró kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés miatt van szükség, és ha azok egynél több végfelhasználót szolgálnak vagy szolgálhatnak ki. Az iparvágány fogalmát ismerte és használta a vasutakról szóló 1968. évi IV. törvény, az azt felváltó, a vasutakról szóló 1993. évi XCV. törvény, sajnálatosan azonban ezen utóbbi törvényt hatályon kívül helyező a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény már nem emelte át ezt a fogalmat, míg a gyakorlati életben az iparvágány-fogalom tovább élt.

A 85/C-85/E §-ok a saját célú vasúti pályahálózatok esetében határozzák meg az általánostól eltérő szabályokat. Az irányelv 2. cikk (3) bekezdés d) pontja alapján azon magántulajdonban levő vasúti infrastruktúra vonatkozásában, amelyet kizárólag az infrastruktúra tulajdonosa használ saját áruszállítási műveletekre, nem kell alkalmazni a nyílt hozzáférésre, a kapacitás-elosztásra és a hálózat-hozzáférési díjakra, valamint a Hálózati Üzletszabályzat készítésére vonatkozó rendelkezéseket.

Ezen kívül az irányelv 2. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján azok a vállalkozások vonatkozásában, amelyek csak olyan, magántulajdonban levő vasúti infrastruktúrán nyújtanak árufuvarozási szolgáltatást, amelyet kizárólag az infrastruktúra tulajdonosa használ saját áruszállítási műveletekre, nem kell alkalmazni a működési engedélyezésre vonatkozó rendelkezéseket sem.

A 85/F § a nagyvasúti pályahálózattól elkülönült, keskeny nyomtávú vasúti pályahálózaton végzett vasúti tevékenységekre vonatkozóan tartalmazza az eltérő szabályokat. Magyarországon az 1870-es évektől indult meg a kisvasutak építése. Korábban az iparosodás időszakában fontos szerepet játszottak a teherszállításban, az erdei fakitermelés, és a bányászati tevékenységek fuvarozási szintű támogatásában. Mára már ezen feladatuk csaknem teljesen eltűnt, azonban szerepük immár a turizmus, a szabadidő minőségi eltöltése terén egyre inkább felértékelődik.

Az irányelv 2. cikkében található rendelkezések közül több is lehetőséget biztosít a kisvasutak mentesítésére mind a nyílt hozzáférés, mind a kapacitáselosztás, hálózat-hozzáférési díjképzés és Hálózati Üzletszabályzat készítési kötelezettség alól, mind pedig a működési engedélyezési eljárások alól. Az irányelv rendelkezései a következők: a 2. cikk (1) bekezdése, (2) bekezdése a) és c) pontja, (3) bekezdése a) pontja, valamint a (4) bekezdése.

A 85/G § a múzeumvasutak esetében határozza meg az általánostól eltérő szabályokat. A múzeumvasút az irányelv ugyanazon rendelkezései alapján mentesíthető, mint a kisvasutak, de lényeges különbség a kisvasutakhoz képest, hogy a múzeumvasút pályahálózata normál nyomtávú. A múzeumvasutaknak is a turizmus és a szabadidő minőségi eltöltésében van szerepük. A múzeumvasútra példa a Skanzenvasút, a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum vasútja.

A 85/H § a városi és elővárosi pályahálózatra vonatkozó eltérő rendelkezéseket tartalmazza. A nyílt hozzáférés, a kapacitáselosztás és a díjképzés alól az irányelv 2. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján van lehetőség.

A 85/I-85/M §-ok a felszín alatti vasúti pályahálózatra vonatkozó eltérő rendelkezéseket tartalmazzák. A rendelkezések megteremtik az ún. felszín alatti vasút-létesítési jogot. A jogintézmény egyebekben nem új keletű, az már a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvényben is szerepelt, ugyanezzel a szabályozással.

A „tram-train”, új, e javaslatban bevezetésre kerülő magyar elnevezéssel vasút-villamos egy újfajta közlekedési mód, amelynek magyarországi megjelenése hamarosan várható. A tram-train lényege, hogy a városi villamoshálózatot és a nyílt hozzáférésű nagyvasúti pályahálózatot a speciális tram-train vasúti jármű egyszerre képes használni. A 85/N § célja annak egyértelműsítése, hogy a tram-trainnel végzett személyszállítási szolgáltatás csak a nem nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetővel megkötött szerződés esetében nyújtható.

A 85/O § a stratégiai jelentőséggel nem bíró vasúti pályahálózatokra vonatkozó eltérő rendelkezéseket tartalmazza és az irányelv 2. cikk (4) bekezdésének átültetését szolgálja.

A 85/P – 85/Q §-ok a Magyar Honvédség által használt iparvágányokra, valamint a GYSEV Zrt.-re és az FHÉV Zrt.-re vonatkozó eltérő rendelkezéseket tartalmazzák.

A 23- 24. §-hoz

A 21. § az átmeneti, a 22. § a felhatalmazó rendelkezéseket tartalmazza.

A 25. §-hoz

A § a jogharmonizációra vonatkozó rendelkezést, az ún. megfelelési záradékot tartalmazza.

A 26-257. §-hoz

A § a mellékletekről, valamint egyes §-ok hatályvesztéséről rendelkezik.

A 28-30. §-hoz

A § a hatálybalépítéssel kapcsolatos rendelkezéseket, valamint a törvény módosítás saját uniós megfelelési záradékát tartalmazza.

2015. évi törvény

a vasútnak nem minősülő egyéb kötőttpályás közlekedésről

Az Országgyűlés a turisztikai, kedvtelési és sportolási célú, valamint a közlekedési rendszerekhez kapcsolódó, vasútnak nem minősülő egyéb kötőttpályás hálózatokra és a rajta folytatott tevékenységekre vonatkozóan a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A törvény hatálya

1. § A törvény hatálya

- a) a Magyarország területén található, vasútnak nem minősülő egyéb kötőttpályás közlekedési rendszerekre, a vasútnak nem minősülő egyéb kötőttpályás közlekedési tevékenységekre, valamint az azzal összefüggő jogokra és kötelezettségekre,
- b) a Magyarország területén folytatott vasúti egyéb kötőttpályás közlekedést működtető, illetve az abban részt vevő természetes személyekre és szervezetekre,
- c) a trolibusz kötött pályájának engedélyezésére és a létesítésével összefüggő jogokra és kötelezettségekre

terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában:

- 1. *alsó kötélvezetésű sífelvonó*: olyan sífelvonó, amely kötélzete két végpont között a vontató oldalon alátámasztás nélkül van kifeszítve, amelynél a kötél haladási magassága legfeljebb a talajszinttől számítva 120 cm;
- 2. *egyéb kötött pálya*: a vasútnak nem minősülő egyéb kötőttpályás közlekedési rendszer működéséhez szükséges szerkezet, illetve földterület, valamint az azt hordozó és mozgásirányát meghatározó tartószerkezet;
- 3. *egyéb kötőttpályás közlekedési rendszer*: a sikló, a sífelvonó, a függővasút (libegő) és a turisztikai hajtány;
- 4. *egyéb kötőttpályás közlekedési tevékenység*: az egyéb kötött pálya üzemeltetője által saját maga részére vagy más részére díj ellenében végzett személyszállítás vagy áruszállítás, valamint kedvtelési vagy turisztikai célú közlekedési tevékenység;
- 5. *egyéb kötött pálya üzemeltetése*: az egyéb kötött pálya, valamint annak működéséhez szükséges eszközök üzem- és forgalombiztos-állapotban tartása, folyamatos működésének biztosítása és műszaki felügyelete;
- 6. *egyéb kötött pálya üzemeltetője*: az a természetes személy vagy szervezet, amely az egyéb kötött pálya üzemeltetését végzi;
- 7. *egyéb kötött pályás üzemvezető*: az a természetes személy, aki az egyéb kötőttpályás közlekedési rendszer előírás szerinti szabályos és biztonságos üzemeltetéséért, karbantartásáért, felülvizsgálataért, valamint vészhelyzet esetén az utasok kimentéért felelős;
- 8. *függővasút*: olyan személyszállításra vagy teherszállításra alkalmas közlekedési eszköz, amelynél a talajszint felett elhelyezett tartószerkezeten álló, mozgó vagy ezek kombinációjából épített kötélzeten, vagy merev pályán kabinok vagy székek vannak felfüggesztve, amelyeknek a mozgását a kötélzetek biztosítják;

9. *felső kötélvezetésű sífelvonó*: olyan sífelvonó, amelynek kötele két végpont között több támaszon fut, és minden esetben vonszoló szerkezet közbeiktatásával vontatja a használókat. Jellemzően szilárd alapozással rendelkezik, helyéről nem mozgatható el. A szállító kötel olyan magasan van vezetve, hogy a terheletlen vonszoló berendezés legalsó pontja a terepszinttől, illetve az adott terület átlagos hóvastagságnak felső szintjétől legalább 2 m magasságban van;

10. *hajtány*: olyan három vagy négykerekű vasúti jármű, amelyet gépi vagy emberi erővel hajtanak meg;

11. *sikló*: olyan közlekedési eszköz, amelynél a jármű talajra lefektetett sín pályákon saját kerekein mozog, úgy, hogy a jármű önerejéből haladni egyébként nem képes, vontatását egy vagy több kötel végzi, amelynek hajtó gépezete nem a jármű, hanem a pálya szerkezetének tartozéka;

12. *sífelvonó*: olyan sportolást elősegítő alsó- vagy fej feletti (felső) kötélvezetésű közlekedési eszköz, amely az utasokat oszlopokra felfüggesztett vontató függeszték, vagy a szállítókötélre kapcsolható vontató elem, berendezés segítségével, jármű nélkül, kötéllal vontatja;

13. *szervezet*: a jogi személy és az egyéni vállalkozó;

14. *trolibusz kötött pályája*: a trolibusz elektromos energiaellátását és forgalmának szabályozását biztosító közlekedési célú rendszer, különösen a munkavezeték, föld- és légtápkábeleket, összekötő kábeleket, jelző- és biztosítóberendezéseket;

15. *turisztikai hajtány*: olyan három vagy négykerekű egyéb kötőtpályás jármű, amelyet emberi erővel hajtanak meg. A turisztikai hajtány a turisztikai kézi hajtány és a turisztikai sínbicikli (lábhajtány). Turisztikai kézi hajtány az a turisztikai célból – tehát nem a vasúti pályafelügyelet ellátása, vagy a vasútvonalak állapotának ellenőrzése céljából – üzemeltetett hajtány, amelyet a jármű vezetője, utasa kézi erővel hajt meg. Turisztikai sínbicikli (lábhajtány) az a turisztikai célból üzemeltetett hajtány, amelyet a jármű vezetője, utasa lábbal hajt meg.

3. Az egyéb kötőtpályás közlekedés igazgatásának szervezete

3. § Az egyéb kötőtpályás közlekedéssel összefüggő igazgatási és hatósági tevékenységet a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter), valamint a vasúti közlekedési hatóság (a továbbiakban: közlekedési hatóság) látja el.

II. FEJEZET

4. Idegen ingatlan használata

4. § (1) Az egyéb kötött pálya létesítéséhez az ingatlan tulajdonosának írásbeli hozzájárulása vagy az egyéb kötött pályát üzemeltető szervezet és az ingatlan tulajdonosa közötti szerződés szükséges.

(2) Az ingatlan tulajdonosa – a trolibusz kötött pályájának létesítéséből fakadó közérdekre tekintettel – köteles túrni az igénybevételt.

(3) Ha az egyéb kötött pálya létesítése a nemzeti vagyonról szóló törvényben meghatározott országos törzshálózati vasúti pályát érinti, az (1) bekezdésben meghatározottakon túl a pályahálózat-működtető és a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) írásos hozzájárulása, vagy az egyéb kötött pályát üzemeltető szervezet és pályahálózat-működtető vagy a MNV Zrt. közötti szerződés is szükséges.

(4) Ha az egyéb kötött pálya létesítése vasúti pályát érint, az (1) bekezdésben meghatározottakon túl a pályahálózat-működtető írásos hozzájárulása, vagy az egyéb kötött pályát üzemeltető szervezet és pályahálózat-működtető vagy a MNV Zrt. közötti szerződés is szükséges.

5. § (1) A trolibusz kötött pályájával szomszédos ingatlan tulajdonosa és használója túrni köteles, hogy a trolibusz üzemeltetője az ingatlanon, az alatt vagy felett legfeljebb 1000 V váltófeszültség vagy 1500 V egyenfeszültség névleges értéken üzemelő vezeték, valamint az ehhez szükséges tartószerkezetet, jelzőkövet, egyéb jelzést vagy ideiglenes eszközt helyezzen el, ezeket javítsa,

karbantartásukat elvégezze. Az elhelyezés, a javítás és a karbantartás során a környezet- és természetvédelmi érdekeket figyelembe kell venni.

(2) Az egyéb kötött pályával szomszédos ingatlan tulajdonosa és használója tűrni köteles, hogy az egyéb kötött pálya üzemeltetője az ingatlanon, az alatt vagy felett a kötött pálya részét képező tartókötelet és gyengeáramú vezetéket, ehhez tartószerkezetet, jelzőkövet, egyéb jelzést vagy ideiglenes eszközt helyezzen el, ezeket javítsa, karbantartásukat elvégezze. Az elhelyezés, a javítás és a karbantartás során a környezet- és természetvédelmi érdekeket figyelembe kell venni.

(3) Az ingatlan tulajdonosát és használóját az ingatlan rendeltetésszerű használatának akadályozása miatt az akadályozás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.

(4) Az egyéb kötött pályát vagy a trolibusz kötött pályáját üzemeltető az ingatlan tulajdonosának és használójának kártalanítása mellett – jogosult a kötött pályán és a kötött pálya közvetlen közelében a szabad kilátást akadályozó, továbbá a vasúti vezetékek nyomvonalában lévő növényzet eltávolítására, ha azt a közlekedés biztonsága, üzemzavar megelőzése vagy vezetékek létesítése, javítása, karbantartása indokolja. A növényzet eltávolítása nem okozhat aránytalan sérelmet az érintett lakosság érdekei, illetve a környezet- és természetvédelmi érdekek szempontjából.

III. FEJEZET

AZ EGYÉB KÖTÖTTPÁLYÁS KÖZLEKEDÉSI TEVÉKENYSÉGEK VÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEI

5. Bejelentés

6. § (1) Az egyéb kötöttpályás közlekedési tevékenységet végző szervezet tevékenységének megkezdését a közlekedési hatóságnál bejelenti.

(2) A bejelentést tevő szervezet köteles a közlekedési hatóság részére a külön jogszabályban meghatározott információkat rendelkezésre bocsátani.

(3) Az egyéb kötöttpályás közlekedési tevékenységet végző szervezet köteles bejelenteni a közlekedési hatóságnak, ha tevékenységét szüneteltetni kívánja vagy azzal felhagy.

(4) A közlekedési hatóság a (2) bekezdés alapján megismert személyes adatokat nyilvántartásba veszi és a tevékenység teljes ideje alatt kezeli.

6. Műszaki engedély

7. § (1) E törvény alapján műszaki hatósági engedély (a továbbiakban: műszaki engedély) szükséges

a) jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az alsó kötélvezetésű sífelvonó kivételével – a trolibusz kötött pályájának és az egyéb kötött pálya építéséhez, létesítéséhez, korszerűsítéséhez, átalakításához, használatbavételéhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, valamint

b) az egyéb kötöttpályás közlekedési rendszeren közlekedő kötött pályás jármű üzembe helyezéséhez külön jogszabálynak megfelelően.

(2) A műszaki engedélyt – külön jogszabályban meghatározottak szerint – a közlekedési hatóság adja ki.

7. Az egyéb kötöttpályás közlekedés biztonsága, egyéb kötöttpályás közlekedési szabályzatok

8. § Az egyéb kötöttpályás közlekedési rendszer biztonságával kapcsolatos üzemeltetői utasításokat, szabályzatokat a közlekedési hatóság hagyja jóvá külön jogszabályban meghatározottak szerint.

8. Az egyéb kötött pálya üzemeltetőjének az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával kapcsolatos jogai és kötelezettségei

9. § (1) Az egyéb kötött pálya üzemeltetője az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszert köteles üzembiztos állapotban tartani.

(2) Az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonsága érdekében

a) az egyéb kötött pályás közlekedési rendszert igénybe vevő, illetve az egyéb kötött pályás közlekedési rendszer területén tartózkodó személyeknek az ott érvényben lévő biztonsági rendelkezéseket és szabályokat meg kell tartaniuk,

b) az egyéb kötött pálya üzemeltetője a kialakult vagy várható katasztrófa, rendkívüli esemény, súlyos káresemény (a továbbiakban együtt: veszélyhelyzet) esetén köteles a veszélyhelyzetre az érintetteket figyelmeztetni,

c) a személyszállítást végző egyéb kötőtpályás rendszerek üzemeltetője köteles a baleseti károk fedezetére felelősségbiztosítással vagy bank által igazolt pénzügyi fedezettel rendelkezni, amelynek mértéke legalább 3 millió forint, alsó kötélvezetésű sífelvonó esetében pedig legalább 2 millió forint,

(3) az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott fedezet rendelkezésre állásáról a kötött pálya üzemeltetője a bejelentés szabályai szerint tájékoztatja a közlekedési hatóságot az okiratok másolatának megküldésével.

(4) az egyéb kötött pálya üzemeltetője az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával összefüggő feladatkör betöltésére legalább egy, a külön jogszabály által előírt képesítéssel és szaktudással rendelkező személyt köteles alkalmazni.

9. Az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával összefüggő munkakörök betöltésének feltételei

10. § (1) A sífelvonó kezelő és egyéb kötött pályás üzemvezető munkakörben foglalkoztatott munkavállaló hatósági alapvizsgálathoz (a továbbiakban: alapvizsga) kötött. Alapvizsga a külön jogszabályban meghatározott alapképzés elvégzése esetén tehető. Az egyéb kötött pályás üzemvezető munkakörre a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: képzési rendelet) hatósági alapvizsgára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállaló a képzési rendeletben foglaltak szerint köteles meghatározott időközönként időszakos oktatáson részt venni és időszakos hatósági vizsgát tenni.

(3) Az alapképzést és időszakos oktatást nyújtó szervezetekre, valamint az alapképzésre és időszakos oktatásra a képzési rendeletben foglaltakat – az ott meghatározott eltéréssel – kell megfelelően alkalmazni.

(4) Az egyéb kötőtpályás közlekedési szakmai oktatóra a vasúti képzési rendelet vasútszakmai oktatóra vonatkozó rendelkezéseit – az ott meghatározott eltéréssel – kell megfelelően alkalmazni.

(5) Az egyéb kötőtpályás közlekedési vizsgabiztosra a vasúti képzési rendelet vasútszakmai oktatóra vonatkozó rendelkezéseit – az ott meghatározott eltéréssel – kell megfelelően alkalmazni.

11. § (1) A közlekedési hatóság

a) az egyéb kötőtpályás közlekedési szakmai oktató és vizsgabiztos nyilvántartásával kapcsolatban megismert személyes adatokat a névjegyzékbe való felvétel iránti eljárás jogerős befejezéséig,

b) az egyéb kötőtpályás közlekedési szakmai oktatóra és vizsgabiztosra vonatkozó, büntetett előéletre vonatkozó személyes adatokat a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy a névjegyzékből való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig

kezeli.

(2) Az alapképzést és az időszakos oktatást a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(3) Az alapvizsgáztatást és az időszakos vizsgáztatást a külön jogszabályban kijelölt vasúti vizsgaközpont mint tanúsító szerv a külön jogszabályban előírt feltételeknek megfelelő, a közlekedési hatóság vizsgabiztosi névjegyzékébe felvett és a közlekedési hatóság elnöke által kinevezett vizsgabiztosok bevonásával szervezi és végzi. A közlekedési hatóság eljárása során a vizsgák eredménye alapján adja ki a hatósági bizonyítványokat.

12. § Az alapvizsga és az időszakos vizsga megszerzéséhez előírt képesítéshez szükséges képzést és vizsgáztatást végző vasúti vizsgaközpont és a vizsgabiztosok kötelesek biztosítani, hogy a képzés és a vizsgáztatás lehetősége valamennyi érintett számára megkülönböztetés nélkül, az egyenlő bánásmód követelményei szerint rendelkezésre álljon. A feltételek fennállását a közlekedési hatóság ellenőrzi.

10. Turisztikai hajtányra vonatkozó rendelkezések

13. § (1) Turisztikai hajtánnyal közlekedni – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – olyan egyéb kötött vagy vasúti pályán lehet,

a) amelyen nincs vasúti közlekedés vagy a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerinti üzemszünet van,

b) amelyen ellenirányú egyéb kötött pályás közlekedés nincs, és az azonos pályán egy irányban közlekedő járművek külön jogszabályban meghatározott módon történő biztonságos közlekedése biztosított,

c) amelynek – az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságára és a biztonsági szabályzatokra, az egyéb kötőtpályás közlekedési forgalom lebonyolítására és a hálózati forgalmi szabályzatokra, valamint azok hatósági jóváhagyására vonatkozó szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott – kialakítása – így különösen lejtviszonyai, a pálya íve, valamint a pálya állapota – lehetővé teszi a biztonságos használatot,

d) amely esetében az egyéb kötött vagy vasúti pálya üzemeltetőjével (a pályahálózat-működtetővel) szerződésben határozták meg a tevékenység folytatásának kereteit és a tevékenység megkezdését és befejezését előzetesen bejelentették az egyéb kötött vagy vasúti pálya üzemeltetőjének,

e) amely esetében az egyéb kötött pálya üzemeltetője munkaviszonyban vagy munkaviszonyra irányuló egyéb jogviszonyban rendelkezik legalább egy fő hatósági vizsgát tett turisztikai hajtány üzemvezetővel vagy vasútüzem-vezetővel.

(2) A turisztikai hajtánypálya a 26. § (2) bekezdés 4. pontjában foglalt felhatalmazás alapján kiadott miniszteri rendeletben foglaltak szerint keresztezhet közutat és magánutat.

(3) A szakmai alap- és időszakos képzésre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni a turisztikai hajtány vezetőjére.

(4) A turisztikai hajtány üzemeltetője vagy kezelője köteles a turisztikai hajtány vezetőjét a vasúti pályán történő biztonságos közlekedéshez szükséges ismeretekről igazolt módon kioktatni.

(5) A turisztikai hajtány üzemeltetője köteles legalább 5 millió forint összegű felelősségbiztosítással rendelkezni.

(6) A turisztikai hajtánypálya létesítésére, kijelölésére és üzemeltetésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg. Jogszabály a turisztikai hajtány éjszakai használatára

vonatkozóan eltérő rendelkezéseket állapíthat meg a pályára, a járműre és az alkalmazott forgalmi szabályokra vonatkozóan.

11. A járművek üzembe helyezése

14. § A turisztikai hajtány járművének üzembe helyezését a közlekedési hatóság engedélyezi.

IV. FEJEZET

12. A közlekedési hatóság feladat- és hatásköre

15. § (1) A közlekedési hatóság feladat- és hatáskörébe tartozik:

- a) a műszaki engedély kiadása,*
- b) a képzési engedély kiadása, az alapképzés és az időszakos oktatás ellenőrzése, az alapvizsga és az időszakos vizsga alapján a hatósági igazolás kiállítása, továbbá annak ellenőrzése, hogy az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával összefüggő tevékenységet végző munkavállaló a jogszabályban előírt alapvizsgával és időszakos vizsgával rendelkezik-e,*
- c) a siklók, sífelvonók, a függővasutak, az egyéb kötőtpályás üzemi létesítmények, a turisztikai hajtányok, az egyéb kötőtpályás közlekedési tevékenységek ellenőrzése abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e a jogszabályok előírásainak, a hatósági engedélyekben foglaltaknak,*
- d) az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerek műszaki-biztonsági, valamint a kötőtpályás közlekedési tevékenységet végző szervezetek nyilvántartásának vezetése,*
- e) mindazon feladatok ellátása, amelyeket törvény vagy kormányrendelet feladatkörébe utal.*

(2) A közlekedési hatóság kérelemre induló eljárásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(3) Az ügyfél a közlekedési hatóság felhívására köteles az ügy eldöntéséhez szükséges adatokat, iratokat szolgáltatni a közlekedési hatóság részére.

16. § (1) A közlekedési hatóságnak az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekkel kapcsolatos eljárásában ügyfélnek minősül az érintett ingatlan tulajdonosa és az érintett ingatlan vonatkozásában a használat jogát biztosító dologi joggal rendelkező személy

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az érintett ingatlan

- a) az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer építése, korszerűsítése, átalakítása és megszüntetése által terület-igénybevétellel érintett,*
- b) az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerrel szomszédos,*
- c) a megvalósult egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer környezetvédelmi hatástanulmányában, ennek hiányában a műszaki tervdokumentációjában igazolt hatásterületen*

fekvő ingatlan.

(2) A közlekedési hatóságnak az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer építésével, korszerűsítésével, átalakításával és megszüntetésével kapcsolatos másodfokú eljárásában nem lehet ügyfél az, aki az elsőfokú eljárásban nem tett nyilatkozatot vagy nem nyújtott be kérelmet.

(3) A közlekedési hatóság az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer építésével, korszerűsítésével, átalakításával és megszüntetésével kapcsolatos engedélyezési eljárásokban a hiányosan benyújtott kérelemmel kapcsolatos – a tartalmi és formai követelményekre vonatkozó – részletes hiánypótlási felhívást a kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül adja ki.

(4) Az ügyintézési határidő a közlekedési hatóságnak az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer építésével, használatbavételével, korszerűsítésével, átalakításával és megszüntetésével kapcsolatos engedélyezési eljárásában, és az ellenőrzési eljárásban hat hónap. Az eljárás megindításáról az

ügyfeleket és az érdekelteket a közlekedési hatóság a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül értesíti. A szakhatósági eljárás ügyintézési határideje harminc nap.

(5) Az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer engedélyezésével kapcsolatos jogerős határozattal szemben újrafelvételi kérelem nem nyújtható be.

(6) A közlekedési hatóság az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonság körébe tartozó feladatait nem ruházhatja át, és annak elvégzésére más szervezetet – közigazgatási szerv kivételével – nem kérhet fel.

17. § (1) A műszaki engedély kiadására irányuló eljárások megindítására irányuló kérelem elektronikus úton nem nyújtható be. A közlekedési hatóság által lefolytatott hatósági eljárásokban az eljárás megindítására kérelmet benyújtó ügyfél a közlekedési hatósággal elektronikus kapcsolattartásra nem jogosult.

(2) A hatóság a 7. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott eljárás megindításáról a kormányrendeletben meghatározott adatbázisban regisztrált, ügyfélnek minősülő szervezetet az az ügyfél által megadott elektronikus levélcímen az eljárás megindításától számított nyolc napon belül értesíti. Az eljárásban nem azonosítható ügyféllel szemben hirdetményi kézbesítésnek van helye.

(3) A 7. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott eljárásban hozott döntés fellebbezéssel nem érintett rendelkezései tekintetében a döntés jogerőssé válik, ha kizárólag a döntés egyes rendelkezései ellen nyújtottak be fellebbezést, és az ügy jellegéből adódóan a fellebbezés elbírálása nem hat ki a fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezésekre.

18. § (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály vasúti közlekedési szakkérdésben szakértő igénybevételét írja elő, vagy az eljáró hatóság a szakértői vélemény alapján hozott döntésben jogkövetkezményt állapít meg, egyéb kötőtpályás szakértőként (a továbbiakban: szakértő) eljárhat

a) az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő,

b) a mérnöki kamara által adott szakterületre engedélyezett, névjegyzékbe vett szakértő, valamint

c) az a személy, aki büntetlen előéletű, nem áll a vasúti közlekedési szakértői tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik a Kormány rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(2) Aki az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti szakértői tevékenységet kíván folytatni, a szakértői névjegyzékbe való felvételére irányuló kérelmet nyújt be a Kormány rendeletében meghatározott szakterületek esetében – a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvényben meghatározott területi mérnöki kamarának (a továbbiakban: kamara). A kérelemben meg kell jelölni a kérelmező természetes személyazonosító adatait. A szakértő a kamara által kiállított hatósági bizonyítvánnyal igazolhatja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, valamint nem áll vasúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

(3) A közlekedési hatóság a szakértői tevékenység végzésére jogosult, az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti személyekről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(4) A kamara az (1) bekezdés *b)* pontjában, a közlekedési hatóság az (1) bekezdés *c)* pontjában foglalt esetekben, a vasúti közlekedési szakértői tevékenység időtartama alatt folytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a vasúti közlekedési szakértő büntetlen előéletű-e, és nem áll-e a vasúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a közlekedési hatóság adatot igényelhet a bünyügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy az engedéllyel

rendelkező vasúti közlekedési szakértő büntetlen előéletű-e, valamint, hogy a vasúti közlekedési szakértői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(5) A (3) és (4) bekezdés szerinti személyes adatokat a közlekedési hatóság vagy a kamara a vasúti közlekedési szakértő nyilvántartásból való törléséről szóló döntés jogerőre emelkedéséig kezeli.

13. A hatósági ellenőrzés, bírság

19. § (1) A közlekedési hatóság az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer, valamint a trolibusz kötött pályájának üzem- és forgalombiztos állapotát, a karbantartás, az időszakos vizsgálatok és a szükséges javítás elvégzését ellenőrzi. Az egyéb kötött pálya üzemeltetője és a trolibusz kötött pályájának üzemeltetője (továbbiakban: üzemeltető) köteles a szabad ellenőrzés valamennyi feltételét biztosítani, különösen a lényeges dokumentumokhoz, létesítményekhez, berendezésekhez és felszerelésekhez való korlátozás nélküli hozzáférést. Ha a közlekedési hatóság az ellenőrzés során mulasztást állapít meg, felhívja az üzemeltető figyelmét a jogszabálysértésre és legalább 20 napos határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel végzésben kötelezi az üzemeltetőt a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére. Ha a felhívásban meghatározott határidő eredménytelenül telik el vagy az üzemeltető ismételt mulasztást követ el, a közlekedési hatóság bírságot szab ki.

(2) Ha a mulasztás az élet- és vagyónbiztonságot veszélyezteti, a közlekedési hatóság az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer üzemének felfüggesztése mellett az üzemeltetőt a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére kötelezi, a vizsgált jármű forgalomból való kivonását vagy a személyzet munkavégzésének felfüggesztését rendeli el.

(3) A közlekedési hatóság a trolibusz kötött pályájának üzemben tartójával vagy a siklót, sífelvonót, függővasutat üzemeltetővel szemben a kötött pálya engedély nélküli vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő létesítése, gyártása, átalakítása, bontása, illetve használata esetén

a) bírságot szabhat ki, és

b) a kötött pálya átalakítását vagy a (4) bekezdés szerinti esetben lebontását, gyártásának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását rendeli el.

(4) Engedély nélkül vagy engedélytől eltérő módon létesített, átalakított kötött pálya lebontását, gyártásának, átalakításának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását a közlekedési hatóság akkor rendeli el, ha azok fennmaradása az élet- és vagyónbiztonságot, illetve az emberi környezetet és a természeti értékeket veszélyezteti, és a veszély megfelelő átalakítással sem szüntethető meg.

(5) A bírság

a) a trolibusz kötött pályájának üzemben tartójával szemben 4 millió forintig,

b) a siklót, sífelvonót, függővasutat üzemeltetővel szemben 1 millió forintig,

c) a (3) bekezdésben meghatározott esetekben 2 millió forintig

terjedhet jogsértésenként.

20. § (1) A közlekedési hatóság az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával és az egyéb kötőtpályás forgalom lebonyolításával kapcsolatos szabályok megsértése esetén

a) az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalót a külön jogszabályban meghatározottak szerint határozott időre eltilthatja a munkavégzéstől, valamint a munkakör további betöltését képzés elvégzéséhez és hatósági vizsga letételéhez kötheti,

b) ha az ellenőrzés alá vont egyéb kötött pályás közlekedési rendszer a külön jogszabályokban, valamint a hálózati forgalmi és a biztonsági utasításokban előírásoknak nem felel meg vagy az

egyéb kötőtpályás közlekedés biztonsága érdekében egyébként indokolt, felszólítja az üzemeltetőt az egyéb közlekedési rendszer leállítására.

(2) A 20-21. § szerinti egyéb kötőtpályás bírság (a továbbiakban: kötőtpályás bírság) a cselekmény elkövetésétől számított két éven belül szabható ki. Folyamatos cselekmény, illetve jogsértő állapot fenntartása esetén e határidő a cselekmény befejezésekor, illetve az állapot megszüntetésekor kezdődik. A kötőtpályás bírság ismételten is kiszabható.

14. Adatvédelem, adatkezelés

21. § (1) A közlekedési hatóság jogosult a műszaki engedélyek kiadásának alapjául szolgáló személyes adatokat kezelni.

(2) A közlekedési hatóság személyes adatokat az egyéb kötőtpályás közlekedés zavartalanságának biztosítása, az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságának fenntartása, valamint a 15. § (1) bekezdés *c)*, *h)* és *j)* pontjaiban meghatározott feladatok ellátása érdekében kezeli.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott különleges adatokat a közlekedési hatóság az egyéb kötőtpályás közlekedés biztonsági követelmények érvényesítése céljából a munkavégzésre való alkalmasság megállapítása, a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos fenntartása, valamint a 16. § (1) bekezdés *c)*, *h)* és *j)* pontjaiban meghatározott feladatok ellátása érdekében kezeli.

(4) A 16. § (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott esetben az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a közlekedési hatóság addig az időpontig tartja nyilván, amíg az érintett természetes személy az egyéb kötött pályát üzemeltető ügyvezetését, valamint az egyéb kötött pályás közlekedési tevékenység szakmai irányítását ellátja.

22. § (1) E törvény felhatalmazása alapján a közlekedési hatóság mint adatkezelésre jogosult szerv a kezelt adatokat személyazonosító adatok nélkül statisztikai célokra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltatathat.

(2) A 21. § (1) bekezdésben meghatározott adatok a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bíróságnak, az igazságügyi szakértőnek bűnüldözés és bűnmegelőzés, illetve bírósági eljárás lefolytatása céljából továbbíthatók.

(3) A közlekedési hatóság vezetője a minősített adat védelméről szóló törvény tekintetében minősítésre jogosultnak minősül.

15. Üzleti titok

23. § (1) Nem minősíthető üzleti titokká olyan adat vagy annak bármilyen szempont szerinti feldolgozása, amely adat nyilvánosságra hozatalára az ügyfelet jogszabály kötelezi.

(2) Ha az eljárásban részt vevő ügyfél jogérvényesítése érdekében indokolt, a közlekedési hatóság felszólíthatja az üzleti titokkal rendelkező ügyfelet az üzleti titok minősítés azonnali hatállyal történő megszüntetésére. Ha az üzleti titokkal rendelkező ügyfél az üzleti titok minősítést nem oldja fel, és ezzel az ügy érdemi elbírálását akadályozza, a közlekedési hatóság végzésben az eljárás folytatásához szükséges mértékben kötelezi az üzleti titok másik fél számára történő rendelkezésre bocsátására.

(3) A közlekedési hatóság (2) bekezdésben foglalt végzése elleni bírósági felülvizsgálat iránti halasztó hatályú kérelem előterjesztésének a közléstől számított 15 napon belül van helye. A kérelem tárgyában a bíróság 15 napon belül nemperes eljárásban határoz.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. Hatálybalépés

24. § Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

17. Felhatalmazó rendelkezések

25. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárások lefolytatásának részletes szabályait, valamint az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerek üzemeltetése, illetve üzemben tartása ellenőrzésének részletes szabályait,
- b) a trolibusz felsővezetéki infrastruktúrájának létesítésével összefüggésben az idegen ingatlanok igénybevételének részletes szabályait,
- c) az egyéb kötött pályás bírság legmagasabb mértékére, a vasúti bírság mértékére, továbbá a megfizetésükre vonatkozó részletes szabályokat,
- d) az e törvény szerinti szakértői tevékenység folytatásának a részletes feltételeit, a szakértői tevékenység bejelentésének és a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket

rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

- 1. a vasútnak nem minősülő egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekkel kapcsolatos tevékenység megkezdésének bejelentésére vonatkozó szabályokat,
- 2. a közlekedési hatóság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét és mértékét, valamint az azok megfizetésére vonatkozó részletes szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben,
- 3. a vasútnak nem minősülő egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerek és a rendszereken közlekedő járművek műszaki engedélyezésének szabályait,
- 4. a vasútnak nem minősülő egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésére és vizsgáztatására, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésére, a képzési engedélyre vonatkozó szabályokat,
- 5. a vasútnak nem minősülő egyéb kötőtpályás közlekedés biztonságára és a biztonsági szabályzatokra, az egyéb kötőtpályás közlekedési forgalom lebonyolítására és a hálózati forgalmi szabályzatokra, valamint azok hatósági jóváhagyására vonatkozó szabályokat,
- 6. a közlekedési hatóság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét és mértékét, valamint az azok megfizetésére, a közlekedési hatóság és az egyes eljárásokban közreműködők közötti megosztására vonatkozó részletes szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben,

rendeletben állapítsa meg.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az egyéb kötőtpályás közlekedésről szóló törvény létrehozásának legfontosabb oka az, hogy a hatályos, a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény elsődleges célja az európai uniós jogszabályok átültetése volt, és ezáltal a kisebb jelentőségű kötött pályás rendszerekre vonatkozóan nem került kidolgozásra a szabályozás megfelelő részletességgel, hiszen ezek a kötött pályás tevékenységek jelentős különbségeket mutatnak. Ugyanakkor e kötött pályás rendszerek a kedvtelési célú vagy turisztikai tevékenység keretében egyre inkább teret nyernek, mint aktív pihenési formák, ezért indokolt a vasúti közlekedés szabályozásától elválasztva, önálló törvényben rendezni az azokra vonatkozó keretszabályokat.

Jelen törvényben kerülnek meghatározásra e tevékenységeknek a szervezeti, működési, biztonsági és műszaki keretei, természetesen a részletszabályokra vonatkozóan alacsonyabb rendű jogszabályokra vonatkozó felhatalmazással. Továbbá e törvényben került sor a trolibusz kötött pályájának szabályozására, mivel a trolibusz, mint közúti járművel történő közlekedés csak annyiban minősül kötött pályás közlekedési módnak, amennyiben annak áramellátását biztosító felsővezetéke, mint kötött pálya meghatározó jelentőségű. Ezáltal részben a trolibuszra vonatkozó uniós vasúti szabályok hiánya, másrészt a vasúti pályától, mint hálózattól való számos eltérése okán e törvényben nyer megfelelő szabályozást e közlekedési mód.

A törvény rendezi a kötött pályás rendszerek engedélyezésének és hatósági ellenőrzésének szervezetrendszerét is. A jelenlegi gyakorlatnak megfelelően a közlekedési hatóság látja el továbbra is ezeket a feladatokat, kisebb körben megfelelőségértékelő szervezetek bevonását is lehetővé téve egyes műszaki feltételek tanúsítására. Az egyéb kötött pályás tevékenység végzésének általános feltételei meghatározására elsősorban a rugalmas szabályozás jellemző, a tevékenység végzésének viszonylag alacsony kockázatához mért biztonsági feltételek meghatározásával. E törvény elfogadásával tehát az eddig számos elemében egyáltalán vagy részletesen nem szabályozott egyéb kötött pályás tevékenység nyer keretszabályozás formájában rendszert.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A § a törvény tárgyi és személyi hatályáról rendelkezik, eszerint a törvény hatálya a Magyarország területén található egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekre terjed ki, amelyek a következők: sífelvonók, sikló, a függővasút és a turisztikai hajtány. A törvény hatálya kiterjed továbbá a trolibusz felsővezeték engedélyezésére is.

A 2. §-hoz

A § a törvény által használt fogalmakat sorolja fel.

A 3. §-hoz

A § az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekhez kapcsolódó állami feladatok közül az igazgatási szervezeti rendszert mutatja be. Az egyéb kötőtpályás közlekedés igazgatásának szervezete két szereplőből áll, a közlekedésért felelős miniszterből és a közlekedési hatóságból, utóbbi feladatait a Nemzeti Közlekedési Hatóság látja el.

A 4-5. §-hoz

A tulajdonosnak a dolog használatára vonatkozó joga közérdekből korlátozható. Ilyen korlátozást tartalmaz a törvény is, amely – tűrési kötelezettség meghatározásával – lehetővé teszi a trolibuszt üzemeltető társaság számára, hogy a trolibusz felsővezetéke mellett fekvő ingatlanokon a trolibusz közlekedést, illetőleg annak biztonságát elősegítő eszközöket helyezzen el, és a szabad kilátást akadályozó fákat, cserjéket, stb. eltávolítsa. Az elhelyezés, a javítás és a karbantartás a környezet- és természetvédelmi érdek figyelembevételével történhet. Ugyanezek a szabályok vonatkoznak az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekhez tartozó tartókötelet és gyengeáramú vezetéket, ehhez tartószerkezetet, jelzőkövet, egyéb jelzést vagy ideiglenes eszközt elhelyezésére is.

Az ingatlan tulajdonosát (használóját) az ingatlan rendeltetésszerű használatának akadályozása miatt – az akadályozás mértékének megfelelő – kártalanítás illeti meg. A növényzet eltávolítása nem okozhat aránytalan sérelmet az érintett lakosság érdekei, illetve a környezet- és természetvédelmi érdekek szempontjából.

A 6. §-hoz

Az egyéb kötőtpályás közlekedési tevékenység végzéséhez nincs szükség a közlekedési hatóság által kiállított engedélyre. Ezeket a tevékenységeket kizárólag bejelentés alapján lehet végezni. Azt, hogy a bejelentéskor milyen adatokat kell megadni a hatóság számára ahhoz, hogy mind a tevékenységet végző szervezet, mind pedig maga a tevékenység jellege mind pedig a tevékenység végzésének helye egyértelműen beazonosítható legyen, külön miniszteri rendelet fogja meghatározni.

A 7. §-hoz

Az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer – kivéve az alsó kötélvezetésű sífelvonó – létesítéséhez, átalakításához stb. műszaki engedélyre van szükség, amelyet a közlekedési hatóság ad ki. A műszaki engedély egyszerre építési engedély és járműengedély, mivel az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszereknél általában ezt a két kategóriát nem lehet értelmezni.

Az alsó kötélvezetésű sífelvonó telepítése közelebb áll a mutatóványos berendezések összeszereléséhez és rögzítéséhez, így esetükben a mutatóványos berendezéshez hasonlóan csak megfelelőségértékelő szervezet tanúsítására van szükség.

A 8. §-hoz

Az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszerekre vonatkozó alapvető műszaki-biztonsági követelményeket miniszteri rendelet kell, hogy tartalmazza. A siklóra, sífelvonóra és a függővasútra jelenleg is található ilyen szabályozás, mivel rájuk a kötélvontatású személyszállító vasutakról és az Országos Vasúti Szabályzat III. kötetének kiadásáról szóló 26/2003. (IV. 28.) GKM rendelet (ún.: OVSZ III.) tartalmaz alapvető követelményeket.

A 9. §-hoz

A § az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszer üzemeltetője számára állapít meg alapvető jogokat és kötelezettségeket. Az üzemeltető köteles így az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszert üzembiztos állapotban tartani, az egyéb kötőtpályás közlekedési rendszert használókat a biztonságos használat szabályairól kioktatni, továbbá felelősségbiztosítással is kell rendelkeznie.

A 10-12. §-hoz

A §-ok az egyéb kötöttpályás közlekedési rendszerek biztonságos üzemeltetéséért felelős munkavállalókra állapítanak meg alapvető képzettségi szabályokat, illetve a képzés ellenőrzésével kapcsolatban a közlekedési hatóság teendőit. A képzési előírások kizárólag arra irányulnak, hogy a biztonságos üzemeltetés megvalósuljon, valamint a ma is működő képzési előírásoknál szigorúbb szabályozást nem valósít meg.

A 13-14. §-hoz

A §-ok az eddig általános szabályokhoz képest a turisztikai hajtányokra vonatkozó eltérő rendelkezéseket tartalmazzák.

A 15-20. §-hoz

A §-ok a közlekedési hatóság feladat- és hatáskörét, valamint a hatóság által alkalmazható szankciók körét határozzák meg, kellő részletességgel, a jogbiztonság követelményének figyelembevételével. E §-okban található meg a hatóság által alkalmazott szakértőkre vonatkozó alapvető rendelkezések is. A §-ok rögzítik, hogy a hatóság eljárásában ki minősül ügyfélnek, melyek a hatóság eljárásainál alkalmazott, Ket.-től eltérő határidők. Itt rögzíti a törvény azt is, hogy a közlekedési hatóság kérelemére indult eljárásáért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni.

A 21-22. §-hoz

A törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben foglaltaknak megfelelően pontosan szabályozza

- a közlekedési hatóság által kezelhető adatok körét,
- az adatkezelés célját, illetve feltételeit,
- az adatok megismerhetőségét,
- az adatkezelés időtartamát.

A 23. §-hoz

E § határozza meg az üzleti titok megtartására vonatkozóan a közlekedési hatóságra, valamint azok alkalmazottaira irányadó – a Ket-hez képest eltérő – rendelkezéseket.

A 24. §-hoz

E § rendelkezik a törvény hatálybalépéséről.

A 25. §-hoz

E § tartalmazza a törvény végrehajtásához, illetőleg gyakorlati alkalmazhatóságához szükséges rendeletek megalkotására vonatkozó felhatalmazásokat a kormány és a közlekedésért felelős miniszter számára.